

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

106 ncı Birleşim

4 . 7 . 1974 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa		Sayfa
I. — Geçen Tutanak Özeti	448	V. — Görüşülen İşler	452,460
II. — Gelen Kâğıtlar	448:449	1. — Deniz Hukuku ile İlgili Yetki kanunu tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/141) (S. Sayısı : 71)	452:458,460:483,488:507
III. — Yoklama	449	VI — Usul Hakkında Görüşmeler	458
IV. — Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları	449	1. — İçtüzüğün 88 nci maddesinin 2 nci fıkrasının uygulanmasıyla ilgili görüşmeler.	458:460
A) <i>Gündem Dışı Konuşmalar</i>	449	VII — Sorular ve Cevaplar	483
1. — Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'in, Anayasa Mahkemesinin, Genel Af Kanununun 5 nci maddesiyle ilgili kararı hakkında gündem dışı konuşması.	449:450	A) <i>Yazılı Sorular ve Cevapları</i>	483
2. — Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu'nun, Anayasa Mahkemesi kararlarının, gerekçesi yazılmadan açıklanmayacağına dair gündem dışı konuşması.	450:452	1. — Diyarbakır Milletvekili Hasan Değer'in, Diyarbakır Ziraat Bankası şubelerinden kredi alanlara ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık ve Ticaret bakanlarından sorusu ve Ticaret Bakanı Fehim Adak'ın yazılı cevabı (7/145)	483:486
B) <i>Danışma Kurulu Teklifleri</i>	452	2. — İçel Milletvekili Rasim Gürsoy'un, Mersin Belediyesinin Ataş Rafinerisi aleyhine açmış olduğu davaya ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün yazılı cevabı (7/176).	486:487
1. — Danışma Kurulunun, Genel Kurul çalışma günlerine Pazartesi gününün de ilâve edilmesine dair önerisi.	452		

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Hükümetin dış politikaya ilişkin gündem dışı açıklaması ile aynı konuda parti gurupları adına yapılacak konuşmalarda İçtüzüğü'nün 60 nci maddesindeki sürelerle bağlı kalınmaması hususundaki Danışma Kurulu önerisi kabul olunarak,

Bu konuda Başbakan Bülent Ecevit ve gurupları adına D. P. Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli, C. G. P. Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu, A. P. Genel Başkanı Süleyman Demirel ve M. S. P. Gurup Başkanvekilî Hasan Aksay ile İstanbul Milletvekili Halûk Ülman gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Dışişleri Bakanı Turan Güneş de, konuşmalar sırasında Hükümete, ileri sürmüş olduğu görüş ve beyanlardan farklı görüş ve ifadeler atfedildiği gerekçesiyle açıklamada bulundu.

D. P. Gurupu adına parti Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli'nin, Hükümetin izlediği dış politika ve özellikle Türk - Yunan ilişkileri konusunda, Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 100 ve 101 nci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/2) okundu, gündemdeki yerini alacağı ve gereğinin yapılacağı bildirildi.

4 Temmuz 1974 Perşembe günü saat 15.00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 23.15'te son verildi.

Başkan	Divan Üyesi
Başkanvekili	Erzurum
Memduh Ekşi	Zekâî Yaylalı
Divan Üyesi	
Yozgat	
İlhamî Çetin	

II — GELEN KÂĞITLAR

4 . 7 . 1974 Perşembe

Tasarılar

1. — Tekel Genel Müdürlüğü 1968 Bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/183) (Plan Komisyonuna)

2. — Tekel Genel Müdürlüğü 1969 Bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/184) (Plan Komisyonuna)

3. — Tekel Genel Müdürlüğü 1970 Bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/185) (Plan Komisyonuna)

4. — Tekel Genel Müdürlüğü 1971 Bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/186) (Plan Komisyonuna)

Tezkereler

5. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1970 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Genel Uygunluk bildiriminin sunulduğuna ilişkin Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/228) (Plan Komisyonuna)

Raporlar

6. — Şehirleşme ve konut sorunları ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan Komisyonları raporları (1/174) (S. Sayısı : 91) (Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1974) (GÜNDEME)

7. — 4036 sayılı Kanunun değişik 4 nci, 8 nci ve 22 nci maddelerinin ve 31 nci maddenin (a) bendinin değiştirilmesine ve bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Plan Komisyonu raporu (1/181) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1974) (GÜNDEME)

8. — Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/153) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1974) (GÜNDEME)

9. — 17 Temmuz 1963 tarih ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulması hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Plan Komisyonu raporu (1/173) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1974) (GÜNDEME)

10. — Dört üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plan Komisyonları raporları (1/132) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1974) (GÜNDEME)

11. — Devletçe işletilecek madenler üzerindeki hakların geri alınması ve hak sahiplerine ödenecek tazminat hakkında kanun tasarısı ve

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonları raporları (1/126) (S. Sayısı : 96) (Dağıtım tarihi : 3.7.1974) (GÜNDEME)

12. — İstanbul Kapalı Çarşısının onarımı ve imarı hakkında kanun tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan komisyonları raporları (1/167) (S. Sayısı : 97) (Dağıtım tarihi : 3.7.1974) (GÜNDEME)

13. — 19 . 7 . 1972 günlü ve 1615 sayılı

Gümrük Kanununun bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına ve bu maddeler yerine yeni maddeler konulmasına ve 7.1.1932 gün ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takip ve Tahkikine dair Kanunun değişik 24 ncü maddesinin değiştirilmesine ilişkin Kanun Tasarısı ve Plan Komisyonu Raporu (1/172) (S. Sayısı : 100) (Dağıtım tarihi : 3 . 7 . 1974) (GÜNDEME)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Memduh Ekşi

DİVAN ÜYELERİ : İlhami Çetin (Yozgat) — Zekâi Yaylalı (Erzurum)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 106 ncı Birleşimini açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunarak yoklama yapılacaktır. Salonda bulunan sayın üyelerin, «burada» demek suretiyle yoklamaya katılmalarını istirham ediyorum efendim.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — *Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'in, Anayasa Mahkemesinin, Genel Af Kanununun 5 nci maddesiyle ilgili kararı hakkında gündem dışı konuşması.*

BAŞKAN — Isparta Milletvekili Sayın Süleyman Demirel'in Anayasa Mahkemesinin son kararı hakkında gündem dışı söz istekleri vardır.

Buyurunuz Sayın Demirel.

Sayın Demirel, bir hususu hatırlatmama izin veriniz; Anayasanın 132 ncı maddesini sanırım dikkatten uzak tutmayacaksınız efendim. Teşekkür ederim.

Görüşme süreniz beş dakikadır; buyurunuz Sayın Demirel.

SÜLEYMAN DEMİREL (Isparta) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygı ile selâmlıyorum.

Anayasa Mahkemesinin, Genel Af Kanununun 5 nci maddesiyle ilgili olarak 2 Temmuz günü vermiş bulunduğu karar, 3 Temmuz günü basınımızda yer aldı. Ben huzurunuzda, kararın gerekçesini veya neticesini tartışacak değilim. Yani, kararın münferiden, neticesiyle meydana gelecek durumu tartışacak değilim. «Neden Anayasa Mahkemesi böyle karar verdi?» diye de tartışacak değilim.

«Böyle bir karar ile ne oldu?» hususunda nazarı dikkatinize sunmak istediğim bir konu

vardır. Aslında, ne kararın gerekçesi, ne de 5 nci maddenin halkmış olmasıyla meydana gelen netice, yani fiilî netice şu anda, (rejim kısmı hariç) bizim alâkamız içinde bulunmamaktadır.

Anayasa Mahkemesi, 5 nci maddeyi usul yönünden iptal ediyor. 5 nci maddenin usul yönünden iptal edilmiş olması halinde, şayet Anayasa Mahkemesi; bu kararın, neşredildiği tarihte muteber olduğunu değil de, bu usulü düzeltmek için muayyen bir süre verip, ondan sonra muteber olacağını söylese idi, o zaman mesele-ye başka türlü bakmak mümkün olurdu.

Şimdi meydana gelen durum şudur : Af, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisindedir. 5 nei maddenin iptali ile istisnalar ortadan kalktığına göre, Türkiye Büyük Millet Meclisinin affetmediği suç ve suçlular affedilmiş oluyor. Bu suretle de aslında, yasama yetkisi ile yargı yetkisi birbirine karışmış oluyor; daha doğrusu yargı yoluyla yasama meydana çıkmış oluyor. Bunu kimse inkâr edemez. Çünkü, Meclislerin affetmediği suçlar ve suçlular, şayet Meclislerin dışında bir organ tarafından affedilmiş duruma düşürülüyor ise, fiilen af yetkisi kullanılmıştır. Halbuki, bu hak Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir.

Huzuruza getirdiğim konu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin münhasır hakkı olan affın, yargı organı tarafından, daha doğrusu, yargı denetimi yapmakla mükellef bir organ, yani yasama faaliyetleri üzerinde yargı denetimi yapmakla mükellef bir organ tarafından kullanılmış olması konusudur.

Bu durumun, devlet zincirindeki ahenk bakımından yaratacağı büyük tesirler üzerine işaret etmek istiyorum. Bu durumun Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarı üzerinde yaratacağı tesirlere işaret etmek istiyorum. (A. P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar).

Türkiye Büyük Millet Meclisi, halkın önüne gidip, yaptığından veya yapmadığından hesap veren kişilerden müteşekkil siyasî bir organdır. Anayasa Mahkemesinin, 5 nci maddeyi iptal etmek suretiyle fiilen bir affı meydana getirmesinin sahibi kimdir? Milletın önüne çıktığımız zaman, bu affın sağlanmış olmasının sahibi kimdir? Binaenaleyh, bu affın sağlanmış olmasının sahibi Meclis değildir. Çünkü, Meclisin iradesi esasen, bu affın yapılmayacağı şeklinde tecelli

etmiştir. Meclisin iradesi yerine bir irade ikame edilmiştir. «Hâkimiyet Kayıtsız Şartsız Mille-tindir» hükmünün zedelenmiş olduğu kanaatindeyiz. Ayrıca...

BAŞKAN — Efendim, bir dakikanız kaldı. (C. H. P. sıralarından «Öneri, öneri» sesleri).

SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Öneride de bulunacağım.

Ayrıca, «Yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.» şeklinde, Anayasanın 5 nci maddesinin de ihlâl edilmiş olduğu kanaatindeyiz. Bu münakaşanın çok yaralayıcı neticeler meydana getirmesinden endişe ederim. Yüksek yasama denetimi yapmakta olan yargı organı, bir siyasî tartışmada şayet taraf durumuna düşerse, bundan fevkalâde yaralayıcı neticeler çıkar.

Anayasa Mahkemesi bir kanunu iptal edebilir. Anayasa Mahkemesi bir kanunun bir maddesini de iptal edebilir; ama iptal ettiği faaliyetin görülmesi mümkün değildir. Burada, istisna maddesini iptal etmiş olmakla, aslında, bir icraatın yapılmış olmasına imkân vermektedir. Halbuki, o icraatın yapılmış olmasına imkân verecek olan bizatihi Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

BAŞKAN — Sayın Demirel, süreniz doldu.

SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Bağlıyorum.

Huzuruza şu hususu getiriyorum : Kanaatimize, meydana gelen netice, ancak yasama görevi ile yetkisinin meydana getirebileceği bir neticedir. Mahkeme kararı biçiminde bir yasama tasarrufu meydana gelmiştir. Kuvvetler ayrılığı prensibi ihlâl edilmiştir; yargı yolu ile yasama olmuştur. Bu durumdan, millî iradenin üstünlüğü mücadelesini yapanların rencide olmaması mümkün değildir. Çaresi : böyle durumların meydana gelmemesi için, yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesini aşan durumların meydana gelmemesi için, Yüce Meclisin, parti farkı gözetmeksizin meselenin üzerine eğilmesi lâzımdır.

Saygılar sunuyorum. (A. P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

2. — *Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu'nun, Anayasa Mahkemesi kararlarının, gerekçesi yazılmadan açıklanamayacağına dair gündem dışı konuşması.*

BAŞKAN — Sayın Feyzioğlu, aynı konuda açıklama yapmak üzere söz istiyorsunuz.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Değişik bir açıdan.

BAŞKAN — Efendim, öğrenmek istediğim husus şu...

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Değişik bir açıdan meseleye bakmak istiyorum. Açıklamalar yapıldı, açıklamalar üzerinde konuşacağım.

BAŞKAN — Efendim, ben, zatiâlinizden başka şey öğrenmek istiyorum. İçtüzüğümüzün gündem dışı ile ilgili maddesi, siyasî parti gruplarına, sadece Hükümetin açıklama yapmasından sonra hak tanmaktadır.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Şahsım adına istiyorum.

BAŞKAN — Şahsınız adına ise buyurunuz efendim.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri;

Hepimizin korumakla ve saygılı olmakla mükellef olduğumuz Anayasamızın, 152 nci maddesinin ilk cümlesini okuyorum:

«Madde 152. — Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. Kararlar, gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.» «Kararlar, gerekçesi yazılmadan açıklanamaz» hükmü, Anayasaya belli bir sebeple girmiştir. Gerekçesi yazılmadan karar açıklanmasından doğabilecek sakıncalar, Anayasa koyucusu tarafından görülmüş ve bu sebeple, Anayasa Mahkemesi kararlarının, gerekçesi tam olarak yazılmadan, bu kararların mahiyetinin, istikametinin, muhtevasının ne olduğu konusunda herhangi bir açıklama yapılmayacağını Anayasamız emretmiştir. Özellikle Anayasa Mahkemesi kararları bakımından gerekçe önem taşır. Gerekçe önem taşır; çünkü, Anayasa Mahkemesi kararlarında, kararın kendisi gerekçedir. Hüküm fıkrasından daha çok önem taşıyan kısmı, çoğu zaman gerekçedir.

O halde, gerekçesinin henüz yazılmamış olduğu Anayasa Mahkemesinin çok Sayın Başkanınca umumî efkâra resmen bildirilmiş olan bu kararın muhtevası nasıl oluyor da açıklanıyor? «Gerekçe Pazartesi günü yazılacak, falan gün yazılacak» deniyor; ama bu karar açıklanmıştır. Devletin resmî radyosu ile açıklanmıştır.

Türkiye Cumhuriyetinin Devlet radyosu, Anayasa Mahkemesi kararlarının neticesini, muhtevasını, buna rağmen, buradaki emre rağmen açıklamıştır. (A. P. sıralarından alkışlar.)

Bu, nasıl açıklanabilir? Anayasa Mahkemesinin üyelerinden biri veya o toplantıda hazır bulunan bir kimse açıklamadan, hiç kimsenin kerameti yoktur ki, bu kararın istikameti yolunda bir açıklama olsun. O halde, evvelâ parti farkı gözetmeden hepimize düşen bir görev, bu yüce millî müesseseye, Anayasa Mahkemesine düşen bir görev var. Anayasamızın, herkesi bağlayan, o mahkemenin üyelerini de bağlayan şu açık emrine rağmen, nasıl olmuş da, gerekçesi henüz kaleme alınmamış olan bir karar açıklanmıştır? Bu, son derecede büyük bir hatadır ve bundan, bugün bu istikamette, yarı başka istikamette doğabilecek pek büyük sakıncalar vardır.

Bunu ifade ettikten sonra, kararın henüz gerekçesi, hatları, hiç bir şeyi belli olmadığı için, karar üzerinde fazla konuşmanın doğru olmadığı inanılmıyım ve bu istikamette, bugünden, basında yapılmakta olan yorumların da belki isabetsiz olduğunun, yarı karar yazıldığı zaman ortaya çıkacağı ümidini henüz muhafaza ediyorum.

Özel ve genel af yetkisi münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisine, 64 ncü madde ile verilmiş olan bir yetkidir. Hastalık, yaşlılık gibi istisnâî hallerde Sayın Cumhurbaşkanının bu yetkiyi kullanabileceği belirtilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanının dahi pek istisnâî hallerde ve özel af şeklinde kullanabileceği bu yetki dışında hiç kimseye af yetkisi verilmemiştir ve Anayasamıza göre de, hiçbir makam, kendisine verilmemiş olan bir yetkiyi açık veya dolaylı şekilde kullanamaz. Türkiye Cumhuriyetinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, yasama organının her iki kanadının Cumhuriyet Senatosunun «Hayır» dediğine, (atıfettir bu, atıfet olarak, «bu atıfeti yapmıyorum» dediğine) Millet Meclisi kanadının yine çoğunlukla, «Hayır» dediğine, «Evet» diyecek bir başka mercii Türkiye Cumhuriyeti Anayasası öngörmemiştir.

BAŞKAN — Efendim bir dakikanız var.

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Hukukî bakımdan durum böyledir; böyle anlaşılacak lazımdır ve şayet bir usul hatası varsa,

«toplu oylama yapmak» ve saire diye, bu usul hatası birinci maddeden itibaren bütün oylamalara şamil olduğuna göre, bu karar geriye doğru işlemez. Kabul... Yapılmış olan af uygulamaları yapılmıştır, karar geriye doğru işlemeyecektir; ama ileriye doğru bir uygulama yapmanın, affedilmeyeni affetmiş göstermenin veya fiilen salıvermenin, Anayasa ve hukuka sığacak bir tarafı olmadığı inancındayım. Kararın da bu yolda çıkacağı ümidini muhafaza ediyorum.

Uygulama bu yolda olmadığı takdirde, bundan, çok büyük bir Anayasa krizi doğmasından endişe ederim. Anayasaya ve demokrasiye, millet iradesine bağlı olan herkesin de bu yolda mücadelede bizimle beraber olacağı ümidini muhafaza ediyorum.

Saygılar sunarım. (C. G. P. ve A. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Feyzi-oğlu

B) DANIŞMA KURULU TEKLİFLERİ

1. — *Danışma Kurulunun, Genel Kurul çalışmalarına Pazartesi gününün de ilâve edilmesine dair önerisi.*

BAŞKAN — Başkanlığın sunuşları vardır, okutuyorum.

Danışma Kurulu önerisi

Numara : 23

Millet Meclisinin 25 . 6 . 1974 tarihli 100 ncü Birleşiminde, Danışma Kurulunun 18 numaralı önerisi üzerine alınan kararla saptanan, Genel Kurulun çalışma günlerine, sadece denetimle ilgili konuları görüşmek üzere, Pazartesi günü-

nün de ilâvesinin Genel Kurulun onayına sunulması önerilmiştir.

Millet Meclisi

Başkanı Yerine

M. Ekşi

A. P. Grup

Başkanvekili Y.

F. Avcı

D. P. Grup

Başkanvekili

H. Korkmazcan

BAŞKAN — Öneriyi Yüce Heyetin onayına

sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

C. H. P. Grup

Başkanvekili

S. Erverdi

M. S. P. Grup

Başkanvekili

H. Aksay

C. G. P. Grup

Başkanvekili

V. Tanır

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/141) (S. Sayısı : 71) (1)*

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, «Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu» nun görüşülmesine devam ediyoruz.

«Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu» nun tümü üzerindeki görüşmeler bitmiş, maddelere geçilmesi hususunun oylanacağı sırada 15 sayın arkadaşımız açık oylama talebinde bulunmuşlardır.

Açık oylama isteminde bulunan sayın üyelerin salonda olup olmadığını tespit edeceğim efendim.

TURİZM VE TANITMA BAKANI ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Geri almamışlar mı?

BAŞKAN — Hayır efendim, bize göre alınmadı.

Oylama işlemini, Başkanlık kürsüsüne oy kupası konulmak suretiyle yapacağız. Bu hususta karar alınmıştır.

Sayın Sabri Keskin?

MEHDI KESKİN (Katsamonu) — Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Mehdi Keskin tekabbül ediyorlar.

Sayın Yılmaz Ergenekon? Burada.

Sayın Vahit Bozatlı? Burada.

Sayın Süleyman Çağlar?

KEREM ŞAHİN (Ağrı) — Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Kerem Şahin tekabbül ediyorlar.

Sayın Mustafa Cesur? Burada.

Sayın Yaşar Arıbaş?

(1) 71 S. Sayılı basmayazı 25 . 6 . 1974 tarihli 100 ncü Birleşim tutanağı sonuna eklidir.

RAGIP ÜNER (Nevşehir) — Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Ragıp Üner tekabbül ediyorlar.

Sayın Selçuk İmamoğlu?

İLHAN ERSOY (Kütahya) — Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN — Sayın İlhan Ersoy tekabbül ediyorlar.

Sayın İsmail Taşlı? Burada.

Sayın İhsan Toksarı?

FEYZULLAH DEĞERLİ (Tokat) — Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Feyzullah Değerli tekabbül ediyorlar.

Sayın İhrami Ertem?

AHMET NİHAT AKIN (Zonguldak) — Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Ahmet Nihat Akın tekabbül ediyorlar.

Sayın Köylüoğlu? Burada.

Sayın Mustafa Asri Ünsür?

MEHMET ÖZKAYA (Gaziantep) — Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Mehmet Özkaya tekabbül ediyorlar.

Sayın Hüseyin Cavit Erdemir? Burada.

Sayın Yücel Dinik? Burada.

Sayın Mete Tan? Burada.

Oy kupasını koyunuz efendim.

Basılı oy pusulası bulunmayan sayın üyeler, beyaz kâğıt üzerine isimlerini, soyadlarını, kabul, ret ve çekinse oy kullandıklarını yazdıktan sonra imzalayarak oylarını kullanabilirler efendim.

SÜLEYMAN MUTLU (Afyon Karahisar) — Sayın Başkan, önce açık oy isteminde bulunan üyelerin oy kullanması lâzım.

BAŞKAN — Evet efendim, o şekilde uygulayacağız Sayın Mutlu.

(Açık oy isteminde bulunan milletvekillerinin oyları toplandı)

TURİZM VE TANITMA BAKANI ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Sayın Başkan, burada 13 kişi oy kullandı... (A. P. sıralarından, «15 kişi» sesi)

BAŞKAN — Efendim, bir yanlışlık varsa düzelterek. Sayın Bakan ikaz ettiler.

TURİZM VE TANITMA BAKANI ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Sayın Başkan, zaten millî savunma ile ilgili bir konudur. Sayın Başbakan önemini arz etti. Anamuhalefet partisi maalesef, millî savunma ile ilgili, bir kıta sahanlığı konusunu engelliyor.

BAŞKAN — Sayın Bakan, 15 sayın üye...

MEHMET KESKİN (Kastamonu) — Sayın Başkan, oylama sırasında söz mü veriyorsunuz?

BAŞKAN — Efendim, istirahat ediyorum; usulle ilgili bir konuyu beyan edeceğimi zannettiğim halde, sizin heyecanınız niye? 15 tane sayın üye oyunu kullanmıştır efendim.

Efendim, usulü arz edeyim de, heyecanlanmaya gerek yok. (A. P. sıralarından gürültüler) Efendim, lütfen dinleyin, istirahat ediyorum; Millet Meclisini şimdi ben yönetiyorum.

Sayın üyeler, oylama sayımı sırasında 15 sayın üyenin ismi ayrıca ayrılmaktadır ve 15 sayın üyenin ismi çıkmadığı takdirde, açık oylama işlemi düşer, işari oylama mahiyetini alır. İstiraham ederim, heyecan buyurmayın efendim.

Halen 15 sayın üye oyunu kullanmış gözükmektedir. Kendilerinin oy verip vermediklerini kontrol edeceğim.

Oyların toplanmasına başlıyoruz.

(Adana milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı)

BAŞKAN — Oylamaya iştirak etmeyen sayın üyelerin iştiraklerini rica ediyorum.

Oylamaya iştirak etmeyen sayın üye var mı efendim? («Var» sesleri)

Oylamaya iştirak etmeyen sayın üye var mı efendim? Yok.

Oylama işlemi bitmiştir; lütfen kupayı kaldırın.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, «Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu» tasarısının maddelerine geçilmesi hususunda yapılan açık oylamaya 238 sayın üye iştirak etmiş; 220 kabul, 16 ret ve 2 çekinse oy kullanılmıştır.

Maddelerin görüşülmesine geçiyoruz efendim.

1 nci maddeyi okutuyorum.

Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı

Madde 1. — Devletin egemenlik ve tasarrufuna tabi bulunan kıyı ve deniz alanlarında Devletler Hukuku kurallarına göre Devletin

tanzim ve tespit yetkisine sahip bulunduğu Deniz Hukukuna ilişkin konularda her nevi düzenlemelerle ilgili kanun kuvvetinde kararname-ler çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde Sayın İsmail Hakkı Ketenoğlu.

İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Ankara)
— Sayın Başkan...

BAŞKAN — Beyefendi, Sayın Ketenoğlu konuşacaklar.

İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Ankara)
— Ben grup adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim, Yetki belgeniz var mı Sayın Köylüoğlu?

İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Ankara)
— Geliyor efendim, geliyor.

BAŞKAN — Pekî efendim,

Sümeniz 10 dakikadır Sayın Köylüoğlu, buyurunuz.

A. P. GRUPU ADINA İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, sayının arkadaşlar;

Hepinizi sevgi ve saygı ile selâmlarım.

İncelemekte olduğumuz madde, deniz hukukuna ilişkin konularda her nevi düzenlemelerle ilgili, kanun kuvvetinde kararnameler çıkarmaya Bakanlar Kuruluna yetki vermeyi amaçlayan tasarının 1 nci maddesidir.

Konumuzu Anayasa hukuku ortamında değerlendirebilmek için, millet egemenliğine dayanan yetkilerin nasıl ve hangi organlar tarafından kullanılabilceği hususunu incelemek gerekiyor. Anayasanın 4 ncu maddesinin ikinci fıkrası; «Millet, egemenliğini Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır» hükmünü âmirdir.

5 nci maddesinde ise; yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine atıldığı ve bu yetkinin devredilemezliği tespit edilmiştir. Bu esasa göre, yürütmenin, yasamadaki rolü, sadece kanun tasarısı teklif etmekten ibaret kalmaktadır.

Yürütme görevini tayin eden 6 nci madde; «Yürütme görevi, kanunlar çerçevesinde, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından yerine getirilir» hükmünü taşımaktadır.

Bu esasa göre, yürütme görevi aslî değil, kanunlar çerçevesinde yerine getirilebilir.

Anayasamızın değiştirilmiş olan 64 ncu maddesinin ikinci fıkrası; «Türkiye Büyük Millet Meclisi, kanunla belirli konularda Bakanlar Kuruluna, kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir» şeklinde istisnai bir hüküm getirmiştir. Bu hükme göre yürütme genel olarak yasama niteliğinde kararnameler çıkarma yetkisiyle teçhiz edilemez. Ancak belli konularda Bakanlar Kuruluna düzenleme yetkisi verilebilir.

İkinci fıkra bununla da iktifa etmemiş; «yetki veren kanunla, çıkarılacak kararnamelerin anakapsamı ve ilkeleriyle, bu yetkiyi kullanma süresinin belirtilmesi lâzımdır» şartını koymuştur. 64 ncu maddenin ikinci fıkrasının koyduğu «Belli konularda, amacı, kapsamı, ve ilkeleriyle, yetkiyi kullanma süresinin belirtilmesi lâzımdır» şeklindeki koşullar; yürütmenin, kanunlar çerçevesinde vazife görmesi esasını ve 5 nci maddenin, «yasama yetkisi Büyük Millet Meclisindedir ve devredilemez» prensibine önem vererek gözde tuttuğunu ve yetkinin ancak istisnai hallerde, hangi gaye ile verildiği ve ne ölçüde verildiği ve ilkelerinin neler olduğunu vuzuha erdirebilmek ve açıklamak suretiyle yürütmenin yasama yetkisiyle teçhiz edilebileceğini göstermektedir.

Tasarının 1 nci maddesi şöyledir: «Devletin egemenlik ve tasarrufuna tabi bulunan kıyı ve deniz alanlarında, Devletler Hukuku kurallarına göre Devletin tanzim ve tespit yetkisine sahip bulunduğu Deniz Hukukuna ilişkin konularda her nevi düzenlemelerle ilgili kanun kuvvetinde kararnameler çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.»

Tasarının bu maddesine baktığımız zaman, deniz kıyı ve alanlarında, Devletin tanzim ve tespit yetkisinin sahip bulunduğu Deniz Hukukuna ilişkin bütün düzenlemeleri yapma yetkisinin yürütmeye verilmesi öngörülmektedir.

Deniz kıyı ve alanlarına hukuk yönünden bir göz attığımız zaman, Kabotaj Hukuku, Deniz Ticaret Hukuku, Sahil Muhafaza Hukuku, Sahil Sıhhiye Hukuku, turistik tesislere ilişkin kuralların tespiti ve en nihayet Devlet Kıyılarının Bağımsızlık Yönünden Müdafaası Hukuku gibi esaslar hatıra gelmektedir.

Bu yönleriyle 1 nci madde, Anayasanın 64 ncu maddesinin ikinci fıkrasına uygun değildir.

Çünkü, ne deniz kıyı ve alanlarının belirli işlerini düzenleme vardır ve ne de yetkinin amaçları, sınırları, kapsamı ve ilkeleri tespit olunmuştur.

Sayın Başbakan 3 Temmuz tarihli, Birleşimde, Devletimizin diğer devletlerle ilişkileri yönündeki beyanatında, kanunun şümulünün kıta sahanlığını düzenleme ile tahdid edilmiş olduğunu söylemekte ise de, tasarı bunun aksine, Devletin, bütün deniz kıyı ve alanlarına ilişkin tanzim yetkisini kapsamaktadır. 1 nci madde bu yönüyle, Anayasanın 4 nci ve 5 nci maddesiyle, 64 nci maddenin ikinci fıkrasına aykırı bulunmaktadır.

Tasarının 1 nci maddesi, Deniz Hukukuna ilişkin belli konu değil, çok geniş yasama tasarrufuna konu olmuş ve olabilecek olan bütün Deniz Hukukunu düzenlemeyi amaç edinmiş bulunmakta ve böylece 5 nci maddenin koyduğu yasama yetkisinin, büyük ölçüde devri niteliğini taşımaktadır.

Tasarı, belli konu niteliğini taşıyan kıta sahanlığına ilişkin hukukî düzenleme kapsamında olsaydı veyahut turizm yönünden belirli bir düzenlemeyi kapsasaydı, 64 nci maddenin ikinci fıkrasının şümulü içinde mütalâa etmek mümkün olurdu. Bu yönlerde dahi, yetki kanununa dayanılarak çıkarılacak kararnamelerin hangi amaçla çıkarılacağı, kapsam ve ilkelerin ne olduğunu açıklamak gerekirdi.

Tasarının 1 nci maddesinde bu esaslara riayet edilmemiştir. Tasarının 1 nci maddesinin bu şekliyle kabulü halinde, Deniz Ticaret Kanununu ilgilendiren bütün yönleriyle kabotaj işlerinde, kaçakçılık yönünden sahil muhafaza işlerinde; gümrük ve ulaştırma işlerinde ve sayılabilecek birçok işlerde Hükümet düzenleme yetkisine sahip olabilir ve bu tasarının müddeti içerisinde yasama organı, denizlere ilişkin yasama tasarrufunu tamamen yürütmeye devretmiş duruma girer. Böyle bir sonucun, parlamenter sistemin esaslarına, yürütmenin kanunlar çerçevesinde iş görmesi prensibine ve yasama yetkisinin devredilmezliği esasına uydurulması ve Anayasa kurallarıyla bağdaştırılması imkânsızdır.

1 nci maddenin şümulüne, Devletin hükümlerlik haklarına konu olan karasuları ve deniz kıyılarına tecavüz vukuunda, tecavüzü Deniz

Kuvvetleriyle def etmek yetkisi dahi girer. Böyle bir hal, savaş hali ilânı niteliğini de taşır ki, Anayasa 66 ncı maddesi ve 64 ncü maddesinin ikinci fıkraları gereğince, böyle bir yetkinin Hükümete verilmesine kesin olarak müsaade etmemiştir.

Bu şümulü ile 1 nci madde kabul edilirse, Hükümetin getirebileceği, kara hukuku tanzim etme yetkisinin verilmesini kapsayan bir tasarrının kabulü halinde, yasama organının bütün yetkileri yürütmeye devredilmiş ve yasama organına, yapılacak bir düzenleme kalmamış olur.

Parlamentonun kapsamına münceer olacak ve yasama yetkisinin devrinin ifade edecek olan Deniz Hukukunu tanzim ve Kara Hukukunu tanzim yetkilerinin Hükümete verilmesi, Anayasal hukukla ve bizim Anayasa düzenimizle bağdaştırılamaz.

Bu yönleriyle Adalet Partisi, tasarının 1 nci maddesine ret oyu vermek mecburiyetinde kalmaktadır ve kalmıştır.

Sözlerimi böylece bitirirken, hepinizi saygı ile selâmlarım. (A. P. sıralarımdan alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Köylüoğlu.

Madde ile ilgili bir değişiklik önergesi var, takdim ediyorum.

Sayın Başkanlığa

Deniz Hukuku ile ilgili yetki kanunu tasarısının 1 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aydın	İzmir
Nahit Mentеше	Yılmaz Ergenekon
Kütahya	Ankara
İlhan Ersoy	İ. Hakkı Köylüoğlu
	Ağrı
	Kerem Şahin

Değişiklik teklifi :

Madde 1. — Devletin egemenlik ve tasarrufuna tabi bulunan karasuları dışındaki deniz alanlarında Devletler Hukuku kurallarına göre Devletin tanzim ve tespit yetkisine sahip bulunduğu Deniz Hukukuna ilişkin olup, maden ve petrol arama ve işletme konularında kanun kuvvetinde kararnamelerle düzenlemeler yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Madde ile ilgili soru sorabilir miyim Komisyona?

BAŞKAN — Efendim, Komisyona ben soracağım soruyu, müsaade ederseniz.

Komasyon katılıyor mu efendim?

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılmıyoruz.

YILMAZ ERGENEKON (İzmir) — Önerge sahibini olarak söz istiyorum.

BAŞKAN — Beş dakikayı geçmemek üzere buyurun efendim.

YILMAZ ERGENEKON (İzmir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi gerekli sahalarda ne olduğu münakaşası, bir hayli yapıldı. Burada bu münakaşayı tekrarlamak istemiyorum.

Ancak, gönül arzu ederdi ki, Sayın Hükümet yetkililerinden herhangi biri, «Biz, Deniz Hukuku konusunda kıta sahanlığı problemlerimizi çözmek için şu hususlarda birtakım hukukî kararlar almak durumundayız. Bu konularda mevcut hukukumuzda bazı eksiklikler tespit etmiş durumdayız ve bunlar, süratle kararı gerektirici konulardır. Bu itibarla yetki istiyoruz» demeliydi.

Şimdiye kadar, Hükümetin herhangi bir yetkilisi tarafından, Hükümetin duyduğu ihtiyacın ne olduğu belirtilmiş değildir. Biz bu ihtiyacın ne olduğunu bularak; 1 ne maddenin, yani gaye maddesinin, amaç maddesinin bu şekilde tespit edilmesini teklif ediyoruz. Bu şekilde Hükümetin hangi konularda kanun hükmünde kararname çıkarmak istediği daha net bir hale getirilmiş olmaktadır. Madem ki, kıta sahanlığı ile ilgili hususlarda bu yetki istenmektedir, o halde 1 ne maddede bu hususu ifade edecek şekilde tanzim edilmelidir. 1 ne maddede buna rağmen kaçakçılık mevzularını, su ürünleriyle ilgili hukuku tanzime kalkarsa, öyle zannederiz ki, kıta sahanlığı ile ilgili problemlerin yanında birtakım başka problemler, bu anda Yüce Meclislere ifade edilmeyen birtakım başka problemlerde kanun hükmünde kararname yoluyla çözümlenmek istenmektedir. İtiraz ettiğimiz nokta burasıdır.

Bu itibarla 1 ne maddenin net bir hale getirilmesi, hangi gaye ile konulduğunun daha açık bir şekilde gösterilmesi gerekiyor.

Burada gayeyi, «Karasuları dışındaki deniz sahası» diye belirtiyoruz. İşte bu, «Kıta sahan-

lığı» denilen sahadır. Devletin hüküm ve tasarruf iddiasında bulunabileceği; ama karasuları dışındaki saha... Bu sahada yapacağımız tasarruflar şayet petrol ve maden hukukunu alâkadar ediyorsa ve devletler umumî hukukuna göre de bir Devlet yetkisi niteliğinde ise, bu sahanın tanzimi kanun hükmündeki kararname yoluyla yapılabilir.

Değerli arkadaşlarım, eğer bu önerge iltifat görürse, öyle zannediyorum ki, (Hükümetin gerçek gayesi şayet kıta sahanlığı üzerinde bir karar alabilmek ise) bu gayeyi karşılamaktadır; ama Hükümetin gerçek gayesi kıta sahanlığı dışında sahil hukukunu, sahildeki mülkiyet hakkını, sahil koruma nizamını ve buna benzer hususları tanzim etmekse, elbette ki, bu gaye Anayasanın 64 neü maddesine sığmayacaktır.

Öngemizin maksadı; Anayasanın 64 neü maddesine uygun, devletler umumî hukuku kaidelerine göre duyulan ihtiyacı karşılayabilici ve yine Yüce Meclisler tarafından hükümetlere devredilmesi mümkün hudutlar içinde bir yetki ile hükümetlerin teşhizidir.

İltifat gösterileceğini umar, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

Sayın Feyzioğlu, sorunuz madde ile mi ilgili?

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Evet efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Efendim, sadece zapta geçmesi ve uygulamaya ışık tutması maksadıyla sorumu tevcih ediyorum; Komisyon veya Hükümet hangisi isterse cevap verebilir.

Kanunun, Anayasaya göre belirtilmesi gereken «amaç» ve «ilke» unsurlarını kapsadığını tahmin ettiğimiz 1 ne maddesi, «devletler hukuku kurallarına göre» dediğine nazaran, çıkarılacak olan kararnameler münhasıran başka ülkelerle Türkiye arasındaki devletler hukukuna tabi konularda kararname çıkarmak amacıyla ve ilkesine yönelmiştir. İç hukuk bakımından (Türk vatandaşına uygulanacak mülkiyet hakkı ve saire buyurdular) bir tanzim yetkisi, kanun kuvvetinde kararname çıkarmaya yetkisi vermemektedir. Çünkü bunlar devletler hukukuna girmez. «İç kamu hukuku veya iç özel hu-

kuk dışında kalan devletler hukuku açısından kararnaime çıkarılacaktır» diye anlıyoruz.

Bu anlayışımız doğru mudur? Komisyonun açıklamasını rica ediyorum efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Komisyon Başkanı.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Efendim, aynen Sayın Feyzioğlu'nun beyan ettiği gibi; içe dönük değil, dışa dönük bir anlayıştır ve dış devletlerle olan hukukumuzu düzenlemek için getirilmiş olan bir maddedir.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Mentеше ve arkadaşlarının önerisini...

HÜSEYİN CAVİT ERDEMİR (Kütahya) — Sayın Başkan, salonda ekseriyet kalmamıştır, yoklama yapmanızı istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, istirahat ediyorum. Biraz evvel yoklama yaptık beyefendi...

HAYRETTİN UYSAL (Sakarya) — Milliyetçilere bakın, milliyetçilere...

BAŞKAN — Şimdi yoklama yaptım ve oylamaya geçtim efendim.

HÜSEYİN CAVİT ERDEMİR (Kütahya) — Sayın Başkan, oylamaya geçilmedi. (C. H. P. sıralarından «Oylayın, oylayın» sesleri)

BAŞKAN — Oylamaya geçtim efendim.

Önergeyi kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir efendim.

Bir önerge daha var, takdim ediyorum efendim?

HÜSEYİN CAVİT ERDEMİR (Kütahya) — Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, oylamaya geçerken 10 sayın üye ayağa kalkacak ve Başkana, «Salonda ekseriyet yoktur.» diyecek. Sayın Erdemir, zatiâliniz ayağa kalktığımız zaman iki kişi vardı. Kaldı ki, ben oylamaya geçmiştim efendim. Bir önerge daha var o zaman lütfeder işaret buyurursunuz efendim.

HÜSEYİN CAVİT ERDEMİR (Kütahya) — 10 kişi buradayız.

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Anayasanın 64 nci maddesinde, «Kanun hükmünde kararname» ibareleri vardır. Bu sebeple tasarının 1 nci maddesindeki «Kuvvetin-

de» kelimesinin «hükmünde» olarak değiştirilmesini, saygı ile arz ve teklif ederiz.

D. P. Grubu adına

Ankara	Kars
Cevat Önder	Yasin Bozkurt
İstanbul	İçel
Sadettin Bilgiç	Nazım Baş
Konya	
Necati Kalaycıoğlu	

BAŞKAN — Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılmıyoruz.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, önerge hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim hakkımız elbette.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, biraz önceki oylamada zatiâliniz, «Önergeyi kabul edenler» diye oya sundunuz ve sonra da önergenin kabul edildiğini...

BAŞKAN — «Kabul etmeyenler» de dedim efendim. Zabıtta var.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Biraz önce oylanan önerge kabul edilmiş oldu.

BAŞKAN — Reddedildi efendim. Önerge kabul edilmemiştir.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Karışıklık varsa düzeltilsin diye söylüyorum.

BAŞKAN — Buyurun devam edin efendim.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — «Kabul edenler... Etmeyenler...» dediniz ve kabul edenler çoğunluk idi.

BAŞKAN — Sayın Korkmazcan, eğer tereddüt varsa yeniden oylamak mümkün.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Bilmiyorum, ben öyle anladım.

BAŞKAN — Efendim, tereddüt vardır, yeniden oylayacağım.

Teşekkür ederim Sayın Korkmazcan.

Nahit Mentеше ve arkadaşlarının önergesini kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... (A. P. sıralarından ayağa kalkmalar)

HÜSEYİN CAVİT ERDEMİR (Kütahya) — Ekseriyet yok.

BAŞKAN — Halen 6 kişisiniz beyefendi, istirahat ederim.

HÜSEYİN CAVİT ERDEMİR (Kütahya)
— 10 kişi buradayız.

BAŞKAN — Kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir efendim.

HÜSEYİN CAVİT ERDEMİR (Kütahya)
— 10 kişi buradayız Sayın Başkan.

BAŞKAN — İstirham ediyorum beyefendi. Sayın Erdemir, bu işin usulünü sanıyorum ki, benim kadar biliyorsunuz. Oylamaya geçildiği sırada 10 sayın üye birden ayağa kalkacaklar ve...

HÜSEYİN CAVİT ERDEMİR (Kütahya)
— 10 kişi buradayız.

BAŞKAN — Efendim, siz 10 kişi olacaksınız diye Başkanlık bekleyemez. Rica ediyorum lütfen oturun.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, biraz önce Demokratik Parti Grupundan bir arkadaşımızın verdiği önergeyi «5 imzalı olması gereklidir.» diye geri çevirmişsimiz.

BAŞKAN — Hayır efendim.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Ondan sonra, önergeleri değiştirdik.

Şimdi, bu konuda takibettiğiniz usul yanlışdır.

BAŞKAN — Sayın Korkmazcan, 5 tane imza var zaten önergede.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Şu andan itibaren, deniz hukuku yetki tasarısı ile ilgili tek imzalı önergeler de verilebilir İçtüzüğümüze göre.

Bu takibedilen usul yanlıştır. Bu husustaki görüşlerimi izah için usul hakkında söz talebediyorum.

BAŞKAN — Efendim, okuttuğum önergenin bütün usulî sonuçlarını alalım ondan sonra sizinle konuşuruz Sayın Korkmazcan.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Önerge vermek hususunda, bundan sonra ihtiyaç olabilir.

BAŞKAN — Önergeniz için söz veriyorum efendim.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Usul hakkında söz talebediyorum.

BAŞKAN — Sayın Korkmazcan, önergeyi muameleye koydum.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Efendim, şu anda tebellür eden bu usul devam ederse bazı yanlışlıklar olabilecektir.

BAŞKAN — Efendim, devam edip etmeyeceğini bilâhara konuşacağız. İstirham ederim efendim, buyurun önergeniz için...

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Sayın Başkan, Komisyon olarak bir tavzihte bulunabilir miyim?

BAŞKAN — Kabul edeceğiniz yönünde ise söz veremeyeceğim tabii efendim.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Sayın Önder'in önergesini kabul ediyoruz, biz. Anlayamadık önce. Anayasaya göre doğrudur, o sebeple kabul ediyoruz.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, usul hakkındaki talebimiz vardı.

BAŞKAN — Sayın Önder'in önergesine Komisyon katılmaktadır. Öneriyi yüce heyetin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir efendim.

VI. — USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1. — İçtüzüğün 88 nci maddesinin 2 nci fıkrasının uygulanmasıyla ilgili görüşmeler.

BAŞKAN — Sayın Korkmazcan, usul hakkındaki söz isteğiniz sanıyorum ki, Deniz Hukuku yetki tasarısı hakkında verilen önergelerin tek imzalı olarak da kabulü yönündedir. Değil mi efendim, talebiniz bu mu?

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Evet.

BAŞKAN — Şimdi gündemde olan ve sayın üyelere dağıtılan Deniz Hukuku ile ilgili yetki

kanunu tasarısı hakkında Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları, 20 . 6 . 1974 tarihinde dağıtılmıştır. Yani gündemimize o gün girmiştir.

Malûmuâliniz İçtüzüğün 88 nci maddesinin 2 nci fıkrasında «bir kanun tasarısı ve teklifinin, basılıp dağıtılmasından sonra en çok beş gün geçmiş ve Genel Kurulda görüşüleceği gün, Başkan tarafından Genel Kurula en az kırk sekiz saat önce bildirilmişse, bu kanunun maddelerine

ait değişiklik önergelerinin konuşulmasından en geç yirmi dört saat önce Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olması gereklidir. Kanunun görüşülmesine başlandıktan sonra verilecek önergelerde en az beş üyenin imzası...» gereklidir denilmektedir.

Bu açıklamadan sonra yine ihtiyaç hissediyor musunuz efendim?

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Evet efendim. Bu okuduğunuz hususlara dayanarak ihtiyaç hissediyorum zaten. Bunu, zatiâlinizin anladığının tam aksi şekilde değerlendiriyorum bendeniz. İzah ettiğimiz zaman anlaşılacak.

B.AŞKAN — Yani tek imza ile de verilebilir kanaatindesiniz.

Buyurun efendim.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

İçtüzüğümüzün 88 ne maddesinin 2 ne fıkrasını biraz önce Sayın Başkan okudular. Burada, «Bir kanun tasarısı veya teklifinin, basılıp dağıtılmasından sonra en çok beş gün geçmiş ve Genel Kurulda görüşüleceği gün, Başkan tarafından Genel Kurula en az kırk sekiz saat önce bildirilmişse, bu kanunun maddelerine ait değişiklik önergelerinin konuşulmasından en geç yirmi dört saat önce Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olması gereklidir...» denilmektedir.

Bu fıkrada yirmi dört saat önce önerge verilmesini mecburî kılan, ondan sonra gelecek olan önergelerin ise beş imzalı bulunması gerektiğini ifade eden hükmün iki unsuru vardır.

Birisi; «Tasarı veya teklifin basılıp dağıtılmasından sonra en çok beş gün geçmiş olması» halîdir. birinci unsur.

İkinci unsur; «Genel Kurulda görüşüleceği gün, Başkan tarafından Genel Kurula en az kırk sekiz saat önce bildirilmişse...» Başkan tarafından Genel Kurula bildirilmesi unsurudur.

Şimdi, üzerinde görüşme yapmakta olduğumuz Deniz Hukuku Yetki Kanunu tasarısı, 13 Haziran tarihinde Adalet Komisyonu raporuna bağlanmış; 18 Haziran tarihinde Dışişleri Komisyonu raporuna bağlanmış; 20 Haziran tarihinde de dağıtılıp gündeme girdiğini biraz önce Sayın Başkan ifade buyurdular.

Bugün 5 Temmuz olduğuna göre, 20 Haziran tarihinden bugüne kadar 15 günlük bir süre

re geçmiştir. Demek ki, fıkradaki, «En çok beş gün geçmiş» olması halinden daha fazla bir süreye geçmiştir. Eğer 20 Haziranda gündeme giren Deniz Hukuku Yetki Kanunu tasarısını 21 Haziranda, 22 Haziranda, 25 Haziranda müzakere etmekte olsaydık; o zaman bu hüküm işleyecek üdi. Halbuki, «en çok beş gün geçmiş olması» lâzımdır denilen unsuru aşan bir süre geçmiştir.

İçtüzüğümüz konulurken önergelerin 24 saat önce verilmesi hali henüz hafızalardan silinmemiş olan metinlerle alâkalıdır.

88 ne maddenin 2 ne fıkrasının tedvin edilmiş sebebi, komisyonlardan Meclislere gelmiş, üzerinden de beş gün geçmemiş aktüalitesini devam ettiren birtakım tasarılarla ilgili grupların veya milletvekillerinin düşündükleri varsa, onları 24 saat önceden söyleyebilsinler, önerge halinde Başbakanlığa verebilsinler diye konulmuştur. Ama bundan daha fazla bir süre geçmişse, basılıp dağıtılmasının üzerinden beş gündan fazla süre geçmişse, bir anlamda Meclis gündemini kovalamakta olan milletvekilleri için de, gruplar için de bazı zorluklar doğmuştur. Artık Meclisin yeniden bu meseleyi ele alması hali sanki yeni olarak bu tasarılarla itila kespette hali gibi düşünülmüş ve müzakereler esnasında doğacak önerge verme ihtiyaçlarının tek imza ile de karşılanabileceği hususu düşünülmüştür.

Şimdi, Sayın Başkan bu fıkrayı aynen okudukları halde, gene bizzat Sayın Başkan, dağıtımın ve gündeme girme gününün 20 Haziran olduğunu ifade buyurdıkları halde, önergelerini tek imzalıdır diye geri çevirmek gibi bir yolu benimsemişlerdir. Bu tutum yanlıştır. En çok beş gün geçmiş olması halini başka türlü anlamak imkânı da yoktur.

Bu sebeple şu anda Deniz Hukuku Yetki Kanunu tasarısı ile ilgili herhangi bir milletvekili arkadaşımız değişiklik önergesi verebilir. Bu önergelerin verilmesi usule uygundur ve üzerinde işlem yapılması gereklidir.

Bu hususları arz etmek üzere huzurunuzda geldim. Yüce Meclise saygılar sunarım.

B.AŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

Bu konuda başka söz isteyen arkadaşımız var mı efendim?

NECDET ÖKMEK (İstanbul) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Ökmen, lehte mi efendim?

NECDET ÖKMEN (İstanbul) — Başkanlığın tutumunun lehinde.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

NECDET ÖKMEN (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Benden önce konuşan Sayın Korkmazcan'ın fikirlerine iştirak etmem mümkün değil. Çünkü 88 nci maddeyi okurlarken, maddenin bu 2 nci fıkrasındaki amacı tamamen ters düşündüler.

Şöyle ki; maddenin ikinci fıkrasının başında, sözü geçen «5 gün» ve ondan sonraki «48 saat», sayın milletvekillerinin bir konu üzerinde yeter derecede hazırlanma imkânı bulamadıkları ahvalde, bir kişilik bir önerge ile de bir değiştirme isteğinde bulunabileceklerini göstermektedir.

Şimdi, bu ikinci fıkranın son cümlesi, meseleyi kesin olarak şöyle koymuştur :

«Kanunun görüşülmesine başlandıktan sonra verilecek önergelerde en az beş üyenin imzası bulunmadıkça önerge işleme konulmaz.»

Burada Sayın Başkanlığın tatbik ettiği usul için aranacak mehaz, bu cümledir. Bundan önceki kısmı, «tek imza ile verilebilecek» hallerde münhasırdır. Tek imza ile verilebilecek haller - demin Sayın Korkmazcan'ın da söylediği gibi - tahakkuk etmiş, beş gün geçmiş, Genel Kurulda görüşüleceği gün Başkan tarafından bildirilmiş.

«Bu kanunun maddelerine ait değişiklik önergelerinin konuşulmasından en geç yirmi dört saat önce Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olması gereklidir.» Bu tek imza ile. Ama,

beş imza zorunluğu, yani Meclisin daha rahat bir görüşme yapması, kanunların yapımında gerekli süratin tek imza münferit önergelerle sık sık kesilmesinin önlenmesi için tüzük bu hükmü koymuştur. Bu, bir kanun yapımında - Sayın Korkmazcan'ın niyetini de belli eden - bir engellemeyi önleyici bir unsurdur ve Sayın Başkanlık Divanının da, doğrudan doğruya tatbiki gereken kanunun görüşülmesine başlandıktan sonra verilecek önergelerde en az beş üyenin imzasını araması, bu usulün açık hükmüne tamamen uygundur.

Başkanlık Divanının tutumu yerindedir. Başkanlık Divanı, beş imza ile olmayan önergeleri almamakta, usulün yapılışındaki esriye uygun bir davranış içindedir.

Bu bakımdan, Sayın Korkmazcan'ın fikrine iştirak etmiyorum. Usul hükümleri doğru tatbik edilmektedir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

5 gün geçmiş olduğu için, Başkanlık uygulamasına aynen devam edecektir.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, bu hususta kesin bir karara varılmasa iyi olur efendim.

BAŞKAN — Zaten Başkanlık tutumu olarak uyguluyorum, efendim. Uygulamamız da şimdiye kadar bu şekildedir Sayın Korkmazcan.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Evet. Yani bir oylama bu hususta yapılması, ilerde karara bağlayalım efendim.

BAŞKAN — Onun için oylamıyorum efendim, onun için oylamıyorum.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER (Devam)

1. — *Deniz Hukuku ile İlgili Yetki Kanunu tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/141) (S. Sayısı : 71) (Devam)*

BAŞKAN — Efendim, 1 nci maddenin de açık oya sunulmasına dair bir önerge var, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu tasarısının 1 nci maddesinin açık oya sunulmasını, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 119 ncu maddesine tevfikane talep ederiz.

İzmir

Yılmaz Ergenekon

Ağrı

Kerem Şahin

Isparta

Mustafa Cesur

Kütahya

H. Cavit Erdemir

İzmir

İsmail Taşlı

Zonguldak

Ahmet Nihat Akın

Sivas

Vahit Bozatlı

Denizli

Rıza Gençoğlu

Tokat

Feyzullah Değerli

Ankara

İ. Hakkı Köylüoğlu

Gaziantep

Mehmet Özkaya

İzmir

Yücel Dirik

Afyon Karahisar

Mete Tan

Nevşehir

Ragıp Üner

Edirne

İlhami Ertem

BAŞKAN — İmza sahiplerinin hazır bulduklarını tespit ediyoruz:

Sayın Ergenekon?.. Burada.

Sayın Şahin?.. Burada.

Sayın Cesur?.. Burada.

Sayın Değerli?.. Burada.

Sayın Erdemir?.. Burada.

Sayın Köylüoğlu?.. Burada.

Sayın Taşlı?.. Burada.

Sayın Özkaya?.. Burada.

Sayın Ahmet Nihat Akın?.. Yok.

MEHDİ KESKİN (Kastamonu) — Ben tekkabül ediyorum efendim.

BAŞKAN — Sayın Keskin tekkabül ediyorlar.

Sayın Dirik?.. Burada.

Sayın Bozatlı?.. Yok.

SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Ben tekkabül ediyorum efendim.

BAŞKAN — Sayın Sabri Keskin tekkabül ediyorlar.

Sayın Tan?.. Burada.

Sayın Gençoğlu?.. Burada.

Sayın Ragıp Üner?.. Burada.

Sayın İlhami Ertem?.. Buradalar.

Bu şekilde, imza sahibi 15 sayın üye buradadır.

Efendim, açık oylamanın şeklini tayin etmek üzere, Genel Kurulun onayını alacağım.

Açık oylamanın, kupanın kürsiye konulması suretiyle yapılması hususunu yüce heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oylama bu şekilde yapılacaktır. Oy kupa kürsiye konulsun.

Basılı oy pusulası bulunmayan sayın üyeler, beyaz kâğıt üzerine adlarını, soyadlarını, seçim bölgelerini, kabul, ret veya çekinse oy kullandıklarını yazdıktan sonra, imzalayarak da oy kullanabilirler.

Oylamaya başlıyoruz efendim.

(Açık oylama isteminde bulunan milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oylamaya iştirak etmeyen sayın üye var mı efendim?... Yok.

Oylama işlemi bitmiştir, kupayı kaldırım.

(Oyların ayırımı yapıldı.)

BAŞKAN — Sayın Milletvekilleri, oylama işleminin sonucunu arz ediyorum.

Deniz Hukuku ile ilgili Yetki tasarısının 1 nci maddesinin oylamasına (227) sayın üye iştirak etmiş; (210) kabul, (16) red, 1 çekinse oy kullanılmıştır; madde değişik şekli ile kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Bir hususu arz etmek istiyorum; İçtüzüğü-müzüm 88 nci maddesi uyarınca önermeleri aykırılık ve geliş sırasına göre okutmak zorundayız. Önerge verecek sayın üyelerin bunu dikkate alarak vermelerini istirham ediyorum, muamele-ye geçtikten sonra önerge kabul edemem efendim.

İkinci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — Birinci maddede yazılı konularda kanun hükmündeki kararnamelemleri çıkarma yetkisi aşağıda yazılı kanun hükümlerini değiştirmeyi, bu kanunların öngördükleri teşkilât-ları ilga etmeyi, yeniden kurmayı veya bağı-lı buldukları makamları değiştirmeyi ve görevli ve yetkili mahkemeler ile diğer makamların saptanmasını kapsar:

a) 6309 sayılı Maden Kanununun 4, 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 36, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 54, 55, 61, 62, 82, 90, 91, 92, 104, 119, 126, 128, 129 ve bu kanuna 271 sayılı Kanunla eklenen ek 1 ve 2 nci maddeleri;

b) 6326 sayılı Petrol Kanununun 1, 3/24 ve 45 nci maddeleri;

c) 6815 sayılı Sınır, Kıyı ve Karasularımızın Muhafazası ve Emniyeti ile Kaçakçılığın Men ve Takibi İşlerinin Dahiliye Vekâletine Devri Hakkında Kanunun ismi ve 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 9 ncu maddeleri;

d) 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi-ne Dair Kanunun 58 nci maddesi;

e) 476 sayılı Karasuları Kanununun 1, 4, 6 ve 8 nci maddeleri;

f) 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 14, 20 ve 21 nci maddeleri;

g) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 14, 22, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40 ve 41 nci maddeleri;

h) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu-nun 29, 40, 41, 49 ve 53 ncu maddeleri;

i) 1710 sayılı Eski Eserler Kanununun 3 ve 4 ncu maddeleri;

j) 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmet-leri Kanununun 1, 3 ve 4 ncu maddeleri;

k) 4770 sayılı Ulaştırma Bakanlığı Görev-leri ve Kuruluşu hakkında Kanunun 1, 15, 16, 26 ve 27 nci maddeleri.

BAŞKAN — Madde üzerinde Demokratik Parti Grubu adına buyurun Sayın Cevat Önder.

D. P. GRUPU ADINA CEVAT ÖNDER (Erzurum) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Görüşülmekte olan Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu tasarısının 2 nci maddesini Anayasanın bazı hükümlerine aykırı görmekteyiz.

Demokratik Parti Grubu olarak amacımız, kanunun Anayasaya uygun bir şekilde çıkmasını sağlamaktır. Hangi noktalardan Anayasaya aykırı görmekteyiz, bu 2 nci madde hangi noktalardan düzeltilmelidir; onları arz ve ifade edeceğim.

Evvelâ bir duygumu ifade edeyim; Anayasanın 64 ncü maddesinde 1971 yılında yapılan değişiklik esnasında, bugün Hükümette de bulunan çok değerli Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımız mesai göstermişlerdi. Bu kanun hükmünde kararname müessesesine biraz çekingen davranmışlardı. Bu bakımdan haklı istekleri, (ki bu istekler bizim tarafımızdan, Demokratik Parti temsilcileri tarafından da gelmiştir; haklı istekleri) bizim tarafımızdan da, diğer arkadaşlarımız tarafından da kabul edilmiş, Anayasanın 64 ncü maddesi gayet dikkatle tedvin edilmişti.

Şimdi, tasarının 2 nci maddesiyle birinci maddede yazılı konular da kanun hükmünde kararnamele, görevli ve yetkili mahkemeler ile diğer makamlar kurulması saptanmıştır. Yani, kanun hükmünde kararname ile mahkeme kurulması mümkündür bu maddeye göre.

Arkadaşlar, Anayasamızın 32 nci maddesi var. Lütfen 32 nci maddeyi okuyalım, ki yine bu madde üzerinde geçen dönem Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımız büyük hassasiyet göstermişlerdi; madde aynen şöyledir:

«Hiç kimse, kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz.

Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.»

Bir mahkeme kanunla kurulur, kanun hükmünde kararname ile mahkeme kurulamaz.

Kanun hükmünde kararname ile mahkeme kurulduğu takdirde bu kanunen tabi olunan mahkeme değil, olağanüstü mahkeme olur. Bu bakımdan, bu 2 nci madde Anayasamızın 32 nci maddesine aykırıdır. Bu bir,

İkincisi, daha vazih; Anayasamızın diğer bir maddesi vardır. Anayasamızın 136 ncü maddesi. Lütfen 136 ncü maddeyi de gözden geçirelim.

Maddede «Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir.» denilmektedir.

Kanun hükmünde kararname müessesesi başkadır, kanun başkadır. Mahkemeler kanunla kurulur, kanun hükmündeki kararnamelerle mahkeme kurulamaz. 2 nci madde bu tarzda çıktığı takdirde, işbaşında hangi Hükümet olursa olsun, kanun hükmünde kararname ile mahkeme kuracaktır. Bu Anayasaya aykırıdır arkadaşlar. Bu, yasama denetiminden, kurulacak mahkemenin ilkelerinin manasını taşır.

Diğer önemli bir husus; ben hayret içindeyim; yani Heyeti Vekilde hukuka aşına olan ve hatta 64 ncü maddenin bu hükümlerini tedvin eden arkadaşlarımız bu tasarıya nasıl imza koymuşlardır? 64 ncü maddenin son fıkrasını lütfen beraberce okuyalım:

«Anayasamızın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel hak ve hürriyetler ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez. Anayasa Mahkemesi, bu kararnamelerin Anayasaya uygunluğunu da denetler.»

Şimdi, Anayasamızın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan, bir de dördüncü bölümünde yer alan kısımlar kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez, kanunlarla düzenlenebilir. Halbuki, Anayasamızın 32 nci maddesi ise Anayasamızın ikinci kısmının ikinci bölümünde yer almıştır. Yani 64 ncü maddenin «düzenlenemez,» «yasak» hükmünü getirdiği kısımda yer almıştır. O halde bu tasarının 2 nci maddesi, bir defa Anayasa hukuku bakımından ileri tutar tarafı olmayan ve Anayasaya aykırı olan bir maddedir.

Diğer taraftan, 2 nci madde hakkında bazı maruzatımız daha var.

Arkadaşlar, Demokratik Parti kanun hükmünde kararnamelere karşı değildir. Bu sebeple, çıkarılacak olan yetki kanunlarına da kar-

şı değildir. Yalnız, bir taşla birkaç kuş vurulmak istenirse, yangından mal kaçırır gibi bazı yetkiler Hükümette toplanılmak istenirse, elbette ki muhalefet görevini yapmak mecburiyetindedeyiz.

Bakınız değerli arkadaşlarım, tasarının 2 nci maddesinin (a) bendi var. Bu bentte Maden Kanununun bazı hükümleri sayılmaktadır. Hele bu (a) bendininin, gerekçede bulamadığımız sebeplerle Adalet Komisyonunda daha fazla, - tabirime mazur görülsün - gayretkeşlikle şumulü genişletilmiş. Maden Kanununun en önemli maddeleri (a) bendine konulmuş. Böylelikle Maden Kanununda değişiklik yapmak yetkisi de Hükümete verilmiş oluyor. Biz bunun karşısındayız.

Arkadaşlar, Hükümet koalisyon hükümetidir. Maden Kanunu hakkında fikirleri vardır. Getirir tasarısını, veya Maden Kanunu hakkında değişiklik yapacaksa, Maden hukukunu yeniden kodifiye edecekse onun için bir yetki tasarısı getirir, onu müzakere ederiz enine boyuna; ondan sonra Yüce Meclis yetkiyi verir veya vermez. Bu itibarla 639 sayılı Maden Kanunuyla ilgili olarak -ki 1954 tarihlidir, bilâhara 271 sayılı Kanunla 1963 yılında değiştirilmiştir - Deniz Hukuku Yetki Kanunu içerisinde madenlere müteallik, kara ile ilgili madenlere müteallik her türlü yetkileri de Hükümet istemektedir. Bu bakımdan, bu noktada muhalefet görevimizi yapmaktayız. Bu hususun düzeltilmesi konusunda da iki önergemiz var. Tasarının 2 nci maddesinin Anayasaya uygunluğunu sağlamak amacıyla önerge verdik. Maden Kanununun deniz hukukuyla ilgisi olmayan maddeleri buraya konulmuştur, depo edilmiştir; bunların çıkarılması için önerge verdik.

Diğer bir husus da şudur arkadaşlar: Petrol Kanunu ile ilgili maddeler konulmuştur. Konulması da doğrudur; fakat yine lüzumsuz bir genişletilmeye gidilmiştir komisyonlarda. Bunların sebeplerini bilemiyoruz. Deniz hukuku konusundaki âcil ihtiyacı anlıyoruz, ama petrole müteallik hususlarda Hükümete alelacele yetki verilmesi hususunu anlamakta müşkülât çekmekteyiz. Bu konuda da önergemizi vermiş bulunmaktayız.

Değerli arkadaşlarım, zannediyorum ki 2 nci madde konusunda görüşlerimi arz etmiş oldum.

Sayın komisyondan rica ediyorum, bunu böyle bir saplantı içerisinde, muhalefetten gelen bir tenkit olarak kabul etmesin; önergemizi Anayasa hukuku muvacehesinde değerlendirsın.

Teşekkürlerimle birlikte saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Önder.

Cumhuriyetçi Güven Partisi Grubu adına Sayın Turhan Feyzioğlu, buyurunuz efendim.

C. G. P. GRUPU ADINA TURHAN FEYZİ-OĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, grupumuz bu kanunun Devletler Hukuku alanında Türk Devletinin başka ülkelere karşı haklarını korumak için ve münhasıran bu amaçla kullanılabacağı inancı içinde, konu Meclise geldiği gündün beri, kanunun biran önce çıkması için de gayret sarf etmiş ve prensip olarak destekleyeceğini tümü üzerinde yaptığı konuşmada belirtmiş idi.

Aynı yapıyı anlayış içerisinde, 2 nci maddede bizi endişeye düşüren ve Anayasa Hukuku bakımından, kanunun amacı bakımından düzeltilmesini gerekli gördüğümüz iki önemli noktaya arkadaşlarımızın dikkatini çekmek istiyorum. Bunlardan birincisi üzerinde fazla duracak değilim, çünkü Sayın Önder arkadaşım bu noktada hemfikiniz, kendileri izah ettiler; fakat izin verirseniz sadece Anayasasının iki maddesini okuyacağım.

Anayasasının 64 nci maddesi kanun kuvvetinde kararname yetkisini mutlak olarak vermemiştir. Bazı konularda kararnameyle düzenleme yapılmasını kesin olarak yasaklamıştır. Bunlar siyasî haklarla ilgili, meselâ seçim hukukuyla ilgili hususlardır, bunlar temel hak ve hürriyetlerle ilgili olan hususlardır. Temel hak ve hürriyetlerle ilgili olan hususlar «Anayasamızın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel hak ve hürriyetler ile...» ibaresiyle 64 nci maddede kararname konusu yapılamayacak hususlar olarak tasrih edilmiştir.

Şimdi Anayasamızın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerine baktığımız zaman, burada dernek kurma hakkı, toplantı hakkı, basın hürriyeti, kişi hürriyeti, tutukluluk, hak arama v.s. gibi haklar yanında «Kanunî yargı yolu» başlığı altında şu cümleyi görüyoruz: «Hiç kimse kanunen tabii olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz.»

Biliyorsunuz ki bu konu ihtisas mahkemesi şeklinde kurulacak, kurulması düşünülen Devlet Güvenlik Mahkemeleri tartışılırken de çok konusu'du meselâ «Falan konuda Devlet Güvenlik Mahkemesi yetkilidir,» diye kararname çıkarılmaz, kanun kuvvetinde kararnameyle bu iş düzenlenemez. Böyle bir konuda yetki veremeyiz. Tıpkı bunun gibi, kıta sahanlığında işlenecek suçlar bakımından bir düzenlemeye ihtiyaç bulunduğunu kabul ediyoruz; fakat hangi mahkemenin yetkili olacağını kararnameyle düzenlemenin mümkün olmadığı kesindir. Tabii hâkim kavramı temel haklardan biridir; ancak kanun tayin edebilir, falan mahkeme yetkilidir.

İhtiyacı kabul ediyoruz, Komisyonla da görüştük. İhtiyacı şudur: Bugün Türk mahkemelerinin yetkili olup olmadığı konusunda belki bir vuzuh bile bulunmayan, «Açık deniz» telâkki edilen yerde, fakat düzenleyeceğimiz yeni hukuka göre, belki de koyduğumuz hükümlere aykırılık halinde Türk mahkemesine kıta sahanlığında şu suç işlemiştir diye sevk edeceğimiz bir vatandaşımız veya bir yabancıyı, sevk edeceğimiz mahkemeyi bilmemiz lâzımdır. Suçusu kimdir? Foraj yapıyor, araştırma yapıyor, açık denizde petrol aranıyor, Devlet malı ile ilgili tahribat yapılmış, kule tahrip edilmiş, suç işlenmiş nereye gidecektir? İstanbul'a mı bağlı, İzmir'e mi bağlı, Samsun'a mı bağlı belli değil, açık deniz. Vilâyet sınırının dışında, ülke sınırının dışındadır. Bunu tanzim etmek lâzımdır, kabul, Fakat bunu tanzim ederken mutlaka kanuna bir madde koymak lâzımdır, kararname bu işi yapsın demek Anayasamıza göre mümkün değildir.

Bu itibarla; Komisyonun yeni ve pratik bir düzenlemeyi süratle yapması mümkün olacağı için de 2 nci maddedeki «Mahkemeler ile diğer» bu üç kelimeyi çıkarmayı öneriyoruz. Üç kelime. Diğer kısımları kalacak. «Bağlı buldukları makamları değiştirmeyi ve görevli ve yetkili makamların saptanmasını kapsar.» «Ve görevli ve yetkili» kelimelerinden sonra, «Mahkemeler ile diğer» bu üç kelime çıkacak. Teklifimizin biri budur.

İkinci teklifimiz aynı derecede önemlidir sanıyorum. arkadaşlarımız bilirler, ellerinde bulunan diğer yetki kanunlarına bakarlarsa

görürler. Yetki kanunlarında, Anayasanın emrettiği 3-4 noktanın çok açık belirtilmesi lâzımdır. Anayasa; «Amaç» belli edeceksiniz demiş, «Kapsamı» belli edeceksiniz demiş, «İlkelere» ni belli edeceksiniz, Hükümete açık bono vermeyeceksiniz. İlkelere belli edeceksiniz, hangi kanunların değiştirilebileceğini veya kaldırılabilirliğini, hangi maddelerle ilgili kararname düzenlenebileceğini ayrıca tasrih edeceksiniz. Hangi maddelerle ilgili? Burada sınırlanmış; ama, amaç, ilke, kapsam birinci kısımda kamna karışık bir hâlde yazılmış. Bu sarahat diğerlerinde vardır, bundan evvel çıkan Personel Kanunu ile ilgili kararnamede vardır.

Biraz evvel bir soru ile ve sayın Komisyon lütfetti, anlayışımıza katıldığını söyledi, «Aylen bu şekilde düşünüyoruz» dedi. Lütfettiler uygulayıcılara ışık tutma bakımından, rahatlık ve ferahlık getireci bir açıklama yaptılar, ama kanaatimize bunu kanunlaştırmak ta lâzım. Nasıl yapabiliriz Bir küçük ibare ilâvesiyle. «1 nci maddede yazılı konularda» kelimelerinden sonra, grupumuz şu teklifi yapıyor: «1 nci maddede yazılı konularda ve 1 nci maddede belirtilen amaç ve ilkelere uygun olarak kanun hükmünde kararnameleri çıkarma.» diye devam edecek. Yani çıkarılacak kararnamelerin, maden hukuku ile, petrol hukuku ile, sınır, kıyı, hıfzıssıhha, kaçakçılık vesaire.. Bunlarla ilgili kararnamelerin 1 nci maddede belirtilen amaç ve ilkelere, yani devletler hukukuna taallük ettiği tasrih edilmek lâzımdır. Birçok arkadaşlarımızı dinlediniz; «Efendim, siz kıyı mülkiyetini değiştireceksiniz, efendim, siz hiç kıta sahanlığı ile ilgili olmayan, Ankara'da, Çorum'da bir madenin mülkiyeti ile ilgili bir hüküm mü getireceksiniz?..» Bu maddeler onlarla ilgili istifham uyandırmıyor. Ashında böyle bir şey düşünülmeyeceğini biliyoruz. Komisyonun görüşü de bu değil, biraz evvel açıkladı, 1 nci maddede amaç ve ilkelere uygun olarak yapacak. Yani yalnız devletler hukuku açısından, iç kamu hukuku söz konusu değil, iç özel hukuk söz konusu değil. Yabancıya karşı, devletler hukuku açısından, Türkün hakkını koruma açısından yapılacak düzenlemeler söz konusu. Böyle söyleniyor, maksat bu, biliyoruz. Binaenaleyh; bunun maddede açıkça konması birçok endişeleri ortadan kaldıracağı için kolaylık sağlayacaktır.

İkinci iştirahımız da bundan ibarettir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Feyzi-oğlu.

Adalet Partisi Grubu adına Sayın İsmail Hakkı Köylüoğlu, buyurunuz, görüşme süreniz 10 dakika efendim.

A. P. GRUPU ADINA İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlar; hepinizi saygı ile selâmlarım.

Anayasanın 5 ne, 32 ne, 33 neü maddeleri hakkındaki benim tetkikim taa 1963 yılından itibaren başlar. Evvelâ Anayasa Mahkemesine 1567 sayılı Kanun dolayısıyla müracaat eden ve karar alan benim. O bakımdan şu hususları sizlere Adalet Partisi Grubu adına arz ediyorum.

Tasarımın 2 ne maddesi, daha önce izah edilen 1 ne maddenin ne ölçüde geniş olduğunu açıklar durumdadır. Madde şöyledir: «1 ne maddede yazılı konularda kanun hükmündeki kararnameleleri çıkarma yetkisi aşağıda yazılı kanun hükümlerini değiştirmeyi, bu kanunların öngördükleri teşkilâtları ilga etmeyi, yeniden kurmayı veya bağlı buldukları makamları değiştirmeyi ve görevli ve yetkili mahkemeler ile diğer makamların saptanmasını kapsar.» demektedir.

Anayasanın 64 neü maddesinin 2 ne fıkrası «... Yetki veren kanunda, çıkarılacak kararnamelelerin amacı, kapsamı ve ilkeleriyle bu yetkiyi kullanma süresinin ve yürürlükten kaldırılacak kanun hükümlerinin açıkça gösterilmesi lâzımdır.» hükmünü taşımaktadır.

64 neü maddenin yukardaki sarahatine göre, yetki kanununda ancak yürürlükten kaldırılacak kanun hükümlerinin açıkça gösterilmesi mümkündür ve lâzımdır. Ve yetki kanunu ile yürütmeye, kanunları değiştirmeye yetki verilemez. Çünkü; 64 neü maddenin 1 ne fıkrasında; «Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkilerindedir.» hükmü yazılıdır. Bu fıkrada, kanun koyma ayrı, değiştirme ayrı ve kaldırma ayrı bir yasama tasarrufudur.

2 ne fıkrada bu tür yasama tasarruflarından kaldırılacak kanun hükümlerinin yine yasama organı tarafından yetki kanununda belirtilmesi esası öngörülmüş ve yürütmeye, yetki

kanunu ile kanun koyma, değiştirme, kaldırma yetkisi öngörülmemiştir.

Bu itibarla; tasarımın 2 ne maddesi 11 kanunun sayısız maddelerinin değiştirilmesi yetkisini yürütme organına vermekle, Anayasanın 64 neü maddesinin 1 ve 2 ne fıkrası ile bağdaştırılamaz bir şümül kazandığı gibi, yasama yetkisinin dışında kanun koyma ve değiştirmeyi ve kaldırmayı önleyen Anayasanın 5 ne maddesine de ters düşer.

Kanun değiştirmenin şümülü çok geniştir. Böyle bir iş, belirli konuları ve istisnaî halleri düzenleme yetkisi kendisine verilecek olan yürütme organı tarafından yapılırsa yasama yetkisini kullanmış olur. Hele böyle bir tasarrufun 1 ne maddede olduğu gibi deniz hukukuna ilişkin olduğu kabul edilerek 11 kanunun yüze yakın maddelerinde değiştirme şümülünü kazanırsa, yürütmenin ne ölçüde yasama yetkisi istediği derhal göze çarpar.

Anayasamızın hiçbir maddesinde yürütme organına kanun değiştirme yetkisinin verileceği hükmü bulunmadığı için, tasarımın 2 ne maddesini Anayasa hükümleri içinde değerlendirmeye imkân yoktur.

Bu itibarla, kanun değiştirme yetkisini kapsayan 2 ne maddede Adalet Partisi muhaliftir ve Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisine bütün gücüyle sahip çıkmaktadır.

Bir de Anayasanın 32 ne maddesi vardır. Bu madde de şöyle der: «Hiç kimse, kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz.

Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.»

Kanunlar yapılırken hangi fiillerin suç olduğu ve bunların karşısındaki cezalar ve böyle bir suç işlendiği takdirde kimlerin, suçluların hangi mahkemeye gideceği kanunda gösterilir. Herkes için kurulmuş, görev ve yetkileri kanunla belli edilmiş olan mahkeme, tabii mahkeme ve bunların hâkimleri de tabii hâkimdir. Anayasanın 32 ne maddesi böyle demektedir.

Tasarımın 2 ne maddesinde görevli ve yetkili mahkemeler ile diğer mahkemelerin saptanması yetkisi istenmektedir. Bu husus da Anayasanın 136 ne maddesine aykırı düş-

mektedir. Kaza çevresinin tespiti Anayasanın 144 nci maddesine aykırıdır. Tabii hâkimden ayrılıp görevli ve yetkili olmayan mahkemelerde yargılanması, bir suçlu için zamanında görev ve yetki belirtilmediği için bu kanuna da aykırı düşmektedir.

Bu sebeplerden ötürü Adalet Partisi bu maddeye de karşı oy kullanacaktır. Saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim, Sayın Köylüoğlu.

Şahsı adına Sayın Talât Oğuz, buyurunuz efendim. Süreniz beş dakikadır.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Muhterem Başkan, değerli arkadaşlarım;

Yetki tasarısının 2 nci maddesi üzerinde kişisel görüşlerimi arz edeceğim. Efendim, 1961 Anayasası hukuk devletini bütün müesseseleriyle oluşturmuş vaziyettedir. Bir tasarımı, bir kanunu Yüce Parlamento çıkardığı zaman, her şeyden evvel tasarının mer'i Anayasaya uygunluk derecesini tetkik ve mütalâa etmesi gerekmektedir. Kanımıza göre, 2 nci maddedeki «Yetkili mahkeme ve görevli mahkeme» tabiri komisyon tarafından fuzulî olarak metne getirilmiş durumdadır.

Sebibi ise, mer'i bulunan Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 8 nci maddesi ve ayrıca 8 nci madde ile ilgili hükümler kâfi miktarda Deniz Hukuku sahasında işlenen suçlarla ilgili olarak yetkili mahkemeyi tayin ve tadat etmiştir. Gerek 8 nci maddede ve gerekse 9 ncu maddede; «Hükümler ve bu tabirler tetkike tabi tutulduğu takdirde açık denizlerde gerek bir yabancı liman veya karasularında Türk bayrağını taşıyan deniz ve hava nakil vasıtalarının işleyecekleri suçlardan dolayı yetkili mahkemeleri, görevli mahkemeleri tayin ve tadat etmiştir.» Usul Kanununun bu hükmü karşısında komisyonun bu maddeyi getirmesi ve bu tabiri bu maddeye koyması kanımıza göre yargı yetkisine bir müdahale olur düşüncesindeyim. Bu tabirin kaldırılmasında hukukî bir zaruret mevcuttur.

Şimdi muhterem arkadaşlar, bir kimsenin mensup olduğu mahkeme önünde yargılanması Anayasanın 32 nci maddesinin tabii bir icabıdır. Yalnız bunun bir istisnası var, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu 14 nci maddesinde bu istisnayı koymuştur; Hukukî ve fiilî sebeplerle davanın tabi olduğu mahkemede görülememesi halin-

de âmme emniyeti mülâhazası ile ilgili mercilerin talebi üzerine davanın başka yer mahkemelerine nakletme selâhiyetini ilgili mercilere tanımlatmıştır. Bu bir istisnadır.

Anayasanın 32 nci maddesine bu tabir tamamen aykırıdır, komisyonun bu tabiri tasarıdan çıkarmasında hukukî bir zaruret mevcut olduğu kanısındayım ve mutlak surette komisyonun bu madde üzerinde gerekli değişikliği yapması icabetmektedir.

İkinci değinmek istediğim husus ise; komisyon 2 nci maddede 1918 sayılı Kanunun 58 nci maddesinden bahsetmektedir. Yani 2 nci maddenin medlûlünden anlaşılın mana 58 nci maddenin kaldırılmasını istihdaf etmektedir. 58 nci madde 1918 sayılı Kanuna muhalefetten dolayı açılan davalar 3005 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülür ve karara bağlanır. Deniz Hukuku sahasında işlenen suçların da Suçüstü Kanunu hükümlerine göre yürütülmesi ve davaların süratle ve emniyetle bitirilmesi hukukun ve kanunun amacındandır. Bunu kaldırdığım takdirde bunun yerine neyi koyacağımı 2 nci maddede vaz etmemiştir. Bu bakımdan maddenin yeniden komisyonda ele alınarak tedvin edilmesini istihdam ediyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Oğuz. Başka söz isteyen..? Yok.

Önergelerin geliş sırasına göre okutup teker, teker oylarınıza sunacağım efendim.

Sayın Başkanlığa

Deniz Hukuku ile ilgili yetki kanunu tasarısının 2 nci maddesinin ilk fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aydın	İzmir
Nahit Mentеше	Yılmaz Ergenekon
Ankara	Kütahya
Oğuz Aygün	H. Cavit Erdemir

Kütahya
Mahir Ablum

Değişiklik teklifi :

«Madde 2. — Karasuları dışındaki deniz alanlarında birinci maddede yazılı konularda kanun hükmünde kararname yetkisi Maden ve Petrol kanunlarının aşağıda gösterilen maddelerini kapsar.»

Sayın Başkanlığa

Deniz Hukuku ile ilgili yetki kanun tasarısının 2 nci maddesinin e, d, e, f, g, h, i ve k bentlerinin metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Izmir	Kütahya
Yılmaz Ergenekon	H. Cavit Erdemir
Kütahya	Aydın
Mahir Ablum	Nahit Mentese
Ankara	
Oğuz Aygün	
Sayın Başkanlığa	

Kanunun 2 nci maddesindeki:

«Birinci maddede yazılı konularda» ibaresinden sonra, «ve birinci maddede belirtilen amaç ve illkelere uygun olarak» ibaresinin eklenmesini saygılarla arz ve teklif ederiz.

Siirt	Mardin
Nebil Oktay	Talât Oğuz
Ağrı	Kayseri
Rıza Polat	Turhan Feyzioğlu
Van	
Salih Yıldız	

Sayın Başkanlığa

«Yetki tasarısı»nın 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ve teklif ederiz.

D. P. Grubu Adına	
Ankara	Kars
Cevat Önder	Yasin Bozkurt
İçel	Denizli
Nazım Baş	Hasan Korkmazcan
Konya	
Necati Kalayeri	

Gerekece :

Yetki tasarısının 2 nci maddesi Anayasaya aykırıdır. Şöyle ki:

a) Anayasa'nın 32 nci maddesine göre, «hiç kimse, kanunen tabii olduğu mahkemeden başka merci önüne çıkarılamaz.» Olağanüstü yargı mercileri kurulamaz.

Halbuki bu madde ile, kanunen tabii olunan mahkeme dışında mahkemeler kurulmak istenmektedir.

b) Anayasa'nın 136 nci maddesinin 1 nci fıkrasına göre, «Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir.»

Halbuki «kanunla» değil, kanun kuvvetinde kararname ile mahkemeler kurulmakta, bunların görev ve yetkileri tespit edilmektedir.

c) Anayasanın 64 nci maddesinin son fıkrasına göre,

Anayasanın 2 nci kısmının 1, 2 ve 4 nci bölümlerinde yer alan haklar, kanun hükmünde kararnameyle düzenlenemez.

Halbuki, Anayasanın 2 nci kısım 2 nci bölümünde yer alan 31, 32, 33 nci maddelerin şümulüne giren haklar, kanun hükmünde kararname ile düzenlenmek istenmektedir.

Bu sebeple tasarının 2 nci maddesi Anayasaya aykırıdır. Şu şekilde değiştirilmelidir.

Değişik madde :

Madde metninden «... mahkemeler» ibaresi çıkarılmalıdır.

Sayın Başkanlığa

Tasarının 2 nci maddesinin (a) bendinden, 6309 sayılı Maden Kanununun 4, 11, 17, 20, 21, 25, 26, 27, 28,29,36 ve Adalet Komisyonunca ilâve edilen diğer maddelerin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

D. P. Grubu Adına

Ankara	Kars
Cevat Önder	Yasin Bozkurt
Denizli	İstanbul
Hasan Korkmazcan	Sadettin Bilgiç
İçel	
Nazım Baş	
Başkanlığa	

Şifahen arz edeceğimiz gerekçelerle ikinci maddeden

«Mahkemeler ile diğer» kelimelerinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kayseri	Van
Turhan Feyzioğlu	İhsan Bedirhanoglu
Ağrı	Mardin
Rıza Polat	Talât Oğuz
Siirt	
Mehmet Nebil Oktay	

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme koyacağım efendim.

(Aydın Milletvekili Nahit Mentese ve dört arkadaşının önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?..

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyor. Önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum efendim.

(Erzurum Milletvekili Cevat Önder ve 4 arkadaşının önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Önergeye komisyon katılıyor mu efendim?..

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılmamaktadır. Önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum efendim.

(Aydn Milletvekili Nahit Mentеше ve dört arkadaşının ikinci önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Önergeye komisyon katılıyor mu efendim?..

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye komisyon katılmamaktadır. Önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum efendim.

(Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve dört arkadaşının ikinci önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Sayın Önder'in de aynı mahiyette bir önergesi var. Sayın Feyzioğlu buradalar. Sayın Feyzioğlu ve arkadaşlarının önergesinde «Mahkemeler ile diğer» tabiri var. Sayın Cevat Önder'in önergesinde «Mahkemeler» tabiri var. İkisini birlikte oylamak için katılıyor musunuz efendim?..

CEVAT ÖNDER (Erzurum) — Hay hay efendim.

BAŞKAN — Sayın Feyzioğlu'nun önergesine Sayın Komisyon katılıyor mu efendim?..

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Önergeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler reddedilmiştir.

Diğer bir önerge var, okutuyorum.

(Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve dört arkadaşının birinci önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?..

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Maddeye açıklık getirdiği için katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor. Önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

2 nci maddenin de açık oya sunulmasına dair önerge var.

Sayın Ergenekon?.. Burada. Sayın Cesur?.. Burada. Sayın Abdürrahim Erdem?.. Burada. Sayın Akın?.. Burada. Sayın Değerli?.. Burada. Sayın Özkaya?.. Burada. Sayın Mentеше?.. Burada. Sayın Mete Tan?.. Yok.

İLHAN ERSOY (Kütahya) — Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Ersoy tekabbül ediyorlar.

Sayın Taşlı?.. Burada. Sayın Dirik?.. Burada. Sayın Ulubahşi?.. Burada. Sayın Karaatlı?.. Burada. Sayın Bozatalı?.. Burada. Sayın Köylüoğlu?.. Burada. Sayın Hüseyin Cahit Erdemir?.. Burada.

Açık oylamanın şeklini tâyin için onayınızı alacağım. Açık oylamanın, kupa'nın kürsüye konulması suretiyle yapılması hususunu oylarımıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Kupa kürsüye konulmak suretiyle oylama işlemi yapılacaktır.

Oylama işlemine sayın imza sahiplerinden başlıyorum efendim.

(Önerge sahibi milletvekillerinin oyları toplandı.)

BAŞKAN — Değerli arkadaşların hangi ilin ismini okumuşsam o şekilde oy kullanılmamasını istiham ediyorum. Adalet Partisi Grubu Başkanvekili Sayın Nahit Mentеше'nin haklı bulduğum bir itirazı vardır. Bu konuda sadece haklı bulduğum... (C. H. P. sıralarımdan «Nedir?» sesleri; «Başbakan oyunu kullanmak istiyor» sesleri.)

Elbette efendim, buyurunuz... Sayın Ecevit oyunu kullandı. (C. H. P. sıralarımdan alkışlar.)

Adama ilinden başlayacağımızdan, arkadaşlarımız o şekilde sıraya girsinler, istiham ediyorum.

(Adana Milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye var mı efendim?

Oyunu kullanmayan sayın üye var mı? Yok. Oylama işlemi bitmiştir, kupaları kaldırmız.

(Oyların sayımı yapıldı).

BAŞKAN — Deniz Hukuku ile ilgili yetki kanunu tasarısının 2 ne maddesinin oylanmasına 233 sayın üye katılmış olup 216 kabul, 15 ret ve 2 çekinse oy kullanılmıştır. (C. H. P. sıralarından alkışlar). Bu şekilde madde kabul edilmiş olmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, bir hususu Yüce Meclisin itilâma arz etmekte yarar hissediyorum: Sayın Adalet Partisi Grubu Başkanvekili Nahit Mentеше, göndermiş olduğu bir önerge ile, 1 ne maddenin oylanmasına 226 iştirak vaki olduğunu, halbuki Başkanlığın 224 kabul, 14 ret ve 2 çekinse oy kullanıldığını ifade ettiğini beyan etmişlerdir.

1 ne maddenin oylanmasına gerçekten 240 sayın üye iştirak etmiştir, 224 kabul, 15 ret ve 1 çekinse oy kullanılmıştır.

Sayın Mentеше burada olmadıkları için kendisinden soramıyorum. Ancak, «226 üye iştirak ettiği halde Başkanlıkca 240 üyenin iştirak ettiği» ni beyan ederken, bu 226 üyeyi nasıl tespit ettiklerini kendilerinden sormak isterdim.

Muhterem arkadaşlarım, oy sayım ve dökümü Sayın Divan üyeleri tarafından yapılmakta ve oylama işlemi de Genel Kurulun huzurunda ve Başkanın ve Başkanlık Divanı üyelerinin gözlemleri altında olmaktadır. Sayın Grupa bu iddiayı yakıştıramıyorum; fakat Sayın Mentеше'ye üzüntülerimi ifade ettiğimi bildirmek istiyorum efendim. (C. H. P. sıralarından alkışlar.)

3 neü maddeyi okutuyorum efendim.

Madde 3. — Yukarıdaki kanunlardaki ceza hükümleri saklıdır.

Ancak; işbu kanuna dayanılarak çıkarılacak kararnamelere aykırı hareket edenler veya bu kararnamelere istinaden verilecek emirlere ve yasaklara riayet etmeyenler, kanunlarda başkaca bir ceza öngörülmediği takdirde on bin liradan yirmi beş bin liraya kadar para cezası ve yedi günden altı aya kadar hapis cezası veya bunlardan biri ile cezalandırılır.

BAŞKAN — Sayın Önder; grup adına söz istemişsiniz, buyurun efendim.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Grup adına söz istiyorum.

D. P. GRUBU ADINA CEVAT ÖNDER (Ankara) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; 2 ne maddede hakkında mâruzatta bulunurken, 2 ne maddenin Anayasaya aykırı olduğunu arz ve ifade etmiştim. Dikkat edilirse, 3 neü maddenin de hem Anayasaya, hem de Ceza Kanununun 1 ne maddesine aykırı olduğu görülecektir.

DAVUT AKSU (Kars) — Hep Anayasaya, babayasaya aykırı.

CEVAT ÖNDER (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, biz babayasa diye bir şey bilmiyoruz. Bir Anayasamın olduğunu biliyoruz, Anayasaya da herkes saygılı olmak mecburiyetindedir. Me-sele hafife alınmamalıdır.

Bu Mecliste 933 sayılı Yetki Kanunu çıktığı zaman, Halk Partili arkadaşlarım büyük hassasiyet göstermişlerdi. Ayrıca, 933 sayılı Yetki Kanunu Anayasa Mahkemesine götürülmüş, bazı hükümleri iptal ettirilmiştir. Kanun hükmünde kararname ve yetki kanunu müessesesine, başta Sayın Ecevit olmak üzere Halk Partili arkadaşlarım büyük direniş göstermişlerdir. Onun için bizim hassasiyetimiz mazur görülsün ve bu konudaki haklı tenkitlerimiz ciddiyetle takip edilsin.

Demın Anayasaya aykırı bir madde tedvin edilmiştir. Demokratik Parti bu konuda Anayasa Mahkemesine gidecektir. Maksadımız engellemek değil, Komisyona yardımcı olmaktır. Demın kabul ettiğimiz madde sayesinde, kanun hükmünde kararname ile mahkeme kurulmasına imkân verildi. Olmaz böyle şey. Böyle sağma sapan bir madde tedvin edilemez.

Şimdi de, kanun hükmünde kararname ile suç ihdas edilmek istenmektedir. Şöyle ki :

Arkadaşlar, bu maddede: «İşbu kanuna dayanılarak çıkarılacak kararnamelere aykırı hareket edenler veya bu kararnamelere istinaden verilecek emirlere ve yasaklara riayet etmeyenler, kanunlarda başkaca bir ceza öngörülmediği takdirde, onbin liradan yirmibeş bin liraya kadar ağır para cezası ve yedi günden altı aya kadar hapis cezası veya bunlardan biri ile cezalandırılır» deniyor.

İlk nazarda, «Bu bir kanun maddesidir, kanun maddesiyle bir ceza tertip ediliyor» denilecektir. Yalnız, hangi fiiller kanun hükmün-

deki kararnameye konulacaktır? Kanun hükmündeki kararnameye aykırı hareketlerin ne olduğu, orada sarıh olarak yazılacaktır. Şimdi kanun hükmünde kararnamede suçlar, suçun vasıfları yazılmış olacak; burada ise ceza tertip edilmiş olacaktır. Yani, suçun tarifi kanun hükmünde kararnamede olacak, cezası ise kanunda olacaktır. Bu, Anayasamızın 33 nci maddesinin ikinci fıkrasına aykırıdır. Şöyle ki :

Anayasanın 33 nci maddesinin ikinci fıkrasını beraberce tetkik edelim: «Cezalar ve ceza tedbirleri ancak kanunla konulur» hükmü var. Bunu Ceza Kanununun 1 nci maddesiyle de tamamlayalım: «Kanunun sarıh olarak suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez» deniyor.

Şimdi demek ki, suçun ne olduğu kanunda yazılacaktır. Halbuki suçun ne olduğu, kanun hükmünde kararnamede belirtilecek; cezası ise kanunla verilecektir. Bu, bizim hukuk tekniğimize de, Anayasanın 33 nci maddesine de uymamaktadır.

Arkadaşlar, geçen dönemde Personel Kanunu ile ilgili Yetki Kanunu çıkarılırken, orada bir disiplin cezalarının tertibi konusu vardı ki, biz bunun karşısına çıkmıştık. Hakikaten Adalet Komisyonunda, kanun hükmünde kararnamelerle (Disiplin cezası dahil) ceza tertip edilemeyeceği noktai nazarımız kabul edildi ve metinden çıkarıldı.

Şimdi 2 nci madde ile 3 nci maddeyi birlikte nazarı itibara aldığımız takdirde, kanun hükmünde kararname ile mahkeme kurulmuş olacak; kanun hükmünde kararname ile suçun unsurları sayılacak, hangi fiiller suçtur hangi fiiller suç değildir yazılacak ve ondan sonra cezası da burada gösterilmiş olacak. Bu bakımdan bu hükümler bizim hukuk tekniğimize aykırıdır, Anayasamıza aykırıdır, hukuk mantığına aykırıdır. Bundan dolayıdır ki, bir önerge vermiş bulunmaktayız. Önergemize iltifat edildiği takdirde bunlar düzeltilecektir.

Yalnız, önergelerin boşuna olduğunu da 2 nci madde konusundaki önergenin reddedilmesinden sonra anlamış bulunmaktayız. Biz, «Arkadaşlar, kanun hükmünde kararname ile mahkeme kurmayın» diyoruz. Ama mahkemenin lüzumu da var. Mahkemeyi kurmak istiyorsanız, ek bir madde ilâve edin. «Sahillerdeki mahkemeler yet-

kili ve görevlidir, bilmem İzmir mahkemesi yetkili ve görevlidir, Samsun mahkemesi yetkili ve görevlidir» deyin. Bu yolu da açıyoruz; fakat buna rağmen ham bir mantıkla reddedilmektedir.

Arkadaşlar, kanunu acele çıkarma konusundaki salırsızlığı anlıyorum. Burada haklı sebepler vardır. Bu Yetki Kanunu biran evvel çıkmalıdır. Bu konuda sizinle aynı kanaat içindeyim. Yalnız, Anayasa Mahkemesine gittiği takdirde, daha sonra kanun hükmünde kararnameler çıktığı takdirde, birçok meselelerle karşı karşıya kalmacaktır. Hükümet de, Meclis de bunların sıkıntılarını çekecektir. Söylemek bizden, takdir Yüce Heyetin.

Saygılarımı arz ederim. (D. P. sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Önder.

Sayın Bozathı, zatiâliniz grup adına mı söz istediniz efendim?

VAHİT BOZATLI (Sias) — Evet.

BAŞKAN — Bizde yetki belgesi Sayın Köylüoğlu'nun efendim.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Benim de var. Grup adına yetki belgem var.

BAŞKAN — Yetki belgesi var mı Sayın Bozathı'nın- Zatiâlinizin yetki belgesi yokmuş efendim.

Sayın Köylüoğlu, zatiâliniz konuşacak mısınız efendim? Buyurun efendim.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Bir dakika Sayın Başkan, dün de çıktım konuştum.

BAŞKAN — Efendim, maddeler hakkında Sayın Grupumuz Sayın Köylüoğlu için yetki belgesi göndermiş.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — İkimiz de yetkiliyiz. Bunun tercihi bize ait, size ait değil Sayın Başkan. İkimiz de yetkiliyiz.

BAŞKAN — Bir dakika efendim. Yetki belgeniz varsa, elbette grup adına konuşacak üyeyi sayın grup tayin eder.

Yetki belgesini okuyorum.

Sayın Başkanlığa

Grupumuz adına Deniz Hukuku Yetki kanunu tasarısının 3 nci maddesinin üzerinde Ankara Milletvekili Sayın İsmail Hakkı Köylüoğlu konuşacaktır. Gereğini rica ederim.

Saygılarımla.

Adalet Partisi Grup Başkanvekili
Nahit Mentese

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Diğerini de okutun, bana ait olamı.

BAŞKAN — Sayın Bozatlî'ya ait yetki belgesi var mı?

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Geçen sene vardı.

BAŞKAN — Efendim şöyle bir yetki belgesi daha var :

«Deniz Hukuku ile ilgili Yetki kanunu tasarısı üzerinde, Adalet Partisi Grubu adına Sayın Vahit Bozatlî konuşacaktır.» denilmektedir.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Tamam.

BAŞKAN — Bu takdir elbette size ait efendim; Sayın Köylüoğlu veya zatiâliniz konuşursunuz.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Tamam.

BAŞKAN — Hanginiz konuşuyorsunuz efendim?

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Ben konuşacağım efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

DAVUT AKSU (Kars) — Yetkisiz konuşuyor.

A. P. GRUPU ADINA VAHİT BOZATLI (Sivas) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Biz burada hepimiz aynı derecede aynı şerefli görevi yapıyoruz. Milletten güven alarak, aynı ölçüler içinde ve aynı derecede şerefli bir mesuliyet yüklenmiş kimseleriz. Sayın üye arkadaşlarımın, sayın milletvekillerinin, hiç şüphem yok ki, kendi nefislerine ve kendi mesuliyet duygularına sınırsız saygısı vardır. O itibarla, kendisine saygısı olan insan, kendisiyle aynı vazifeyi paylaşan her üyeye karşı da aynı saygıyı göstermek durumundadır; bu, asgarî insanın kendi kişiliğine olan hürmetin neticesidir. (C. H. P. sıralarından gürültüler.)

ÖMER KAHRAMAN (Tekirdağ) — Grup sana yetki vermemiş.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — İzin verirseniz o meselenin hâllinin bize ait olduğunu ifade ettim, halledildi. Eğer, Sayın Başkana bu noktada yardım ihtiyacımı duyuyorsanız, ben bunu fuzulî buluyorum.

BAŞKAN — Sayın Bozatlî, konuya geçin efendim, konuya geçin.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Ben bunu fuzulî buluyorum, bu mesele Başkanla aramızdaki meseledir.

Değerli arkadaşlarım, bizim kanaatimize göre 3 ncü madde, Anayasanın 33 ncü maddesine açıkça ters bir maddedir. 33 ncü madde, cezaların ve tedbirlerin, ceza hükmü getiren tedbirlerin mutlaka kanunla çıkarılması şartını koymaktadır. Sizler, zaman zaman Anayasanın hem lâfzıyla hem ruhuyla tatbikinin gerektiğini birçok defa (hatırlarsanız) burada savunmuş kişilersiniz ayrı ayrı hepiniz bunu dikkatle savunmuş kişilersiniz. Şimdi aynı şeyi biz söylüyoruz; Anayasanın 33 ncü maddesinin bu fıkrasını tahlil ettiğiniz takdirde, Hükümete yetki vermek suretiyle ceza tedbiri getirme salâhiyetini vermiş olmuyor musunuz? Kesinlikle bu yetkiyi Hükümete vermiş oluyorsunuz ve Anayasanın 64 ncü maddesinde Parlatentonun Hükümete bu yolda bir yetki veremeyeceği sarahatine rağmen, Anayasanın bu hükmüne ters bir madde tedvin etmiş ve onu kabul etmek için Hükümet bir tasarı ile gelmiş bulunmaktadır. Son olarak bu noktaya işaret ederek diğer bir hususa değinmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu Parlatentoda bizden çok daha uzun süre tecrübesi olan arkadaşlarımız vardır. Zaman zaman Parlatento içinde, İctüzüğün verdiği yetkileri kullanarak herhangi bir parti grupuna mensup üyeler veya grupu olmayan üyeler İctüzüğün emrettiği sayıda ve usulüne uygun şekilde müracaat ettikleri takdirde, Parlatentonun salt çoğunluğunun ve belli vasıflı çoğunluğunun mesuliyete katılmasını istemek kadar tabii ve kutsal bir hak yoktur. Zannediyorum Parlatentoya yeni katılmış bazı değerli üye arkadaşların bunu yadırgaması, bu hakkın kullanılmasının, mesuliyet duygusundaki bu titizliğin kullanılmasının karşısında sadece saygı ile eğilmesi gerekir. (C. H. P. sıralarından gürültüler.)

SÜLEYMAN MUTLU (Afyon Karahisar) — E.. Anladık, çabuk bitir şu işi.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Sayın Başkanın tasnif sonucuna taalluk eden biraz evvelki beyanma gelince :

BAŞKAN — Sayın Bozatlî, istirham ediyorum, konu üzerinde görüşün efendim.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Konu üzerinde görüşüyorum. Çünkü bu madde hakkında da açık oy teklifinde bulunduk. Açık oy biraz sonra yapılacak. Yine usulsüz şekilde, hangi

usulle yapacağım; kupaya oy atmak suretiyle mi, yerinizden kabul, ret suretiyle mi oylama işlemi yapayım, demek gibi yeni bir gariplik icat edildi.

BAŞKAN — Efendim, usul tartışması yapmıyoruz Sayın Bozath, usul tartışması yapmıyoruz efendim.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Müsaade buyurun. Efendim, açık oy talebimizin izahı içindeyim, müsaade ederseniz o noktada beyanda bulunmak başka türlü mümkün değil. (C.H.P. sıralarından gürültüler.)

BAŞKAN — Sayın Bozath..

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Önünüzde önergem var.

BAŞKAN — Sayın Bozath, çok rica ediyorum zatiâliniz Başkanvekilliği yaptınız Millet Meclisinde..

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Sayın Başkan bir dakika efendim, sizin grup..

BAŞKAN — Dinler misiniz beni efendim, dinler misiniz beyefendi?. Çok rica ediyorum Sayın Bozath.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Bir dakika beyefendi, sözümü tamamlayayım.

BAŞKAN — İstirham ederim, beni de dinlemek zorundasınız, çok rica ediyorum.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Ne söyleyeceğimi anlayın, ondan sonra müdahale edin.

BAŞKAN — Sayın Bozath, usul tartışması yapmıyoruz. Bu ikinci defa ikazım efendim, ikinci ikazım. Bu konuya devam ederseniz üçüncü ikazımla birlikte sözünüzü kesmek üzere Genel Kurulun onayını alacağım efendim.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Usul tartışması yapmıyorum. Siz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Yüce Millet Meclisinin Başkanı olduğunuzu unutarak, bir gruba en tabii hakkını kullandığı için esef edecek kadar tarafsızlığımızı bozmuş bir Başkan olarak, evvelâ tarafsız vazife yapmak mecburiyetindediniz. (C. H. P. sıralarından gürültüler.)

BAŞKAN — Sayın Bozath..

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Şunu ifade etmek istiyorum arkadaşlarım, şunu ifade etmek istiyorum : Arkadaşlarımız, orada tek tek atılan oyları sayıyorlar; 231 oy atılmıştır, Sayın Başkan son oylamada dahi 246 olarak ilân

etmiştir. Bu durumda Sayın Başkanın yapacağı tek bir şey var...

BAŞKAN — Sayın Bozath, konuya gelmediniz... İkazıma rağmen gelmediniz beyefendi...

Sayın Bozath'ın sözünü keseceğim efendim. Bu hususu Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ederim.

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Korkaklığınıza teşekkür ederim, korkakların yoluna başvurduunuz. (C. H. P. sıralarından gürültüler, «Yuh» sesleri)

ŞENER BATTAL (Konya) — Sayın Başkan, Başkanlık Divanına fiilen teeavüz ve hakaret vardır. Siz o Riyaseti korumuyorsanız biz söz alalım ve gereğini yapalım.

BAŞKAN — Son kelimeyi anlamadım Sayın Battal, zaptı getirticeğim ve gereğini yaparım efendim.

Şahsı adına Sayın İsmail Hakkı Köylüoğlu, buyurun efendim.

İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlar, saygılarımı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

3 nci madde hakkındaki şahsî görüşüm şudur :

Bu maddenin ikinci fıkrasında; «Ancak; işbu kanuna dayanılarak çıkarılacak kararlara aykırı hareket edenler veya bu kararlara istinaden verilecek emirlere ve yasaklara riayet etmeyenler, kanunlarda başka bir ceza öngörülmediği takdirde on bin liradan yirmi beş bin liraya kadar para cezası ve yedi günden altı aya kadar hapis cezası veya bunlardan biri ile cezalandırılır.» denilmektedir.

Bu fıkraya göre, kararlara aykırı hareket etmek veya kararlara istinaden verilecek emirlere ve yasaklara riayet etmemek suç sayılmaktadır.

Anayasanın 33 nci maddesi ise şöyledir :

«Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilinden dolayı cezalandırılmaz.»

Bu hüküm göstermektedir ki, suç teşkil eden fiillerin kanunlarda gösterilmesi ve maddi unsurların tespit edilmesi şarttır.

3 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği gibi, kararlara istinaden verilmiş emirlere ve çıkarılmış yasaklara riayet etmemenin

suç sayılması, 33 ncü madde karşısında imkânsızdır. Çünkü, suçların ve ona esas olan fiillerin kanunlarda gösterilmesi şarttır. Bu yönüyle 3 ncü madde, Anayasanın bu 33 ncü maddesine aykırı bulunmaktadır.

Her zaman, her yerde söylüyoruz; kanunu bilmemek mazeret teşkil etmez. Ceza Kanununun 1 nci maddesi var, hafızalarınızı tazelemek için okuyorum :

«Kanunun sarîh olarak suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez. Kanunda yazılı cezalardan başka bir ceza ile de kimse cezalandırılmaz.» diyor.

Halbuki 3 ncü madde diyor ki : «İşbu kanuna dayanılarak çıkarılacak kararnamelere aykırı hareket edenler...» Demek ki, bu kanunda hangi fiillerin suç olacağı gösterilmemiştir. Bunların gösterilmesi, Bakanlar Kurulunun çıkaracağı kararnamelere bırakılmıştır. Binaenaleyh, bu maddede hangi fiilin suç olduğu belirtilmediğine göre, bu, 33 ncü maddeye ve Ceza Kanununun 1 nci maddesine aykırı düşmektedir.

Bu madde hakkında özet olarak söyleyeceklerim bunlardan ibarettir. Bundan evvelki 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddelerde bunları söyledik. Ben bu söylediklerimi, zamanın darlığı dolayısıyla aşağı yukarı bir özet halinde arz ediyorum. Bunlar için de epeyce zaman harcaydık, tabii vazifemiz, helâl olsun. Söylüyoruz; ama...

ÂDİL ALİ CİNEL (Trabzon) — Faydası yok.

İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Devamla) — Evet, siz diyorsunuz, cevabını siz veriyorsunuz; ama bizim vazifemiz söylemektir, zabıtlara geçmesini sağlamaktır. Vazifemizi yapıyoruz, takdir Yüce Heyete aittir.

Hepinizi saygı ile selâmlarım. (A. P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Köylüoğlu.

NAHİT MENTEŞE (Aydın) — Sayın Başkan, bir hususu rica ediyorum.

Dişarıda bulunduğum bir esnada teessüfte bulunmuşsunuz Başkanlık olarak. Ben zatiâlinize bir tezkere yazdım; arkadaşlarımın arasında oylama konusunda tereddütler vardı. Tezkere yazmamdaki maksat, zatiâlinize yardımcı olmak içindi. Herhangi bir şekilde bunun

beyan edilmesi Meclisin itibarına gölge düşürür düşüncesiyle zatiâlinize tezkere yazdım ve ondan sonra oylama yapıldı ve oylamanın neticesini ilân ettiniz.

Acaba bunun neresinde teessüf edilecek bir husus vardır? Bunu öğrenmek istiyorum. Bu kadar iyi niyetle yapılmış bir yazılı beyanı o şekilde tefsir etmenize ne lüzum vardı Sayın Başkan?

Acaba ben zatiâlinize teessüf etsem... Bu hak doğmamış mıdır?

BAŞKAN — Arz edeyim efendim.

Tezkerenizi aldım Sayın Mentеше ve bunu, şahsıma özel olarak yazılmış bir tezkere olarak kabul etmedim, yani resmen geldiği için... Bir iddia var, elbette önemli bir iddia idi ve elbette bunu Meclise birdirmek zorundaydım : «Oylamaya katılan üye sayısı 226 olduğu halde, benim tarafımdan 240 olarak ifade edildiği» söyleniyor. Ben zaptı okudum. Ben, Divan Üyesi arkadaşlarımın bana vermiş olduğu zaptı okuyorum Sayın Mentеше. Yani sizin ifadenizden öyle anladım ki; Divan üyeleri 226 saydığı halde, Başkan 240 olarak okumuştur.

Bunu başka türlü atlamak mümkün değildir. Kaldı ki, oyların sayımında bir hata varsa, açık oylamanın dökümü yapıldığı zaman tashih olunur.

Teşekkür ederim efendim.

Şahsınız adına Sayın Oğuz, buyurun efendim.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Muhterem Başkan, değerli arkadaşlarım;

Demokrasi ile idare edilen bütün ülkelerde her şey «hukuk devleti» ilkesiyle tartışılır ve her şey kanun, nizam ve anayasalarla çözülür. Gerek teklifler ve gerekse tasarıların, her şeyden evvel mer'i Anayasaya, Anayasanın hükümlerine, amir ilkelerine uygun bulunması zarureti mevcuttur ve bu da hukukî bir zorunluktur.

3 ncü madde, kanımıza göre ve muhterem arkadaşlarımın da ifade ettiği şekilde Anayasanın 33 ncü maddesinin 3 ncü fıkrasına aykırı olduğu gibi, Ceza hukukunun da umumî prensiplerine aykırıdır ve ceza hukukunun meriyette bulunan hükümleriyle çatışma halindedir; bunları arz edeyim :

Muhterem arkadaşlar, 3 ncü maddeyi okuduğumuz takdirde, bu kararnameye muhalefet edenlerin gerek hapis cezasına ve gerekse para cezasına muhatap olduklarını görürüz. Hukukçu arkadaşlarımız çok iyi bilirler; (muhtelif partilerde hukukçu arkadaşlarımız mevcuttur) kanunsuz suç ve ceza olmaz. Yani bir fiilin suç olması, bir fiilin, bir davranışın, bir oluşumun, bir hareketin kanuna aykırılığı, mutlak surette meriyette bulunan ceza mevzuatını ihtiva eden kanunlarla müeyyide altına alınması gerekmektedir. Kararnamelere göre biz tecziyeyi öngördüğümüz takdirde, doğrudan doğruya hem Anayasa ilkelerine muhalefet etmiş oluruz ve hem de Ceza hukuku prensiplerine aykırı bir davranışta bulunmuş oluruz; kötü bir teamül yaratmış oluruz.

Bugün halen meriyette bulunan ve hatırımda kaldığına göre 1567 sayılı Türk Parasını Koruma Kanununa göre çıkarılan ve bundan başka 6829 sayılı Kanunun ek maddesine göre çıkarılan kararnameler hem hapis cezasını muhtevidir ve hem de para cezasını muhtevidir. Bir de bu kararnameyi ilâve ettiğimiz takdirde üç kararname ile hukuk hayatımıza, gerek hürriyeti bağlayıcı ceza ve gerekse para cezasını getirmekle, ceza hukuku prensiplerine aykırı bir davranışın içine girmiş bulunuruz.

Anayasanın hükmü sarîh : «Kanunun ve hükümlerinin gerektirdiği şekilde cezaları ve tedbirleri vazetmek gerekir.» diyor.

Biz kararname ile hürriyeti bağlayıcı ceza-yı ve para cezasını vazettiğimiz ve bunu bu Meclisten çıkardığımız takdirde, temel nizamımız bulunan 1961 Anayasasına ve bunun değişikliklerine ve hukuk devletini ayakta tutan bu nizamaya aykırı hareket etmiş oluruz.

Hukukçu arkadaşlarımızın, bilhassa Komisyon üyesi bulunan hukukçu arkadaşlarımızın bu meseleye eğilmeleri gerekmektedir. Kaldı ki, bu madde Türk Ceza Kanununun 526 ncü maddesine de aykırıdır. 526 ncü madde sarîh : Kararnamelere, emirnamelere aykırı hareketi müeyyide altına almıştır. Peki bunu getirmekte ne mana var?

Şu halde, Komisyon 3 ncü maddeyi geri almak suretiyle pekâlâ bir fıkra ekleyebilir ve «Bu kararnameye muhalefet edenler, Ceza Ka-

nununun şu maddesine göre tecziye edilirler.» diyebilir.

Komisyonun bu maddeyi geri alarak revizyona tabi tutmasını istirham eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Oğuz.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ REŞİT ÜLKER (İstanbul — Komisyon adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Sayın milletvekilleri;

Değerli gurup sözcüleri ve milletvekilleri bu madde üzerinde genel olarak tereddütlerini bildirdiler ve Anayasaya aykırı olup olmadığı üzerinde durdular.

Değerli arkadaşlarımız, bu madde Anayasaya aykırı değildir. Madde; «yukarıdaki kanunlardaki ceza hükümleri saklıdır.» diyor. Yani yukarıda 2 ncü maddede zikredilen kanunlarda ceza hükümleri varsa, onlar saklı tutuluyor.

İkinci fıkrasında ise; «Aneak; işbu kanuna dayanılarak çıkarılacak kararnamelere aykırı hareket edenler veya bu kararnamelere istinaden verilecek emirlere ve yasaklara riayet etmeyenler, kanunlarda başkaca bir ceza öngörülmediği takdirde on bin liradan yirmibeş bin liraya kadar para cezası ve yedi gündün altı aya kadar hapis cezası veya bunlardan biri ile cezalandırılır.» diyor.

Değerli arkadaşlarımız burada aykırılığın, Anayasanın 33 ncü maddesine olduğunu söylediler ve görüşlerini; «kimse, işlediği zaman yünürlükte bulunan kanunların suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.» esasına dayattılar.

Değerli arkadaşlarımız, burada iki unsur var :

Birisi; ceza konuyor. Bu ceza kanunla konuyor. Bu, kanun hükmündeki kararnamedir ve kanun niteliğindedir; yani bir kanundur. Kanunla ne deniyor? «Şu teknik alanda çıkarılacak kararnamede gösterilecek fiilleri yapanlar bu ceza ile cezalandırılırlar.» Yani bu kanun hükmündeki kararname suçu da gösteriyor, cezasını da gösteriyor. Akıldakı tek nokta; suçun bütün unsurlarının gösterilmeyip, ileride çıkarılacak bir kararnameye terk edilmiş gibi gözüküyor olmasıdır.

Değerli arkadaşlarımız, bu konu, gerek biraz evvel benim izah ettiğim gibi, gerekse Türk

hukukunda Anayasa Mahkemesine kadar gitmiş ve çözümlenmiş bir konudur. Anayasa Mahkemesinin bu konuda müteaddit, birden fazla kararları var. Bunlardan bir tanesi, değerli arkadaşım Talât Oğuz'un ifade ettiği 1567 sayılı Türk Parasını Koruma Kanunudur.

Bildiğiniz gibi, Türk Parasını Koruma Kanunu tıpkı bu kanun gibi bir nevi yetki kanunu ve çıkarılacak tebliğlere göre ceza tertip ediliyor. Bu, 1963'te Anayasa Mahkemesine sevk ediliyor ve Anayasa Mahkemesi şu kararı veriyor. önemli kısmını okuyorum :

«Kanunsuz suç ve ceza olmaz» prensibi Anayasanın 33 ncu maddesinde yer almaktadır. Bu maddenin birinci fıkrasında, «Kimse işlediği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz «ve ikinci fıkrasında da «Cezalar ve cezaî tedbirler ancak kanunla alınır» demektedir.

1567 sayılı Kanunun 3 ncu maddesi ise, İera Vekilleri Heyetince 1 nei maddeye istinaden itihaz edilen kararlara aykırı hareket edenlere ceza tayin etmiştir. Bu hükümle suçun kanunî unsuru, İera Vekilleri Heyetinin 1 nei maddeye göre aldığı kararlara aykırı harekette bulunmaktır. Şu halde suçun ne olduğu kanunla belirlenmiştir. Bilhassa bu noktasını arz ediyorum, suçun unsurunu kararname olarak Anayasa Mahkemesi kabul ediyor ve devam ediyor :

«Kaldı ki, Bakanlar Kurulu kararı daha önce Resmî Gazetede neşredilmek suretiyle kişilere hangi fiillerin yasaklandığı duyurulmakta ve ceza da kanunda gösterilmekte olmasına göre, mücerret kararname ile suç ihdası söz konusu olmayacağından, bu konuyu ilişkin itiraz yerinde görülmemiştir.»

Şimdi burada da vatandaş, şu çıkan kanuna göre cezalandırılmayacak; bu kanundan sonra bir kararname çıkarılacak, (Kanun hükmünde kararname) orada açıkça yazılacak; hangi fiiller suç teşkil eder, bu Resmî Gazetede çıkacak. Bütün Türk vatandaşları bunu öğrenecek ve öğrendikten sonra suç teşkil edecek. Bu sebeple değerli arkadaşlarımızın bu konudaki itirazlarının yerinde olmadığı görüşündedir Komisyonumuz. Takdir Yüksek Heyetinizindir.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Ülker. Başka söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeye dair değişiklik önermeleri var, geliş sırasına göre takdim ediyoruz efendim.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan Deniz Hukuku ile ilgili Yetki kanunu tasarısının 3 ncu maddesinin, «Kanunsuz suç ve ceza olmaz» temel hukuk prensibi ile, Anayasamızın 33 ncu maddesine aykırı olması nedeniyle metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aydın	İzmir
Nahit Mentеше	Yılmaz Ergenekon
Ankara	Ağrı
İsmail Köylüoğlu	Kerem Şahin
Kütahya	
İlhan Ersoy	

Sayın Başkanlığa

Tasarımın 3 ncu maddesi Anayasaya aykırıdır. Şöyle ki:

a) Tasarımın 3 ncu maddesiyle «Hapis» ve «Ağır para cezası» getirilmiştir. Yani kanun hükmünde kararnameler ile ceza tertip edilecektir. Halbuki Anayasasının 33 ncu maddesinin 2 nei fıkrasına göre, «Cezalar ve ceza tedbirleri ancak kanunla konulur.»

b) Anayasasının 64 ncu maddesinin son fıkrasına göre, Anayasanın 33 ncu maddesiyle ilgili kanun hükmünde kararname çıkarılamaz.

Şu hale nazaran, Anayasaya aykırı olan tasarımın 3 ncu maddesi metinden çıkarılmalıdır.

Ayrıca tasarımın bu maddesi, Türk Ceza Kanununun «Kanunsuz suç kanunsuz ceza olmaz» ilkesine de aykırıdır. (Ceza Kanunu - Madde : 1.)

Tasarıdan çıkarılmasını saygı ile arz ederiz.
D. P. Grubu adına

Ankara	Kars
Cevat Önder	Yasin Bozkurt
İçel	Denizli
Nazım Baş	Hasan Korkmazcan
Konya	Konya
Bahri Dağdaş	Muzaffer Demirtaş

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan 3 ncü maddenin 2 nci fıkrasının tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ankara	Gümüshane
Yusuf Ziya Yağcı	Erol Tuncer
Malatya	İzmir
Celâl Ünver	Remzi Özen

Adana

İlter Çubukçu

Yüksek Başkanlığa

Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu Tasarısının 3 ncü maddesindeki «Kararnamelere» kelimesinin baş tarafına «Kanun hükmünde» ibaresinin konulmasını öneririm.

Cahit Kayra

Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakanı

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup, işleme koyacağım efendim.

Aydın Milletvekili (Nahit Mentеше ve dört arkadaşının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Efendim, Sayın Cevat Önder ve Sayın Mentеше'nin önergeleri aynı mahiyette olup, maddenin tasarıdan çıkarılmasını istemektedir. İkisinin birlikte muameleye konulmasında bir sakınca var mı efendim?

CEVAT ÖNDER (Ankara) — Sayın Başkan, benim önergeme bir sarahat vermek istiyorum. Bendenizin önergesinde ki: «Madde 3. - Yukarıdaki kanunlardaki ceza hükümleri saklıdır.» hükmü kalacak, geriye kalan kısımları çıkartılacak.

YUSUF ZIYA YAĞCI (Ankara) — O zaman bizim önergemize iştirak ediyorlar demektir.

BAŞKAN — Sayın Mentеше'nin önergesine katılıyormu Sayın Komisyon efendim?

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz.

Sayın Ergenekon, imza sahibi olarak buyurun efendim.

YILMAZ ERGENEKON (İzmir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Yetki kanunları, Yüce Meclislerin malumları, olduğu üzere şimdiye kadar alışlagelmiş bir yasama tasarrufu değil. Bundan evvel em-

salı pek az, bir - iki diyebileceğimiz kadar az, yetki kanunlarının emsali. Bu itibarla, yetki kanunlarını Yüce Meclisler kabul ederken, bundan sonra Anayasanın 64 ncü maddesi kullanılırken, kötü bir emsal yaratmamak zarureti vardır. Bu itibarla yetki kanunlarının neleri ihtiva etmesi icap ettiği veya neleri ihtiva etmesi icap ettiği hususunda da bir sarıh anlayışa varmak icap eder.

Bu sebepledir ki, elimizde Deniz Hukuku ile ilgili Yetki isteyen Hükümet tasarısında, hem yetki hükümleri, hem de normal kanun hükümlerinin yayına bulunmasına, yetki kanunlarının sadece kanun hükmünde kararname çıkarmak ve önceden Meclislerce kapsamı, konusu ve amacı belirli konularda Bakanlar Kuruluna bir tasarruf yetkisi verme dışında, aynı zamanda birtakım hususları da aynı kanun içinde tanzim etmek gibi bir yola girmiş oluyoruz. Öyle zannediyorum ki böyle bir yolun devamında isabet yoktur. Yani bu kanunun içinde vereceğimiz yetki Bakanlar Kurulu kararı ile tanzimi icap eden konularla ilgili olmalıdır. Yoksa ayrıca kanunlarda yer alması icap eden konuları burada bir kanun hükmü gibi tanzim etmekte isabet yoktur. Bu yapılamaz demiyorum; fakat yapıldığı takdirde bundan sonra çok geniş bir kapsamla kullanılacak yetki kanunlarının hazırlanması mümkün olacaktır. Yüce Meclisler bu şekilde yasama yetkileri üzerindeki titizliğinden bir parça feragat etmiş olacaktırlar; burada dikkati çekiyorum.

Bahsetmek istediğim ikinci husus; benden evvel görüşen sayın arkadaşlarım tarafından sarahatla ifade edildi; ama ben bir başka noktaya temas etmek isterim:

«Kanunsuz suç olmaz» prensibi, bir üstün hukuk prensibidir. Ceza Kanununun 1 nci maddesinde yer alışı, bir ayrı yasama metni haline gelişi, kendisine kuvvet kazandırmıştır.

«Kanunsuz suç olmaz» prensibinin yanında, Anayasanın 33 ncü maddesinin bulunmuş olduğu yere, sayın arkadaşlarımın dikkatini çekmek isterim: Anayasanın 33 ncü maddesi, ikinci kısmının ikinci bölümünde yer almaktadır. Anayasanın 64 ncü maddesinin altıncı fıkrası; Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan hususlarda, kanun gücünde kararname çıkarılmayacağını amirdir.

Bu itibarla, Anayasanın 33 ncu maddesine taalluk eden bir hususta hükümete yetki vermede, 64 ncu maddesinin altinci fıkrası manidir. Çünkü altinci fıkraya göre, Anayasanın ikinci kısmının ikinci bölümü, yani 33 ncu maddenin de bulunduğu bölüm üzerinde Hükümetlere kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilemez. Bu hususa da dikkati çekmek isterim.

Değerli arkadaşlarım, bir hususu daha belirterek huzurunuzdan ayrılmak istiyorum.

Bir sayın üye dün akşam, burada, kanun hükmünde kararnamelerle veya bir yetki kanunu ile suç ihdas etme hususu müzakere edilirken, birtakım eski emsalin bulunduğu bahsettiler. Bu sayın Hükümet Üyesi şimdi burada değildir, yalnız kendilerine sormak isterim: 1567 sayılı Kanununun Anayasa Mahkemesine iptali için müraعات edildiği zaman, kendileri bu kanunun Anayasaya uygunluğu fikrinde midiler?

Yine, Anayasa Mahkemesi tarafından hangi gerekçelerle, ne kadar süre için ve kendi sayın Genel Başkanlarımızın ne şekilde bir taahhüdü ile bu 1567 sayılı Kanununun muvakkat bir süre için iptal edilmeme gibi bir neticeye maruz olduğunu her halde bilmekte idiler.

Yine Sayın Hukuk Profesörü bilmekte idiler ki, kötü, emsal olamaz. Ve hepimizin iddiası olan, «Hukuka uygun devlet, hukuka uygun nizam» fikriyle ne derece bağdaştığı ortadadır. Kendilerinin bundan evvelki fikir ve Yüce Meclislere serdettiği mütalâalarla dün akşamki beyanlarını uygun görememekteyim.

BAŞKAN — Sayın Ergenekon, süreniz bitti efendim.

YILMAZ ERGENEKON (Devamla) — Topluyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım; şayet bu hüküm kabul edilir ve Yüce Meclisler tarafından da çıkarılırsa; şunu hepimizin sarahatla bileceğini tahmin ediyorum ki, mahkemeler bu konuda ceza vermekte büyük tereddüde düşeceklerdir. Çünkü her sanık, mahkemede, bu metnin Anayasaya aykırı olduğu iddiasını her zaman ileriye sürebilecek ve dolayısıyla madde her zaman askıda kalacaktır.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Ergenekon.

Komisyonun katılmadığı önergeyi Yüce Heyetin tasvibine sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmemiştir ve önerge reddedilmiştir.

Sayın Önder, önergeniz deyim olarak aynıdır, netice olarak da aynı gayeyi istihdaf ediyor. Birisi, maddenin metinden çıkarılması; diğeri de metnin tasarıdan çıkarılması. Bu hakımdan, önergenizi işleme koyma imkânından mahrumum efendim.

CEVAT ÖNDER (Ankara) — Pekî efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Diğer önergeyi okutuyorum:

(Ankara Milletvekili Yusuf Ziya Yağcı ve dört arkadaşının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Bu önerge de aynı mahiyette olduğundan işleme koymuyorum.

YUSUF ZİYA YAĞCI (Ankara) — Aynı mahiyette değil efendim.

BAŞKAN — Af edersiniz efendim, 3 ncu maddenin ikinci fıkrası imiş, af edersiniz Sayın Yağcı.

Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Önergeye Komisyon katıldığını beyan etmiştir. Yüce oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Önerge kabul edilmiştir.

Bir diğer önerge var, onu da takdim ediyoruz.

(Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cahit Kayra'nın önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT Karakaş (Zonguldak) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılmaktadır. Önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 3 ncu maddenin açık oya sunulması hakkında, sayın arkadaşlarımızın önergeleri var. Sayın arkadaşlarımızın burada olup olmadıklarını tespit ettikten sonra, oylanın şeklini tespit edeceğim efendim.

Sayın Bozathı? Yok.

İLHAN ERSOY (Kütahya) — Ben tekabül ediyorum efendim.

BAŞKAN — Sayın Ersoy tekabül ettiler.

Sayın Kerem Şahin, buradalar. Sayın Mehmet Özkaya, buradalar. Sayın Köylüoğlu, buradalar. Sayın Mustafa Cesur, buradalar. Sayın Ahmet Nihat Akın, buradalar. Sayın Hüseyin Cavit Erdemir, buradalar. Sayın Nadir Lâtif İslâm, buradalar. Sayın Yılmaz Ergenekon, buradalar. Sayın Abdurrahim Erdem, buradalar. Sayın Yücel Dirik, buradalar. Sayın İsmail Taşlı, buradalar. Sayın Mete Tan? Yok.

KASIM ÖNADIM (Bursa) — Ben tekabül ediyorum efendim.

BAŞKAN — Sayın Önadım tekabül ettiler. Sayın Ali İhsan Ulubahşi, buradalar. Sayın Mustafa Asri Ünsür, buradalar.

Bu şekilde, 15 imza sahibi sayın arkadaşlarımız Genel Kurulda bulunmaktadır.

Sayın milletvekilleri; 3 neü maddenin oylaması açık oylama şeklinde olacaktır. Açık oylamanın ad okumak suretiyle yapılması hususunda sayın arkadaşlarımızın talepleri var. Bu husustaki kararı, yani, açık oylamanın şekli için kararı Yüce Heyetiniz verecektir.

Açık oylamanın ad okunmak suretiyle yapılması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmemiştir.

Kupanın Meclis kürsüsünün önüne konulmak suretiyle yapılması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir. Kupa, kürsü önüne konularak açık oylama işlemi yapılacaktır efendim.

Kupa, Meclis kürsüsü önüne konulsun.

Sayın milletvekilleri, ilk defa imza sahibi Sayın üyelere oylamaya başlayacağım. Ancak, biraz evvelki ricamı tekrar ediyorum: İl, il ve arkadaşlarımızın teker teker oy kupasının başına gelerek oylarını kullansınlar efendim.

Oylama işlemine başlıyoruz efendim.

(Açık oy isteminde bulunan milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oylamaya katılmayan başka sayın üye var mı?..

Oylamaya iştirak etmeyen başka sayın üye var mı efendim?.. Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN — 3 neü madde olarak «Yukarıdaki kanunlardaki ceza hükümleri saklıdır» şeklini alan madde oylamasına 230 sayın milletvekili katılmış olup, 213 kabul, 15 ret, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Madde bu şekli ile kabul edilmiştir efendim. (A. P. sıralarından gürültüler)

YÜCÜEL DIRİK (İzmir) — Gözümüzle gördük Sayın Başkan, olamaz.

BAŞKAN — Sayın Dirik, Başkanımız olarak ben ve iki tane sayın üye oylamaya nezaret ediyoruz efendim. Her oylamayı her sayın üyenin saydığı şekilde değerlendirmeye imkân yoktur. İhtüzüğümüze göre bu mümkün değildir, uygulamaya göre mümkün değildir, istirham ederim.

4 neü maddeyi takdim ediyorum.

Madde 4. — Bakanlar Kuruluna verilen yetki, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıldır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, Grupumuz adına konuşacak olan sayın arkadaşımız şu anda salonda yoklardır.

BAŞKAN — Zatiâliniz buyurun efendim.

D. P. GRUPU ADINA HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, deniz hukukuyla ilgili kanun gücünde kararname yetkisi, tasarının 4 neü maddesiyle üç yıllık bir müddet için talep edilmektedir. Kanaatimizce bu üç yıllık süre tasarının sevkiyle ilgili gerekçeyle bağdaşmamaktadır.

Hükümet, deniz hukukuyla ilgili yetki kanunu tasarısını sevk ederken bu işin «Milletler arasında deniz hukukuyla ilgili görüşmeler yapılmaktadır. Bu görüşmeler sırasında elimizde bir mevzuat yapma yetkisi bulunsun, işin acelesi vardır» gerekçesini ileri sürmüştür. «Eğer mesele Meclislerin tatile gireceği bir zamana getirilmemiş olsaydı, birkaç ay önce getirilmiş olsaydı, yetki tasarısı yerine, Meclisin üzerinde daha etraflıca çalışabileceği bir kanun tasarısı getirirdik» yolunda beyanlar komisyonlarda ve Genel Kurulda vuku bulmuştur.

Meclislerin tatile girmesine çok kısa bir zaman kalması sebebiyle yetki tasarısı şeklinde getirildiği ifade edilen bir tasarının üç yıllık bir müddeti kapsamış olmasını bu gerekçeyle

bağdaştırmak imkânı yoktur. Meclislerimiz tale girecektir ama, 1 Kasım'da Anayasa gereğince tekrar toplanacaktır. Bu bakımdan, müddetin altı ay olarak kısıtlanması yerinde olacaktır. Hükümet bu süre içerisinde yetki tasarısını çıkarır, kanun gücünde kararnameyi çıkarır, Meclisler'e sunar; eğer ondan sonra yeni hususların tedvin edilmesi ihtiyacı doğarsa, Meclisler açık olacağı için normal yasama fonksiyonu içerisinde mesele halledilir.

Değerli arkadaşlarım, kanun gücünde kararname çıkarma yetkisinin müddeti uzatılırsa, kanun yapma imkânına kavuşmuş olan yürütme organları, bunlarda, devamlı suretle kısa sürelerle değişiklik yapmak eğiliminde bulunuyorlar. Bundan önceki uygulamada, Personel Kanunundaki aksaklıkları düzeltmek amacıyla hükümetlere tanınan yetki 12 defa kullanılmıştır. Hükümetler kendi çıkardıkları kararnamelerin uygulamada karşılaştığı en küçük bir aksaklık karşısında o kararnameyi kaldırıp bir yenisini ortaya koymuşlar; bir hafta, onbeş gün sonra yeniden değişiklik ihtiyacını duyup, yeniden değişik kararnameler tedvin etmişlerdir. Halbuki Anayasanın 64 ncu maddesinin ortaya koyduğu espri, Meclisten alınmış olan bu yetkinin bir defada kullanılması yolundadır. Bir defada kullanılmayı temin etmek için de Hükümete verilecek olan yetkinin kullanılması süresini daraltmakta fayda vardır.

Değerli arkadaşlarım, bu maruzatımıza uygun bir önergeyi daha önce Başkanlığa takdim etmiştik. Önergemizde, 4 ncu maddede Hükümete tanınmış olan yetkinin altı ay olarak kısıtlanmasını teklif ediyoruz. Yüksek Heyetinizin iltifat buyuracağını zannediyorum.

Yüksek Heyetinize saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Korkmazcan.

Başka söz isteyen sayın üye?.. Yok?.

Maddeyle ilgili olarak verilmiş değişiklik önergelerini geliş sırasına göre okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Tasarının 4 ncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz. Saygılarımızla.

D. P. Grubu adına

Ankara
Cevat Önder

Kars
Yâsin Bozkurt

Denizli
Hasan Korkmazcan
Konya
Bahri Dağdaş
Konya
Muzaffer Demirtaş

Madde 4. — Bakanlar Kuruluna verilen yetki, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı aydır.

Sayın Başkanlığa

Deniz hukuku ile ilgili yetki kanunu tasarısının 4 ncu maddesinin, gerekli kanunların getirilmesini mümkün kılacak ve icabında yenden uzatılabilecek bir süre olarak tespiti maksada uygun olacaktır. Bu itibarla söz konusu 4 ncu maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İzmir
Yılmaz Ergenekon
Aydın
Nahit Menteşe
Ankara
İ. Hakkı Köylüoğlu
İzmir
Yücel Dirik
İzmir
İsmail Taşhoğlu

Değişiklik teklifi :

Madde 4. — Bakanlar Kuruluna verilen yetki, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı aydır.

BAŞKAN — Değerli arkadaşlarım, her iki önerge de aynı mahiyettedir. Geliş sırasına göre Sayın Cevat Önder ve arkadaşlarının önergesini işleme koyuyorum.

Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz efendim?

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Okunan önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Biraz evvel arz ettiğim nedenle Sayın Ergenekon ve arkadaşlarının önergesini işleme koyuyorum efendim.

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Sayın Başkan, bir önergemiz var efendim.

BAŞKAN — Önerge bu madde ile mi ilgili efendim?

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Evet efendim.

BAŞKAN — Sayın Erverdi, biraz evvel önergeleri işleme koyduktan sonra önerge kabul etmeyeceğimi beyan ettim efendim.

Maddeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir efendim.

5 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir efendim.

6 nci maddeyi okutuyorum efendim.

Madde 6. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir efendim.

Tasarının tümü üzerinde lehte aleyhte söz isteyen sayın üye var mı efendim?

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Aleyhte...

BAŞKAN — Bir ek madde teklif eden önerge var, okutuyorum efendim.

Sayın Başkanlığa

Aşağıdaki metnin «ek madde 1» olarak tasarıya ilâve edilmesini saygı ile arz ve teklif ederiz.

D. P. Grubu adına

Ankara	Kars
Cevat Önder	Yâsin Bozkurt
İçel	Konya
Nâzım Baş	Bahri Dağdaş

Konya

Muzaffer Demirtaş

Ek madde 1. — Birinci maddede verilen yetkiye dayanarak, Bakanlar Kurulu, ancak bir adet kanun hükmünde kararname çıkarabilir.

BAŞKAN — Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CAHİT KARAKAŞ (Zonguldak) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi olarak buyurun Sayın Önder.

CEVAT ÖNDER (Ankara) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Bu ek madde önergemizi verişimizin gerekçesini arz ve izah etmek üzere huzurunuzu işgal etmekteyim.

Deniz hukuku ile ilgili yetki kanunu tasarısı, Türk hukukunda bu konuda ikine tatbikat olacaktır. Birinci tatbikattan (tabirim mazur görülsün, teşbihle hata olmaz) süttan ağzımız yandığı için yoğununda üfleme mecburiyetinde kaldığımızdan dolaydır ki bu önergeyi vermiş bulunmaktayız.

Yüksek malûmunuz olduğu veçhile; devlet memurları ile ilgili yetki kanunu çıkarılmıştır. Bu yetki kanunu 31 Mayıs 1972 tarihinde Resmî Gazete'de yayınlanmış, iki yıl süre ile yürürlükte kalmıştır; 31 Mayıs 1974 de de devresini tamamlamıştır. Bu iki yıllık süre içerisinde 11 tane kanun hükmünde kararname, Sayın Ecevit Hükümetinden evvelki hükümetler zamanında çıkarılmıştır. Burada belki rakam hatası yapmış olabilirim; 7 - 8 tanesi o hükümetler zamanında çıkarılmış, 3 - 4 tanesi ve nihayet son kararname de bugünkü işbaşında bulunan Hükümet tarafından çıkarılmıştır.

Bir hususu insaf içerisinde belirtmek isterim. Bu, devlet memurları ile ilgili yetki kanunu çıkarılırken, burada, 1972 yılında karşılıklı konuşmalar yaptık. Cumhuriyet Halk Partisi Gurupu adına, zannediyorum, şu anda Adalet Partisine intisap eden Nuri Kodamanoğlu konuşmuştu. Demokratik Parti Gurupu adına da bendeniz maruzatta bulunmuş, hatta Hükümete bir ikazda bulunarak demiştiniz ki : «Bu yetkiyi alıyorsunuz ama, peyderpey kararnamelerle uygulayın; bir yanlışlık yaparsanız düzeltin».

Akakaşlar, vakti benim dediğim gibi oldu, ama, bizim kastımızın ötesinde bir mana çıktı. Anayasaya göre kanun hükmündeki kararname Resmî Gazetede yayınlanır yayınlanmaz Meclise sunulacak, komisyonlarda, Heyeti Umumiyede öncelikle, ivedilikle görüşülecek... Şimdi lütfen söyler misiniz, 12 tane Kanun Hükmündeki Kararnamenin hangisi Yüce Heyette görüşülmüştür? Hiç birisi görüşülmemiştir.

O itibarla, biz diyoruz ki; Hükümet düşünün, taşın, aklını başına toplasın ve tatil esnasında en iyi tarzda bir tane kararname çıkarsın. Bu kararname ile de deniz hukuku ile

ilgili hususları kodifiye etsin ve bunu Meclise getirsin.

Şimdi, eğer birçok kararname çıkarılırsa, korkarız ki, bu kanun hükmündeki kararname de yazboz tahtası haline getirilecek, biri uygulanmadan bir başkası ile kaldırılacak, bir başkası daha getirilecek, bu alanda da Devlet gemimiz bir tecrübe haline getirilmiş olacaktır. O bakımdan, süttten ağızımız yandığı için yoğurda üflüyoruz ve diyoruz ki; tatil esnasında bu yetki Hükümette bulunsun ve bir tane dört başı mamur kararname getirsin, o kararnameyi de bu Meclis gözden geçirsin, gereken düzeltmeleri yapsın.

İşte bu gerekçelerle, bu geçmiş tatbikatı da nazarı itibara alarak, bu ek madde önergemizi vermiş bulunmaktayız.

Değerli arkadaşlarım, ciktken, kanun hükmündeki kararname müessesesi, yetki kanunu geçici bir müessesedir. Bizim hukukumuzda yeni girmiştir. İcrayı müessir kılmaya matuf bir müessesedir. kuvvetlerin ayrılığı prensibi Anayasamızda olduğu için, aslında Anayasanın esprisine de uygundur. Yalnız bu konuda suiistimaller olmuştur. Aynen Fransız Cumhuriyeti ve Birliği Anayasasının 38 nci maddesinde, İtalyan Anayasasının 76 nci ve 77 nci maddesinde ve Alman Anayasasının 75 nci maddesindeki espriye uygun bir müessesedir. İcranın müessir olması arzu edilmektedir. Yalnız, yasama organı da, Anayasanın 5 nci maddesiyle kendisine tanınan yetkilerinden öyle uzun müddet vazgeçemez, bunu icraya bırakamaz. Yasa yetkisi, münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir. 64 nci madde ile bir müddet için, bir zaman için bundan vazgeçmektedir. Bu madde, Hükümeti, icrayı bir ikaz maddesidir : Bir tane kanun hükmünde kararname yap, doğru dürüst yap, zamanında Meclise getir, Mecliste görüşülsün ve bu husus iyi şekilde tedvin edilsin.

Bu geçici madde bu gerekçe ile verilmiştir, iltifat etmenizi istirham eder, saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Önder.

Önergeyi Yüce Heyetin oylarına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir efendim.

Efendim bir önerge daha var, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan «Yetki Tasarısı»nın 1 nci ve 2 nci maddelerindeki «Kararnameler» ibaresinin «Kararname» olarak İgtüzüğün 86/2 gereğince değiştirilmesini saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

D. P. Grubu adına;

Ankara

Kars

Cevat Önder

Yasin Bozkurt

Denizli

Konya

Hasan Korkmazcan

Necati Kalaycıoğlu

İçel

Nazım Baş

BAŞKAN — Sayın Komisyon, bu önergeye katılıyor musunuz?..

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Katılmıyorum.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Önergeyi Yüce Heyetin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz talep eden arkadaşımız var mı efendim?..

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Aleyhte söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Aleyhte söz istiyorsunuz Sayın Korkmazcan. Peki efendim, yalnız bir dakikanızı rica edeceğim.

Değerli arkadaşlarım, çalışma süremiz, daha evvelece aldığımız karara göre bitmiştir. Ancak, elimizde bulunan bu son kanun tasarısının müzakerelerinin ikmaline kadar mesainin uzatılması hususunu Yüce Heyetin mesayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Korkmazcan.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Deniz hukuku ile ilgili yetki kanunu tasarısı, biraz önce aldığımız kararla bu akşam tamamlanacaktır. Kanunun, memleketimiz ve milletimiz için hayırlı olmasını Demokratik Parti Grubu adına temenni ederim. Ancak; görüşmeler esnasında gerek Demokratik Parti Grubu tarafından, gerek Adalet Partisi ve Cumhuriyetçi Güven Partisi Grubu adına yapılan konuşmalarda tasarının Anayasaya açıkça aykırı olan hükümleri üzerinde etraflıca durulmuştur. Bunların Cumhuriyet Senatosunda düzeltilmesi gibi bir umut varsa da, Cumhuriyet Senatosunun ça-

hışmalarından sonra yetki kanunu tasarısının tekrar Meclisimize döndüğü zaman Meclisimiz tatile girmiş olacaktır. Bu durumda, yetki kanunu tasarısı gerçekleşmeden bu seneki yasama çalışmaları bitmiş olacaktır. Böylece, Hükümetin bu işte gösterdiği isticale aykırı bir durumla karşı karşıya kalacağız. Mesele; Anayasaya aykırı olan hususları şu anda da düzeltme imkânlarımız vardır, bunun üzerine eğilebilmektedir.

Bu kanun tasarısının Anayasaya açıkça aykırı olan iki hususu göze çarpmaktadır. Birincisi; bu kanun, kanun gücünde kararname yolu ile suç ve ceza ihdas etme yetkisini Hükümete tanımaktadır. Yine bu kanun tasarısı Hükümete yetkili kanunî yargı mercileri dışında birtakım sanıkların yargılanmasına imkân verecek kararname çıkarma yetkisi tanımaktadır. Her iki hal de Anayasamızın 64 ncu maddesine açıkça aykırı bulunmaktadır.

Anayasamızın 64 ncu maddesi, 10 ncu maddede ile 34 ncu madde arasında yer alan «Temel Hak ve Ödevler» bölümünün ve Anayasamızın 54 ncu maddesi ile 62 ncu maddesi arasında yer alan «Siyasî Hak ve Ödevler» bölümünün kanun gücünde kararnamelere konu olamayacağını açıkça yazmıştır. Yani, temel hak ve ödevlere ilişkin hususlar ile siyasî hak ve ödevlere ilişkin hususlarda kanun gücünde kararname yetkisi kullanmak Hükümete verilemez.

Bu sebeple, eğer daha önce yaptığımız ikazlar gerekli madesi bulmadı ise, bu son uyarımız üzerine Hükümet veya Komisyon, ek madde önermeleri vermek suretiyle Anayasaya açıkça aykırı olan bu hususların düzeltilmesine imkân hazırlasınlar. Aksi halde, bu kanun için günlerden beri Yüksek Meclisin çektiği emek boşa gidebilir.

Cumhuriyet Senatosunda bu açıdan düzeltmeye maruz bırakıldığından, Meclisin tekrar gözden geçirmesi imkânı olmadığı için, tasarı kanunlaşamayabilir, kanunlaşsa dahi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilebilir, Anayasa Mahkemesince iptal edilmezse dahi mahkemelere çıkan sanıklar kendilerine tatbik edilecek olan hükümlerin Anayasaya aykırılığını her zaman iddia edebilirler, bizim şu konuşmalarımızla iddia edebilirler, bundan önce yapılmış olan konuşmalarla iddia edebilirler. Onun için, şu anda dahi komisyonun elimde ek madde teklif et-

me imkânı mevcuttur, tümünün oylanmasından önce ek madde önermeleri verilsin. Meselâ, yetkili mahkemelerin tayini hususunda, komisyon tarafından bir önerge verilirse; Akdeniz'de bu kanun kapsamına giren suçların işlenmesi halinde yetkili mahkeme Antalya'dır, Ege Denizin'de İzmir'dir, Karadeniz'deki Samsun'dur, Marmara bölgesindeki İstanbul'dur» gibi bir hüküm konulursa, o zaman kanunla yetkili mahkemenin tayin edilmesi hali doğacaktır ki, Anayasamızın 32 nci maddesindeki tarife uygun olur, 64 ncu maddeye de aykırı olmaz.

Bu hal, sadece kanun tekniği bakımından, kanunların dağılık, bölük pörçük olmaması için gösterilecek titizlik bakımından belki pek hoş karşılanmayabilecektir, ama açıkça Anayasaya aykırı bir kanun çıkacağına, hiç olmazsa, geçici olarak kanuna böyle bir hüküm bulundurulması faydalı olacaktır.

Ceza hükümleri yönünden de 3 ncu maddenin son fıkrasını ortadan kaldıracı bir ek madde konulursa maksat hasıl olabilecektir. Değerli komisyonun ve yüksek heyetinizin bu uyarılarımızı dikkate alacağı kanaatini taşıyoruz.

Yüksek heyetinize grupum adına saygılarımla sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Korkmazcan.

Değerli arkadaşlarım, kanun tasarısının tümünün ad okunarak açık oya sunulmasına dair bir önerge vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan deniz hukuku ile ilgili Kanunun maddeleri görüşülürken oy neticeleri münakaşa edilir hale gelmiştir.

Başkanlık Divanının ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarı bakımından kanunu tümünün oylanmasının açık oy ve ad okunmak suretiyle yapılmasını arz ederiz.

Antalya	Bolu
Abdürrahim Erdem	Müfit Bayraktar
Tokat	Isparta
Feyzullah Değerli	Mustafa Cesur

BAŞKAN — Önergeyi Yüce Heyetin oylarına sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, kanunun tümünü Yüce Heyetin oylarına sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler...

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Sayın Başkan, açık oy istemimiz var, önerge verdik efendim.

BAŞKAN — Tümü üzerinde önerge varsa olur efendim. Demin sordum arkadaşlarımıza, «Yoktur» dediler; onun için oyladım Sayın Bozath, telâş etmeyiniz efendim.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Önergeyi önceden yolladık efendim.

BAŞKAN — Tamam efendim. Önerge varmış; sordum arkadaşlarımıza, «Yoktur» dedikleri için bu şekilde hareket ettim.

METE TAN (Afyon Karahisar) — Telâşa lüzum yok Sayın Başkan.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim, telâşa gerek yok zaten.

Sayın arkadaşlarım, 15 sayın üyenin ismini hâvi açık oylama talebi varmış, bana bu şekilde intikal etmediği için biraz evvelki oylama şeklini uyguladım, özür dilerim Genel Kuruldan.

Şimdi önergeye imza koyan 15 sayın üyeyi tespit edeceğim efendim.

Sayın Erdem?... Buradalar.

Sayın Mustafa Cesur?... Buradalar.

Sayın Mustafa Asri Ünsür?... Buradalar.

Sayın Yılmaz Ergenekon?... Buradalar.

Sayın Kerem Şahin?... Buradalar.

Sayın İsmail Taşlı?... Buradalar.

Sayın Yücel Dirik ... Buradalar.

Sayın Vahit Bozath?... Buradalar.

Sayın Cavit Erdemir?... Buradalar.

Sayın İsmail Hakkı Köylüoğlu?... Buradalar.

Sayın Kasım Önadım?... Buradalar.

Sayın Mete Tan?... Buradalar.

Sayın Nadir İslâm?... Buradalar.

Sayın Feyzullah Değerli?... Buradalar.

Sayın Müfit Bayraktar?... Buradalar.

15 imza sahibi de buradadırlar. Açık oylama işleminin, kupanın kürsünün önüne konulması suretiyle yapılması hususunu Yüce Heyetin oylarına sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir ve açık oylama işlemi bu şekilde yapılacaktır.

Açık oylamaya, açık oylama talebinde bulunan sayın üyelere başlayacağım efendim.

(Açık oy isteminde bulunan milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oya katılmayan sayın üye var mı efendim?.. Yok. Oylama işlemi bitmiştir, kupaları kaldırdım.

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN — Sayın arkadaşlarım, deniz hukuku ile ilgili yetki kanun tasarısının tümünün oylama sonuçlarını arz etmeden evvel, sayın Bozath'ın konuşmasıyla ilgili olarak zabtın geldiğini ifade etmek istiyorum. Burada kullanmış olduğu deyim aynen iade ediyorum ve ceza tertibine değer olmadığını Genel Kurulun bilgilerine arz ediyorum.

Deniz hukuku ile ilgili Yetki kanun tasarısının tümünün açık oylamasına 233 sayın üye katılmış olup, 212 kabul, 20 ret ve 1 çekinse oy kullanılmıştır. Böylece tasarı Meclisimizce kabul edilmiş bulunmaktadır. Hayr'ı olsun efendim. (C. H. P. sıralarımdan alkışlar)

Sayın milletvekilleri, çalışma süremiz dolmuştur, 5 Temmuz 1974 Cuma günü saat 15.00'te, daha evvelce kararlaştırmış bulunduğumuz kanun tasarısı ve tekliflerini görüşmek üzere, Birleşimi kapatıyorum efendim.

Kapanma saati : 20.33

VII. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — *Diyarbakır Milletvekili Hasan Değer'in, Diyarbakır Ziraat Bankası şubelerinden kredi alanlara ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık ve Ticaret bakanlarından sorusu ve Ticaret Bakanı Fehim Adak'ın yazılı cevabı (7/145)*

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Diyarbakır, Çınar, Bismil ve Silvan ilçelerinde Ziraat Bankası şubeleri ile Ziraat Odalarından gerek zirai ve ticarî krediler ve gerekse tohum ve gübre kredilerinin dağıtım

yolsuzluğu ile ilgili uzun yıllardan beri devam edegelmekte olduğu cihetle neden tahsil edilmediği hususunda bilgi edinmem babından bu konuya yönelen sorularımın Gıda - Tarım Hayvancılık ve Ticaret bakanları tarafından aşağıdaki sıraladığım hususların esasa dayalı şekilde yazılı olarak cevaplandırılmasının delâletlerinizden saygı ile arz, talep eylerim.

26 . 4 . 1974

Diyarbakır Milletvekili
Hasan Değer

1. Adı geçen Diyarbakır, Çınar, Bismil ve Silvan Ziraat Bankası şube'lerinden 1955'ten bu yana ticarî krediden dolayı borçlarını ödemeyenler kaç kişidir ve kimlerdir? Ödenmeyen borç miktarının faizle birlikte bildirilmesi?

2. Aynı Ziraat Bankası şubelerinden 1955 tarihinden bu yana ziraî, krediden borçlanıp borçlarını ödemeyenler kimlerdir ve borçları faizle birlikte nedir?

3. Keza aynı ilçelerde Ziraat Odaları ve Ziraat Bankası şubelerinden 1960 tarihinden bu yana tohum ve gübre kredisi tevziinden borçlarını ödemeyen çiftçiler kimlerdir, borç miktarları faiziyle birlikte nedir bildirilmesi?

4. Özellikle 3 maddede belirttiğim hususları kapsayan kredilerden dolayı birden fazla kredidende borçlanmış bulunan var mıdır? Varsa kimlerdir, bunların borç'andıkları kredi cinsi, miktarı ve faizle birlikte ne kadardır?

5. Adı geçen ilçelerde ayrı ayrı olmak üzere ziraî, tohum ve gübre kredi dağıtımından çiftçilere ne miktar verilmiş ve bunlardan ne kadar tahsil edilmiş ve bakiye kalan Devletin alacak miktarı nedir açıklanması?

6. 1-2-3- ve 4 nci maddelerde belirttiğim hususları kapsayan Ticarî, Ziraî, Tohum ve Gübre kredilerinden borçlanmış olupta borçlarını ödemeyen ziraatçi tüccar ve çiftçi borçlarının tahsili hakkında Hükümet bugüne kadar ne gibi tedbir almıştır?

Devlet alacaklarının tahsili garantiye alınmış mıdır; alınmış ise teminatları nedir açıklanmak üzere bildirilmesi?

T. C.

Ticaret Bakanlığı

23 . 5 . 1974

İçticaret Genel Müdürlüğü

Dosya No. : 14 (140.2)

Dosya No. : 14 (140.2) Banka ve Kredi

11203

Konu : Diyarbakır Milletvekili Sayın Hasan Değer'in yazılı soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 3 . 5 . 1974 tarihli ve 7/145, 850/7653 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Hasan Değer'in T. C. Ziraat Bankası Diyarbakır, Çınar, Bismil ve Silvan şubelerince açılan ziraî ve ticarî krediler hakkındaki yazılı soru önergesi cevabının, sorulan hususlara dair bilgilerin değerlendirilmesi için bir ay geçiktirilmesine zaruret hâsıl olmuştur.

Durumu, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 97 nci maddesi gereğince bilgilerine arz ederim.

Fehim Adak
Ticaret Bakanı

T. C.

Ticaret Bakanlığı

4 . 7 . 1974

İçticaret Genel Müdürlüğü

Dosya No. : 14 (140.2) Banka ve Kredi

-14701

Konu : Diyarbakır Milletvekili Hasan Değer'in yazılı soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 3.5.1974 tarihli ve 7/145, 850/7653 sayılı yazınız.

b) 28 . 5 . 1974 tarihli ve 7/145, 850/7653 sayılı yazınız.

c) 28 . 5 . 1974 tarihli ve 14/11203 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Hasan Değer'in, T. C. Ziraat Bankası Diyarbakır, Merkez, Çınar, Bismil ve Silvan şubelerince açılmış bulunan çeşitli konulardaki ziraî ve ticarî kredilerle, bunların karşılıkları ve tahsilât durumu hakkındaki yazılı soru önergesi incelendi.

Malumları bulunduğu üzere, 7129 sayılı Bankalar Kanununun 74 nci maddesi, sıfat ve vazife dolayısıyla vakıf olunan bankaya veya bankanın müşterilerine ait sırların selâhiyetli mercilerden gayrisine açıklanmasını yasaklamış bulunmaktadır.

Bu bakımdan, bankaların müşterilerine ait kredilerin tespit edilerek açıklanmasına, Bankalar Kanununun yukarıda belirtilen madde si muvaceshinde imkân bulunmamaktadır.

Ancak, mevzuatın müsaadesi ölçüsünde gerekli bilgiler aşağıya çıkarılmıştır.

Bu konuda T. C. Ziraat Bankasından alınan 28 . 6 . 1974 tarihli ve 609/151-296 sayılı yazıda;

1. Diyarbakır :

a) Ticarî faaliyeti geniş olan Diyarbakır ilindeki şubenin ticarî kredi müşterileri üzerindeki halihazırda kanunî takibat safhasına intikal etmiş resmî ve ticarî alacakları yekûnun faiz ve banka muameleleri vergisi dâhil on milyon lira civarında bulunduğu,

b) 1955 ve müteakip yıllarda bölge çiftçilerine çeşitli hesaplardan açılan ziraî kredilerden doğan alacaklarının halen 42 milyon lirası kanunî takibat safhasına intikal etmişse de, yıllardan beri özellikle son yıllarda tabii âfetlerden üst üste mahsulleri zarar gören müstahsil'lerin borçlarının kanunî ve idarî taksitlendirmeye tabi tutulduğu,

c) 1960 yılından sonra, 13 bin çiftçiye açılan kimyevî gübre kredisi bakiyesi on milyon, sertifikalı tohumluk kredisi bakiyesi de 15 milyon lira civarında olduğu,

d) Açılan bilumum ziraî kredilere karşılık, 3202 sayılı Banka Kanununun 11 nci maddesine göre şahsî ve maddî teminat alındığı,

e) Günümüz gelmiş borçların idarî takibatla tahsiline çalışılmakta olduğu, kanunî takibat safhasındaki alacakları ile ilgili kovuşturmaya aralıksız devam edildiği,

2. Çınar :

a) Çınar şubesinin, ticarî kredi işlemlerinden muaccel hale gelmiş alacağı bulunmadığı,

b) 1955 yılından itibaren ilçe çiftçilerinin çeşitli ziraî konulardaki borç bakiyeleri 22 milyon lira civarında olup, bu borçlar kanunî

ve idarî tasarrufla taksitlendirmeye tabi tutulduğu,

c) Bölge üreticilerine 1960 yılından sonra 3813 çiftçiye verilen sertifikalı tohumluk kredisi borç bakiyesinin 8,5 milyon, kimyevî gübre kredisi bakiyesinin de 6,5 milyon lira civarında olduğu,

d) Borçların karşılığını, Banka Kanununun 11 nci maddesine göre alınan gayrimenkul ve müteselsil kefalet teşkil ettiği,

e) Taksitlendirmeye tabi ilçe çiftçileri üzerindeki günü gelmiş ve geçmiş alacaklarının, idarî ve kanunî yollardan tahsiline çalışıldığı,

3. Bismil :

a) 1955 ve daha sonraki yıllarda ticarî kredi müşterilerine açılan ticarî konudaki krediler ve tahsilât durumunun normal şartlarda sürdürüldüğü ve halen ilçe tüccarları üzerinde kovuşturulması yapılan yalnız 66 814 lira alacakları kaldığı,

b) 1955 yılından itibaren muhtelif ziraî kredi hesaplarından çiftçilere, beliren ihtiyaçlarına göre hesap edilip peyderpey ikraz olunan kredi borçlarından, bölgede son yıllarda hüküm süren kuraklık nedeniyle ürün alamamalarından ödeyemedikleri miktar 28,5 milyon lira olup, çiftçi adedinin ise 10 408 olduğu, ancak, bu alacaklarının idarî ve kanunî taksitlendirmeye tabi bulunduğu,

c) 1960 yılından sonra ilçede 3955 çiftçiye açılıp, bugünkü bakiyesi 11,5 milyon lira olan kimyevî gübre kredisi, 3846 çiftçi üzerinde de 4,5 milyon lira sertifikalı tohumluk kredisi alacakları mevcut olduğu,

d) Bu alacakları karşılığını, 3202 sayılı Kanunun 11 nci maddesinde sıralanan teminatlar teşkil ettiği ve söz konusu karşılıklardan yeteri kadar alındığı,

e) Alacaklarının, idrakine kısa bir zaman kalan mahsul satış bedelinden tahsili için gerekli tedbirler alındığı, ancak, bankanın gösterdiği bu azamî ödeme kolaylığına rağmen, normal şartlarda borç tediyesinden kaçınan kimseler hakkında mevzuatları hükümleri gereğince lüzumlu diğer takip usullerinin uygulanacağını tabii bulunduğu,

4. Silvan :

a) 1955 yılından sonra ilçedeki ticarî müşterileriyle olan kredi münasebetlerinin nor-

mal bir düzeyde sürdürüldüğü, halen ticarî konudaki günü geçmiş alacakları toplamının sadece 18 bin lira civarında olduğu,

b) Ziraî konularda 1955 ve müteakip yıllarda çiftçiye açılıp, çeşitli nedenlerle bugüne kadar tahsil olunamayan alacakları bakiyesinin 7,8 milyon lira dolayında seyrettiği,

c) 1960 yılından sonra açılıp, halihazırda 539 çiftçi üzerinde 1,9 milyon lira kimyevî gübre ve 1 499 üretici üzerinde de 2,6 milyon lira tohumluk alacakları bulunduğu,

Gerek nakdî ve gerekse aynı tohumluk ve kimyevî gübre kredileri borç'arının idarî ve kanunî taksitlendirmeye tabi tutulduğu,

d) Usul ve mevzuatları esaslarına göre alınan şahsî ve maddî teminatların, halihazırda ki borç bakiyelerini karşılayacak durumda bulunduğunu,

e) Gerek taksitlendirilmiş olup da günü gelmiş borç taksitleri ve gerekse günü geçmiş veya kanunî takibat safhasına intikal etmiş alacaklarının, bu yıl bereketli bir ürün beklenen bölgedeki mahsul satış bedellerinden tahsili hususunda daha şimdiden gerekli tedbirlerin alındığı, bildirilmiştir.

Bilgilerinize arz olunur.

Fehim Adak
Ticaret Bakanı

2. — İçel Milletvekili Rasim Gürsoy'un, Mersin Belediyesinin Atas Rafinerisi aleyhine açmış olduğu davaya ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün yazılı cevabı (7/176)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, Sayın Maliye Bakanım tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim.

İçel Milletvekili
Rasim Gürsoy

Soru :

1. Mersin Belediyesi, Atas Rafinerisi aleyhine Danıştay nezdinde istihlak vergisi konusunda bir alacak davası açmış idi.

2. Bu dava için, Belediye Ankara Barosu Avukatlarından Şevket Çizmeli (Çizmeci) adında bir Avukatı Vekil olarak bu davada görevlendirmiştir.

3. Belediye, Şevket Çizmeli (Çizmeci) dışında başka bir Avukata resmen vekalet vermiş midir? Yoksa Şevket Çizmeli (Çizmeci) Belediyeden aldığı vekaletnameye istinaden başka bir avukatı bu davaya istirak ettirmiş midir?

4. Belediye Atas Rafinerisinden ne miktar paraya hüküm almıştır? Ve Avukat Şevket Çizmeli (Çizmeci) ücret olarak bu davalardan toplam ne miktar para almıştır? Aldığı paraların beyannamesini tam olarak hangi tarihte Maliyeye vermiştir? Gelir Vergisi olarak ne ödenmiştir?

T. C.

İçişleri Bakanlığı 29 . 6 . 1974
Mahalli İd. Gn. Md.
Şb. Md. : 2. D. Personel
524 - 602 - 1/18687

Konu : Rasim Gürsoy'un soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 1. Millet Meclisi Genel Sekreterliği Kanunlar Müdürlüğünün Maliye Bakanlığına 24 . 5 . 1974 gün ve 7/176 - 948/8388 sayılı yazısı.

2. Maliye Bakanlığının 10 . 6 . 1974 gün ve Konöz. İR. 2480509. 33 - 40/424 sayılı yazısı.

İçel Milletvekili Sayın Rasim Gürsoy'un Sayın Maliye Bakanı tarafından cevaplandırılması istemiyle verdiği 17 . 5 . 1974 tarihli yazılı soru önergesinin Bakanlığımızla ilgili kısımları incelenmiş ve cevabımız aşağıda belirtilmiştir.

1. Mersin Belediyesi ile Atas Rafinerisi arasında istihlak resmi konusunda Danıştay'da açılan davanın takibi için sözü edilen Belediye ile Ankara Barosu avukatlarından Şevket Çizmeli arasında hususî bir vekaletname yapılmadığı, adı geçen Avukatla Belediye arasında yapılan 8 . 9 . 1970 tarihli bir sözleşme gereğince adı geçen Mersin Belediyesinin sözleşmeli avukatı olarak davayı takip ettiği, bunun dışında aynı dava için başka bir avukata vekaletname verilmediği,

2. Adı geçen avukata sözü edilen davalar nedeniyle Belediyece tahsil edilen miktarı takiben;

- 1971 yılında 81.704,00 lira,
- 1972 yılında 314.100,93 lira,
- 1973 yılında 9.800.676,25 lira,
- 1974 yılında 44.966,78 lira vekâlet ücreti ödendiği, bu ödemelerden de;
- 1971 yılında 13.783,05 lira,
- 1972 yılında 49.481,91 lira,
- 1973 yılında 1.470.401,43 lira,
- 1974 yılında 66.472,01 lira vergi kesilerek, Adana - Çankaya Vergi Dairesi 10.12494 hesap numarasına yatırıldığı,

Bu ücretlere esas olan Mersin Belediyesinin tahsilâtı 110 352 502 lira olduğu, henüz Danıştay ve mali vergi organlarından neticelenmemiş ihtilâflara ait tahsilât toplamının 50 000 000 lira civarında tahmin olunduğu anlaşılmıştır.

Arz ederim.

Oğuzhan Asiltürk
İçişleri Bakanı

Not : Bu soruyla ilgili Maliye Bakanının cevabı 18 . 6 . 1974 tarihli 97 nci Birleşim tutanak dergisinde yayınlanmıştır.

Deniz hukuku ile ilgili yetki Kanunu tasarısının maddelerine geçilmesine verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
 Oy verenler : 238
 Kabul edenler : 220
 Reddedenler : 16
 Çekinseler : 2
 Oya katılmayanlar : 210
 Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

ADANA	Önder Şav	ÇANKIRI	GAZİANTEP
Mehmet Can	İlyas Seçkin	Mehmet Ali Arsan	Mehmet Bozgeyik
Hasan Cerit	Sabahattin Selek	ÇORUM	Mustafa Güneş
Erol Çevikçe	Yusuf Ziya Yağcı	Cahit Angın	İbrahim Hortoğlu
Osman Çıtırık	ANTALYA	Etem Eken	Mehmet Özmen
İlter Çubukçu	Deniz Baykal	Yâsin Hatiboğlu	Yusuf Öztürkmen
Mehmet Hulûsi Özkul	Ömer Buyrukçu	Kasım Parlar	GİRESUN
Emin Bilen Tümer	Fahri Özçelik	Turhan Utku	Mustafa Kemal Çilesiz
ADİYAMAN	ARTVİN	DENİZLİ	Hasan Vamık Tekin
Kemal Tabak	Turgut Altunkaya	Hüseyin Erçelik	Orhan Yılmaz
Abdurrahman Ünsal	Ekrem Şadi Erdem	Hüdayi Oral	GÜMÜŞHANE
Ramazan Yıldırım	AYDIN	DIYARBAKIR	M. Orhan Akkoyunlu
AFYON KARAHİSAR	İsa Ayhan	Recai Iskenderoğlu	Erol Tuncer
Rasim Hancıoğlu	M. Şükrü Koç	Bahattin Karakoç	HAKKÂRİ
Süleyman Mutlu	BALIKESİR	Mahmut Uyanık	Mikail İlçin
Şükrü Yüzbaşıoğlu	Ahmet Akçeel	EDİRNE	HATAY
AĞRI	Necati Cebe	İlhan Işık	Sabri İnce
Cemil Erhan	Sadullah Usumi	Cevat Sayın	Mehmet Sönmez
Rıza Polat	Orhan Üretmen	ELÂZİĞ	İÇEL
Mir Bahattin Yardımcı	BİLECİK	Atilla Atilla	Hikmet Baloğlu
AMASYA	Mehmet Ergül	Ömer Naimi Barın	Oral Mavioğlu
Hasan Bütüner	BİNGÖL	Hasan Buz	Süleyman Şimşek
Hüsnü Cahit Koçkar	Abdullah Bazencir	A. Orhan Senemoğlu	İSTANBUL
Vehbi Meşhur	Hasan Celâlettin Ezman	ERZİNCAN	Hasan Basri Akkiray
ANKARA	BOLU	Hasan Çetinkaya	Hasan Aksay
Muammer Alıcı	Harun Aytaç	Nurettin Karsu	Abdullah Baştürk
Oğuzhan Asiltürk	Abdi Özkök	ERZURUM	Orhan Birgit
Kemal Ataman	BURDUR	Yahya Akdağ	İ. Fehmi Cumalıoğlu
Osman Ceran	Osman Aykul	Selçuk Erverdi	Vahit Çalın
Mustafa İmirzalıoğlu	Ali Sanlı	Korkut Özal	Süleyman Arif Emre
M. Rauf Kandemir	BURSA	Zekâi Yaylalı	A. Bahir Ersoy
Cahit Kayra	Mehmet Emekli	ESKİŞEHİR	Orhan Eyüboğlu
Kâmil Kırıkoğlu	ÇANAKKALE	Murat Kâhyaoğlu	Necdet Ökmen
İbrahim Saffet Omay	Osman Orhan Çaneri	Ayşe Aliye Köksal	Ali Nejat Ölçen
Feriha Fatma Öztürk	Hasan Sever	Niyazi Onal	İlhan Özbay

M. Kâzım Özeke
A. Doğan Öztunç
Mehmet Emin Sungur
Şükrüye Tok
Ali Topuz
Metin Tüzün
Needet Uğur
Reşit Ülker
Engin Ünsal

İZMİR

Kaya Bengisu
Alev Coşkun
Yüksel Çakmur
Süleyman Genç
Coşkun Karagözoğlu
A. Kemal Önder
Remzi Özen
Neccar Türkan
Mahmut Türkmenoğlu

KAHRAMAN MARAŞ

İsmet Ağaoğlu
Mehmet Özdal
Ahmet Tevfik Paksu
Oğuz Söğütü

KARS

Davut Aksu
Doğan Araslı
Abdülkenim Doğru
Kemal Okyay

KASTAMONU

Veedi İlhan
Sabri Tıgh

KAYSERİ

Mehmet Altıncıyediöğlü
Tufan Doğan Avşargil
Cemal Cebeci

Turhan Feyzioğlu
Mehmet Yüceler
KIRKLARELİ
Tankut Akalın
Mehmet Dedeoğlu
KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Sait Saylam

KOCAELİ

İbrahim Akdoğan
Şevket Kazan
KONYA

Reşat Aksoy
Şener Battal
İsmet Büyükyaylacı
Necmettin Erbakan
Hüseyin Keçeli
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Haşim Benli

MALATYA

Mehmet Turhan Akyol
Mehmet Delikaya
Hüseyin Deniz
Hakkı Gökçe
Celâl Ünver

MANİSA

Veli Bakırlı
Mustafa Ok
Gündüz Sevilgen
Hasan Zengin

MARDİN

Fehim Adak
İbrahim Aysoy
Talât Oğuz
Nurettin Yılmaz

MUĞLA

İlail Dere
Ali Döğeri
MUŞ
Tekin İleri Dikmen

NEVŞEHİR

Mehmet Sabri Dörtkol
Mehmet Zeki Tekiner
NİĞDE

Azmi Yavuzalp

ORDU

Mustafa Kemal Gönül
Ferda Güley
RİZE

Sami Kumbasar
Sûdi Reşat Saruhan

SAKARYA

Kenan Durukan
İsmail Müftüoğlu
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Ali Acar
Fahri Birer
İlyas Kılıç
Fuat Uysal
İrfan Yankutan

SİİRT

Abdülbaki Cartı
Mehmet Nebil Oktay
Abdülkerim Zilan

SİNOP

Yalçın Oğuz

SİVAS

Ahmet Arıkan
N. Nazif Arslan
Ahmet Durakoğlu

Ekrem Kungal
Mehmet İhsan Karagam
Vahidettin Karaçorlu
TEKİRDAĞ

Ömer Kahraman
TOKAT

Hüseyin Abbas
Cevat Atılğan
İsmail Hakkı Birler
Ali Kurt
Haydar Ulusoy

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Âdil Ali Cinel
H. Kadri Eyüpoğlu
Lütfi Köktaş
Ahmet Şener

TUNCELİ

Nihat Saltık
Süleyman Yıldırım
URFA

Abdülkadir Öncel
Celâl Paydaş

UŞAK

Ahmet Yılmaz
VAN

İhsan Bedirhanoğlu

YOZGAT

İlhami Çetin
Nedim Korkmaz
Ömer Lütfi Zararsız

ZONGULDAK

Zekâi Altınay
Kemal Anadol
Bülent Ecevit
Cahit Karakaş
Mehmet Zeki Okur

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR

Mete Tan

AĞRI

Kerem Şahin

ANKARA

İsmail Hakkı Köylüoğlu

AYDIN

Nahit Mentеше

GAZİANTEP

Mehmet Özkaya

İSPARTA

Mustafa Cesur

İZMİR

Yücel Dirik
Yılmaz Ergenekon

İsmail Taşlı

KASTAMONU

Mehdi Keskin

KÜTAHYA

Hüseyin Cavit Erdemir

İlhan Ersoy

NEVŞEHİR

Ragıp Üner

SİVAS

Vahit Bozatlı

TOKAT

Feyzullah Değerli

ZONGULDAK

Ahmet Nihat Akın

[Çekinserler]

BURSA
Emin AcarANKARA
Hüsamettin Akmumeu

[Oya katılmayanlar]

ADANA
Yılmaz Hocaoğlu
Selâhattin Kılıç
Battal Köksal
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Alparslan Türkeş
ADİYAMAN
Halil Ağar
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
İbrahim Elmalı
Ali İhsan Ulubahşi
ANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
Orhan Eren
M. Kemal Erkovan
Necdet Evliyagil
İsmail Hakkı Ketenoğlu
Cevat Önder
Hasan Özçelik
Fikri Pehlivanlı
Hayrettin Turgut Toker
ANTALYA
İhsan Ataöv
Abdurrahim Erdem
Faiz Sarlar
Remzi Yılmaz
ARTVIN
Sabit Osman Avcı
AYDIN
Mutlu Menderes
Kemal Ziya Öztürk
(Bşk. V.)
İsmet Sezgin
Behiç Tozkoparan
BALIKESİR
Mustafa Kemal Alver
İhan Aytekin
Cihat Bilgehan
İbrahim Behram Eker

Ahmet İhsan Kırımlı
BİLECİK
Muzaffer Erdem
BİTLİS
Abidin İnan Gaydalı
Muhyettin Mutlu
BOLU
Müfit Bayraktar
Ahmet Çakmak
(Bşk. V.)
Kemal Demir
BURDUR
Faik Kırbaşlı
BURSA
Hasan Esat Işık
Halil Karaatlı
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Hüseyin Suat Sungur
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Murat Bayrak
Zekiye Gülsen
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyaloğlu
ÇORUM
Yakup Çağlayan
İhsan Tombuş
DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Rıza Gençoğlu
Hasan Korkmazcan
DİYARBAKIR
Hasan Değer
Abdüllâtif Ensarioğlu
Halit Kahraman
Mahmut Kepolu

EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan
ELÂZİĞ
Rasim Küçükkel
ERZINCAN
Hüsamettin Atabeyli
ERZURUM
Rasim Cinisli
Rıfık Damışman
Mehmet Fuat Fırat
Gıyasettin Karaca
İsmail Hakkı Yıldırım
ESKİŞEHİR
İbrahim Etem Güngör
Orhan Oğuz
Seyfi Öztürk
GAZİANTEP
İmam Hüseyin İncioğlu
Orhan Tokuz
GİRESUN
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıçoğlu
M. Emin Turgutalp
GÜMÜŞHANE
Mustafa Karaman
(İ. Ü.)
Turgut Yücel
HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Çilli
Mehmet Sait Reşa
Malik Yılman
Ali Yılmaz
İSPARTA
Ali İhsan Balım
Süleyman Demirel
Yusuf Uysal
İÇEL
Nâzım Baş
İbrahim Göktepe
Rasim Gürsoy

Çetin Yılmaz
İSTANBUL
Servet Bayramoğlu
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyleli
Nilüfer Gürsoy
Mustafa Kara
Abdurrahman Köksal-
oğlu
Fatma Gülhis Mankut
Hüseyin Özdemir
Osman Özer
Mustafa Parlar
İlhami Sancar
Cemal Suer
İsmail Hakkı Tekinel
Hüsamettin Tıyanşan
İhsan Toksarı
Halûk Ülman
Cemil Yavaş
İZMİR
Talât Asal
Adil Demir
Ali Naili Erdem
Şinasi Osma
Orhan Demir Sorguç
Cemal Tercan
KAHRAMAN MARAŞ
Halit Evliya
Mehmet Pamuk
Ali Zülfikâroğlu
KARS
Yasin Bozkurt
Kemal Güven (Başkan)
(İ.)
Cemil Ünal
Hasan Yıldırım
KASTAMONU
Sabri Keskin
Hilmi Öztürk
Hasan Tosyali

KAYSERİ
 Selçuk İmamoğlu
 Hayrettin Nakiboğlu
 Kâmil Özarıyıldız
KIRKLARELİ
 Mehmet Atagün
KİRŞEHİR
 Memduh Erdemir
KOCAELİ
 Sedat Akay
 Turan Güneş (B.)
 Sabri Yahşi
KONYA
 Mehmet Oğuz Atalay
 Bahri Dağdaş
 Muzaffer Demirtaş
 Kemâlettin Gökakın
 Mustafa Kubilay İmer
 M. Necati Kalaycıoğlu
 Ali Kökbudak
 Özer Ölçmen
 Faruk Sükan
 Vefa Tanır
KÜTAHYA
 Ahmet Mahir Ablum
 Mehmet Ersoy
MALATYA
 Ahmet Karaaslan

MANİSA
 Ahmet Balkan
 Süleyman Çağlar
 Hilmi Okçu
 Neemi Özgür
 Önel Şakar
 Süleyman Tuncel
MARDİN
 Seyfi Güneşan
 Ahmet Türk
MUĞLA
 Adnan Akarca
 Ahmet Buldanlı
 Ünat Demir
MUŞ
 Ahmet Hamdi Çelebi
 Kasım Emre
NIĞDE
 Mehmet Altınsoy
 Ş. Yaşar Arıbaş
 Mehmet Bıyık
 Haydar Özalp
ORDU
 Ata Bodur
 Memduh Ekşi (Bşk. V.)
 Mehmet Said Erbil
 Kemal Şensoy
 Bilâl Taranoğlu

Senai Yazıcı
RİZE
 Osman Yılmaz Karaos-
 manoğlu
 Cevat Yalçın
SAKARYA
 Nuri Bayar
 Nadir Lâtif İslâm
 M. Vedat Önsal
SAMSUN
 Mustafa Dağistanlı
 Doğan Kitaplı
 Hüseyin Özalp
 Hayati Savaşçı
 Hilmi Türkmen
SİİRT
 İdris Arıkan
SİNOP
 Mustafa Kaptan
 Tevfik Fikret Övet
SİVAS
 Enver Akova
 Mustafa Timisi
TEKİRDAĞ
 Yılmaz Alpaslan
 Halil Başol
 Nihan İlgün

TOKAT
 Ali Şevki Erek
TRABZON
 Ömer Çakıroğlu
 Ekrem Dikmen
 Mehmet Özgür
URFA
 Mehmet Aksoy
 Necati Aksoy
 Mehmet Celâl Bucak
 Necmettin Cevheri
 Mustafa Kılıç
UŞAK
 Orhan Dengiz
 Kadir Özpak
VAN
 Muslih Görentaş
 (İ. Ü.)
 Kinyas Kartal
 Mehmet Salih Yıldız
YOZGAT
 İhsan Arslan
 Ali Fuat Eyüpoğlu
 Mustafa Asri Ünsür
ZONGULDAK
 Fevzi Fırat
 Orhan Göneüoğlu
 Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Amasya	1
Bursa	1
	—
Yekûn	2

Deniz hukuku ile ilgili yetki Kanunu tasarısının 1 nci maddesine verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 227
Kabul edenler : 210
Reddedenler : 16
Çekinseler : 1
Oya katılmayanlar : 221
Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

ADANA

Mehmet Can
Hasan Cerit
Erol Çevikçe
Osman Çıtırık
İlter Çubukçu
Mehmet Hulûsi Özkul
Emin Bilen Tümer

ADİYAMAN

Kemal Tabak
Ramazan Yıldırım

AFYON KARAHISAR

Süleyman Mutlu

AĞRI

Cemil Erhan
Raza Polat

AMASYA

Hasan Bütüner
Hüsnü Cahit Koçkar
Vehbi Meşhur

ANKARA

Muammer Ahaç
Oğuzhan Asiltürk
Kemal Ataman
Osman Ceran
Mustafa İmirzahoğlu
M. Rauf Kaşdemir
Cahit Kayra
Kâmil Kırrıkoğlu
İbrahim Saffet Omay
Feriha Fatma Öztürk
Önder Sav
İlyas Seçkin
Sabahattin Selek

Yusuf Ziya Yağcı

ANTALYA

Deniz Baykal
Ömer Buyrukçu
Fahri Özçelik

ARTVİN

Turgut Altunkaya
Ekrem Şadi Erdem

AYDIN

İsa Ayhan
M. Şükrü Koç

BALIKESİR

Ahmet Akçeel
Necati Cebe
Sadullah Usumi
Orhan Üretmen

BILECİK

Mehmet Ergül

BİNGÖL

Abdullah Bazeneir
H. Celâlettin Ezman

BITLİS

Muhyettin Mutlu

BOLU

Harun Aytaç
Abdi Özkök

BURDUR

Osman Aykul
Ali Saah

BURSA

Mehmet Emekli
Hasan Esat Işık

ÇANAĞKALE

Osman Orhan Çaneri

Hasan Sever

ÇORUM

Cahit Angın
Etem Eken
Yâsin Hatiboğlu
Kasım Parlar
Turhan Utku

DENİZLİ

Hüseyin Erçelik
Hüdaî Oral

DİYARBAKIR

Recai İskenderoğlu
Bahattin Karakoç
Mahmut Uyanık

EDİRNE

İlhan Işık
Cevat Sayın

ELÂZİĞ

Atillâ Atilâ
Ömer Naimî Barın
Hasan Buz

A. Orhan Senemoğlu

ERZİNCAN

Hasan Çetinkaya
Nurettin Karsu

ERZURUM

Yahya Akdağ
Selçuk Erverdi
Korkut Özal
Zekâi Yaylalı

ESKİŞEHİR

Murat Kâhyaoğlu
Ayşe Alâye Köksal
Niyazi Onal

GAZİANTEP

Mehmet Bozgeyik
Mustafa Güneş
İbrahim Hortoğlu
Mehmet Özmen
Yusuf Öztürkmen

GİRESUN

Hasan Vamık Tekin

GÜMÜŞHANE

M. Orhan Akkoyunlu
Erol Tuncer

HAKKÂRİ

Mikail İlçin

HATAY

Sabri İnce
Mehmet Sönmez
Malik Yılman

İÇEL

Hikmet Baloğlu
Oral Mavioglu
Süleyman Şimşek

İSTANBUL

Hasan Basri Alkkiray
Abdullah Baştürk
Orhan Birgit
İ. Fehmi Cumalıoğlu
Vahit Yaşar Çalın
A. Bahir Ersoy
Necdet Ökmen
Ali Nejat Ölçen
İlhan Özbay
M. Kâzım Özeke
A. Doğan Öztunç
Mehmet Emin Sungur

Şükriye Tok
Ali Topuz
Metin Tüzün
Necdet Uğur
Reşit Ülker
Engin Ünsal
İZMİR
Kaya Bengisu
Alev Coşkun
Yüksel Çakmur
Süleyman Genç
Coşkun Karagözoğlu
A. Kemal Önder
Remzi Özen
Neccar Türkcian
Mahmut Türkmenoğlu
KAHRAMAN MARAŞ
İsmet Ağaoglu
Mehmet Özdal
Ahmet Tevfik Paksu
Mehmet Pamuk
Oğuz Söğütlü
KARS
Davut Aksu
Doğan Araslı
Abdülkerim Doğru
KASTAMONU
Veddi İhan
Sabri Tıgılı
KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
Cemal Cebeci
Turhan Feyzioğlu
Mehmet Yüceler
KIRKLARELİ
Tankut Akalın

Mehmet Dedeoğlu
KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Sait Saylam
KOCAELİ
İbrahim Akdoğan
Turan Güneş
Şevket Kazan
KONYA
Reşat Aksoy
Şener Battal
İsmet Büyükyaylaç
Necmettin Erbakan
Hüseyin Keçeli
Mustafa Üstündağ
KÜTAHYA
Ahmet Haşim Benli
MALATYA
Mehmet Turhan Akyol
Mehmet Delikaya
Hüseyin Deniz
Hakkı Gökçe
Celâl Ünver
MANISA
Veli Bakırlı
Mustafa Ok
M. Gündüz Sevilgen
Hasan Zengin
MARDİN
Fehim Adak
Talât Oğuz
Nurettin Yılmaz
MUĞLA
Halil Dere
Ali Döğerli

MUŞ
Tekin İleri Dikmen
NEVŞEHİR
Mehmet Sabri Dörtkol
Mehmet Zeki Tekiner
NIĞDE
Azmi Yavuzalp
ORDU
Mustafa Kemal Gönül
RİZE
O. Yılmaz Karaosman-
oğlu
Sami Kumbasar
SAKARYA
Kenan Durukan
İsmail Müftüoğlu
Hayrettin Uysal
SAMSUN
Ali Acar
Fahri Birer
İlyas Kılıç
Fuat Uysal
İrfan Yankutan
SİRT
Abdülbaki Cartı
Mehmet Nebil Oktay
Abdülkerim Zılân
SİNOP
Yalçın Oğuz
SİVAS
Ahmet Arıkan
N. Nazif Arslan
Ahmet Durakoğlu
Ekrem Kangal
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ
Ömer Kahraman
TOKAT
Hüseyin Abbas
Cevat Atılgan
İsmail Hakkı Birler
Ali Kurt
Haydar Ulusoy
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Âdil Ali Çinel
H. Kadri Eyüpoğlu
Lûtfi Köktaş
Ahmet Şener
TUNCELİ
Nihat Saltık
Süleyman Yıldırım
URFA
Celâl Paydaş
UŞAK
Kadir Özpak
Ahmet Yılmaz
VAN
İhsan Bedirhanoglu
YOZGAT
İlhami Çetin
Nedim Korkmaz
Ömer Lûtfi Zararsız
ZONGULDAK
Zekâi Altınay
Kemal Anadolu
Bülent Ecevit
Cahit Karakaş
Mehmet Zeki Okur

[Reddedenler]

AĞRI
Kerem Şahin
ANKARA
İ. Hakkı Köylüoğlu
Cevat Önder
DENİZLİ
Rıza Gençoğlu

EDİRNE
İlhami Ertem
GAZİANTEP
Mehmet Özkaya
ISPARTA
Mustafa Cesur

İZMİR
Yücel Dirik
Yılmaz Ergenekon
İsmail Taşlı
KASTAMONU
Mehdi Keskin
Sabri Keskin

KONYA
Mehmet Oğuz Atalay
KÜTAHYA
H. Cavit Erdemir
NEVŞEHİR
Ragıp Üner
TOKAT
Feyzullah Değerli

[Çekinsler]

ANKARA
Hüsammettin Akıncı

[Oya Katılmayanlar]

ADANA

Yılmaz Hocaoğlu
Selâhattin Kılıç
Battal Köksal
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Alparslan Türkeş

ADIYAMAN

Halil Açar
Abdurrahman Ünsal
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
İbrahim Elmalı
Rasim Hancıoğlu
Metâ Tan
Ali İhsan Ulubahşi
Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI

Mir Bahattin Yardımcı

ANKARA

Orhan Alp
Oğuz Aygün
Orhan Eren
M. Kemal Erkovan
Necdet Evliyagül
İ. Hakkı Ketenoğlu
Hasan Özçelik
Fikri Pehlivanlı
H. Turgut Toker

ANTALYA

İhsan Ataöv
Abdurrahim Erdem
Faiz Sarlar
Remzi Yılmaz

ARTVİN

Sabit Osman Avcı
AYDIN
Mutlu Menderes
Nahit Mentese
Kemal Ziya Öztürk
(Bşk. V.)
İsmet Sezgin
Behiç Tozkoparan

BALIKESİR

Mustafa Kemal Alver
İlhan Aytelkin
Cihat Bilgehan

İbrahim Behram Eker

Ahmet İhsan Kırımlı
BILECİK

Muzaffer Erdem
BITLİS

Abidin İnan Gaydalı
BOLU

Müfit Bayraktar
Ahmet Çakmak
(Bşk. V.)

Kemal Demir
BURDUR

Faik Kırbaşı
BURSA

Emin Acar
Halil Karaatlı
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
H. Suat Sungur
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE

Murat Bayrak
Zekiye Gülsen
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok
Arif Tosyahoğlu

ÇORUM

Yakup Çağlayan
İhsan Tombuş

DENİZLİ

Sami Arslan
Fuat Avcı
Hasan Korkmazcan

DİYARBAKIR

Hasan Değer
Abdüllâtif Ensarioğlu
Halit Kahraman (I.)
Mahmut Kepolu

EDİRNE

Veli Güllkan
ELÂZİĞ
Rasim Küçükkel

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
ERZURUM

Rasim Cınıslı
Rıfki Danışman

Mehmet Fuat Fırat
Gıyasettin Karaca

İsmail Hakkı Yıldırım
ESKİŞEHİR

İbrahim Etem Güngör
Orhan Oğuz
Seyfi Öztürk

GAZİANTEP

İmam Hüseyin İncioğlu
Orhan Tokuz

GİRESUN

Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıçoğlu
M. Emin Turgutalp
Orhan Yılmaz

GÜMÜŞHANE

Mustafa Karaman (I. Ü.)
Turgut Yücel

HATAY

Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Mehmet Sait Reşâ
Ali Yılmaz

İSPARTA

Ali İhsan Balım
Süleyman Demirel
Yusuf Uysal

İÇEL

Nazım Baş
İbrahim Göktepe
Rasim Gürsoy
Çetin Yılmaz

İSTANBUL

Hasan Aksay
Servet Bayramoğlu
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli
Süleyman Arif Emre
(B.)
Orhan Eyüboğlu (B.)
Nilüfer Gürsoy

Mustafa Kara

Abdurrahman Köksal-
oğlu

Fatma Gülhis Mankut
Hüseyin Özdemir

Osman Özer
Mustafa Parlar

İlhami Sancar

Cemal Suer
İsmail Hakkı Tekinel

Hüsamettin Tiyaşan
İhsan Toksarı

Halûk Ülman
Cemil Yavaş

İZMİR

Talât Asal
Âdil Demir
Ali Naili Erdem
Şinasi Osma
Orhan Demir Sorguç
Cemal Tercan

KAHRAMAN MARAŞ

Halit Evliya
Ali Zülfişkâroğlu

KARS

Yasin Bozkurt
Kemal Güven (Başkan)
(I.)
Kemal Okyay
Cemil Ünal
Hasan Yıldırım

KASTAMONU

Hilmi Öztürk
Hasan Tosyali

KAYSERİ

Mehmet Altınyedioğlu
Selçuk İmamoğlu
Hayrettin Nakıboğlu
Kâmil Özarsınyıldız

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir
KOCAELİ

Sedat Akay
Sabri Yahşi

KONYA	Ahmet Türk	Nadir Lâtif Islâm	Ekrem Dikmen
Bahri Dağdaş	MUĞLA	M. Vedat Önsal	Mehmet Özgür
Muzaffer Demirtaş	Adnan Akarca	SAMSUN	URFA
Kemâlettin Gökakın	Ahmet Buldanlı	Mustafa Dağistanlı	Mehmet Aksoy
Mustafa Kubilay İmer	Ünat Demir	Doğan Kitaplı	Necati Aksoy
M. Necati Kalaycıoğlu	MUŞ	Hüseyin Özalp	Mehmet Celâl Buçak
Ali Kökbudak	Ahmet Hamdi Çelebi	Hayati Savaşçı	Necmettin Cevheri
Özer Ölçmen	Kasım Emre	Hilmi Türkmen	Mustafa Kılıç
Faruk Sükan	NIĞDE	SIIRT	Abdülkadir Öncel
Vefa Tanır	Ş. Yaşar Arıbaş	İdris Arıkan	UŞAK
KÜTAHYA	Mehmet Altınsoy	SİNOP	Orhan Dengiz
Ahmet Mahir Ablum	Mehmet Bıyık	Mustafa Kaptan	VAN
İlhan Ersoy	Haydar Özalp	Tevfik Fikret Övet	Muslih Görentaş (İ. Ü.)
Mehmet Ersoy	ORDU	SİVAS	Kinyas Kartal
MALATYA	Ata Bodur	Enver Akova	Mehmet Salih Yıldız
Ahmet Karaaslan	Memduh Ekşi (Bşk. V.)	Vahit Bozatlı	YOZGAT
MANISA	Mehmet Said Erbil	M. İhsan Karaçam	İhsan Arslan
Ahmet Balkan	Ferda Güley	Vahidettin Karaçorlu	Ali Fuat Eyüpoğlu
Süleyman Çağlar	Kemal Şensoy	TEKİRDAĞ	Mustafa Asri Ünsür
Hilmi Okçu	Bilâl Taramoğlu	Yılmaz Alpaslan	ZONGULDAK
Necmi Özgür	Senai Yazıcı	Halil Başol	Ahmet Nihat Akın
Önol Şakar	RİZE	Nihan İlgün	Fevzi Fırat (İ.)
Süleyman Tuncel	Südi Reşat Saruhan	TOKAT	Orhan Göncüoğlu
MARDİN	Cevat Yalçın	Alı Şevki Ereğ	Sadık Tekin Müftüoğlu
İbrahim Aysoy	SAKARYA	TRABZON	(İ.)
Seyfi Güneşan	Nuri Bayar	Ömer Çakıroğlu	

[Açık Üyelikler]

Amasya	1
Bursa	1
Yekûn	2

Deniz hukuku ile ilgili yetki Kanunu tasarısının 2 nci maddesine verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 233
Kabul edenler : 216
Reddedenler : 15
Çekinseler : 2
Oya katılmayanlar : 215
Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

ADANA
Mehmet Can
Hasan Cerit
Erol Çevikçe
Osman Çıtırık
İlter Çubukçu
Mehmet Hulûsi Özkul
Emin Bilen Tümer
ADIYAMAN
Kemal Tabak
Abdurrahman Ünsal
Ramazan Yıldırım
AFYON KARAHİSAR
Rasim Hancıoğlu
Süleyman Mutlu
Şükrü Yüzbaşıoğlu
AĞRI
Cemil Erhan
AMASYA
Hasan Bütüner
Hüsnü Cahit Koçkar
Vehbi Meshur
ANKARA
Muammer Alıcı
Oğuzhan Asiltürk
Kemal Ataman
Osman Ceran
Mustafa İmirzalıoğlu
M. Rauf Kandemir
Cahit Kayra
Kâmil Kırıkoğlu
İbrahim Saffet Omay
Feniha Fatma Öztürk
Önder Sav
İlyas Seçkin

Sabahattin Selek
Yusuf Ziya Yağcı
ANTALYA
Deniz Baykal
Ömer Buyrukçu
Fahri Özgelik
ARTVIN
Turgut Altunkaya
Ekrem Şadi Erdem
AYDIN
İsa Ayhan
M. Şükrü Koç
BALIKESİR
Ahmet Akçeal
Necati Cebe
Sadullah Usumi
Orhan Üretmen
BİLECİK
Mehmet Ergül
BİNGÖL
Abdullah Bazencir
Hasan Celâlettin Ezman
BİTLİS
Muhyettin Mutlu
BOLU
Harun Aytaç
Abdi Özkök
BURDUR
Osman Aykul
Ali Sanlı
BURSA
Mehmet Emekli
Hasan Esat Işık
ÇANAKKALE
Osman Orhan Çaneri
Hasan Sever

ÇORUM
Cahit Angın
Etem Eken
Yâsin Hatiboğlu
Kasım Parlar
Turhan Utku
DENİZLİ
Hüseyin Erçelik
Hüdei Oral
DİYARBAKIR
Recai İskenderoğlu
Bahattin Karakoç
Mahmut Uyanık
EDİRNE
İlhan Işık
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Atillâ Atilâ
Ömer Naimi Barın
Hasan Buz
A. Orhan Senemoğlu
ERZİNCAN
Hasan Çetinkaya
Nurettin Karsu
ERZURUM
Yahya Akdağ
Selçuk Erverdi
Korkut Özal
Zekâi Yaylalı
ESKİŞEHİR
Murat Kâhyaoglu
Ayşe Aliye Köksal
Niyazi Onal
GAZİANTEP
Mehmet Bozgeyik
Mustafa Güneş

İbrahim Hortoğlu
Mehmet Özmen
Yusuf Öztürkmen
GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Hasan Vamık Tekin
Orhan Yılmaz
GÜMÜŞHANE
M. Orhan Akkoyunlu
Erol Tuncer
HAKKÂRİ
Mikail İlçin
HATAY
Sabri İnce
Mehmet Sönmez
İÇEL
Hikmet Baloğlu
Oral Mavioğlu
Süleyman Şimşek
İSTANBUL
Hasan Basri Akkiray
Hasan Aksay
Abdullah Baştürk
Orhan Birgit
İ. Fehmi Cumalıoğlu
Vahit Çalın
Süleyman Arif Emre
A. Bahir Ersoy
Abdurrahman Köksal-
oğlu
Necdet Ökmen
Ali Nejat Ölçen
İlhan Özbay
M. Kâzım Özeke
A. Doğan Öztunç
Mehmet Emin Sungur

Şükriye Tok
Ali Topuz
Metin Tüzün
Needet Uğur
Reşit Ülker
Engin Ünsal
İZMİR
Kaya Bengisu
Alev Coşkun
Yüksel Çakmur
Süleyman Genç
Coşkun Karagözoğlu
A. Kemal Önder
Remzi Özen
Neccear Türkcen
Mahmut Türkmenoğlu
KAHRAMAN MARAŞ
İsmet Ağaoğlu
Mehmet Özdal
Ahmet Tefrik Paksu
Mehmet Pamuk
Oğuz Söğütlü
KARS
Davut Aksu
Doğan Arash
Abdülkenim Doğru
Kemal Okyay
Hasan Yıldırım
KASTAMONU
Veedi İlhan
Sabri Tıgılı
KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
Cemal Cebeci
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Tankut Akalın
Mehmet Dedeoğlu
KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Sait Saylam
KOCAELİ
İbrahim Akdoğan
Turan Güneş
Şevket Kazan
KONYA
Reşat Aksoy
Şener Battal
İsmet Büyükyaylacı
Necmettin Erbakan
Hüseyin Keçeli
Mustafa Üstündağ
KÜTAHYA
Ahmet Haşim Benli
MALATYA
Mehmet Turhan Akyol
Mehmet Delikaya
Hüseyin Deniz
Hakkı Gökçe
Celâl Ünver
MANİSA
Veli Bakırlı
Mustafa Ok
M. Gündüz Sevilgen
Hasan Zengin
MARDİN
Fehim Adak
Nurettin Yılmaz
MUĞLA
Halil Dere

Ali Döğerli
MUŞ
Tekin İleri Dikmen
NEVŞEHİR
Mehmet Sabri Dörtkol
Mehmet Zeki Tekiner
NİĞDE
Azmi Yavuzalp
ORDU
Mustafa Kemal Gönül
Ferda Güley
RİZE
Osman Yılmaz Karaos-
manoğlu
Sami Kumbasar
Südi Reşat Saruhan
SAKARYA
Kenan Durukan
İsmail Müftüoğlu
Hayrettin Uysal
SAMSUN
Ali Acar
Fahri Birer
İlyas Kılıç
Fuat Uysal
İrfan Yankutan
SİİRT
Abdülbaki Cartı
Abdülkerim Zilan
SİNOP
Yalçın Oğuz
SİVAS
Ahmet Arıkan
N. Nazif Arslan
Ahmet Durakoğlu

Ekrem Kângal
Vahidettin Karaçorlu
TEKİRDAĞ
Ömer Kahraman
TOKAT
Hüseyin Abbas
Cevat Atılğan
İsmail Hakkı Birler
Ali Kurt
Haydar Ulusoy
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Adil Ali Cinel
H. Kadri Eyüpoğlu
Lûtfi Köktaş
Ahmet Şener
TUNCELİ
Nihat Saltık
Süleyman Yıldırım
URFA
Celâl Paydaş
UŞAK
Kadir Özpak
Ahmet Yılmaz
YOZGAT
İlhami Çetin
Nedim Korkmaz
Ömer Lûtfi Zararsız
ZONGULDAK
Zekâi Altınay
Kemal Anadol
Bülent Ecevit
Cahit Karakaş
Mehmet Zeki Okur

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR
Ali İhsan Ulubahşi
ANKARA
İsmail Hakkı Köylüoğlu
ANTALYA
Abdurrahim Erdem

AYDIN
Nahit Mentеше
BURSA
Halil Karaath
GAZİANTEP
Mehmet Özkaya

ISPARTA
Mustafa Cesur
İZMİR
Yücel Dirik
Yılmaz Ergenekon
İsmail Taşlı
KÜTAHYA
Hüseyin Cavit Erdemir

İlhan Ersoy
SİVAS
Vahit Bozathı
TOKAT
Feyzullah Değerli
ZONGULDAK
Ahmet Nihat Akın

[Çekinsler]

BURSA
Emin AcarANKARA
Hüsamettin Akmumeu

[Oya Katılmayanlar]

ADANA
Yılmaz Hocaoğlu
Selâhaddin Kılıç
Battal Köksal
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Alparslan TürkeşADİYAMAN
Halil AğarAFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
İbrahim Elmalı
Mete TanAĞRI
Rıza Polat
Kerem Şahin
Mir Bahattin YardımcıANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
Orhan Eren
M. Kemal Erkovan
Necdet Evliyagil
İsmail Hakkı Ketenoğlu
Cevat Önder
Hasan Özçelik
Fikri Pehlivanlı
Hayrettin Turgut TokarANTALYA
İhsan Ataöv
Faiz Sarlar
Remzi YılmazARTVİN
Sabit Osman AvcıAYDIN
Mutlu Menderes
Kemal Ziya Öztürk
(Bşk. V.)
İsmet Sezgin
Behiç TozkoparanBALIKESİR
Mustafa Kemal Alver
İlhan Aytekin
Cihat Bilgehau
İbrahim Behram Eker
Ahmet İhsan Kırımlı
BİLECİK
Muzaffer ErdemBİTLİS
Abidin İnan Gaydalı
BOLU
Müfit Bayraktar
Ahmet Çakmak
(Bşk. V.)
Kemal DemirBURDUR
Faik Kırbashlı
BURSA
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Hüseyin Suat Sungur
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet TürkelÇANAKKALE
Murat Bayrak
Zekiye Gülsen
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok
Arif TosyalıoğluÇORUM
Yakup Çağlayan
İhsan TombuşDENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Rıza Gençoğlu
Hasan KorkmazcanDİYARBAKIR
Hasan Değer
Abdüllâtif Ensarioğlu
Halit Kahraman (İ.)
Mahmut Kepolu
EDİRNE
İlhami Ertem
Veli GülkanELÂZİĞ
Rasim Küçükkel
ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
ERZURUM
Rasim Cınıslı
Rıfık Danışman
Mehmet Fuat Fırat
Gıyasettin Karaca
İsmail Hakkı YıldırımESKİŞEHİR
İbrahim Etem Güngör
Orhan Oğuz
Seyfi Öztürk
GAZİANTEP
İmam Hüseyin İncioğlu
Orhan TokuzGİRESUN
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıçoğlu
M. Emin Turgutalp
GÜMÜŞHANE
Mustafa Karaman
(İ. Ü.)
Turgut YücelHATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Mehmet Sait Reşç
Malik Yılman
Ali Yılmaz
ISPARTA
Ali İhsan BalımSüleyman Demirel
Yusuf UysalİÇEL
Nâzım Baş
İbrahim Göktepe
Rasim Gürsoy
Çetin YılmazİSTANBUL
Servet Bayramoğlu
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli
Orhan Eyüboğlu (B.)
Nilüfer Gürsoy
Mustafa Kara
Fatma Gülhis Mankut
Hüseyin Özdemir
Osman Özer
Mustafa Parlar
İlhami Sancar
Cemal Suer
İsmail Hakkı Tekinel
Hüsamettin Tiyansan
İhsan Toksarı
Halûk Ülman
Cemil YavaşİZMİR
Talât Asal
Adil Demir
Ali Naili Erdem
Şinasi Osma
Orhan Demir Sorguç
Cemal TercanKAHRAMAN MARAŞ
Halit Evliya
Ali ZülfikâroğluKARS
Yasin Bozkurt
Kemal Güven (Başkan)
(İ.)
Cemil Ünal

KASTAMONU
 Mehdi Keskin
 Sabri Keskin
 Hilmi Öztürk
 Hasan Tosyalı
KAYSERİ
 Mehmet Altmışyediöğlü
 Turhan Feyziöğlü
 Selçuk İmamöğlü
 Hayrettin Nakiboğlü
 Kâmil Özseriyıldız
KIRKLARELİ
 Mehmet Atagün
KIRŞEHİR
 Memduh Erdemir
KOCAELİ
 Sedat Akay
 Sabri Yahşi
KONYA
 Mehmet Oğuz Atalay
 Bahri Dağdaş
 Muzaffer Demirtaş
 Kemâlettin Gökakın
 Mustafa Kubilay İmer
 M. Necati Kalaycıoğlü
 Ali Kökbudak
 Özer Ölmen
 Faruk Sükan
 Vefa Tanır
KÜTAHYA
 Ahmet Mahir Ablum

Mehmet Ersoy
MALATYA
 Ahmet Karaaslan
MANISA
 Ahmet Balkan
 Süleyman Çağlar
 Hilmi Okçu
 Necmi Özgür
 Önel Şakar
 Süleyman Tuncel
MARDİN
 İbrahim Aysoy
 Seyfi Güneştan
 Talât Oğuz
 Ahmet Türk
MUĞLA
 Adnan Akarca
 Ahmet Buldanlı
 Ünat Demir
MUŞ
 Ahmet Hamdi Çelebi
 Kasım Emre
NEVŞEHİR
 Ragıp Üner
NIĞDE
 Ş. Yaşar Arıbaş
 Mehmet Altınsoy
 Mehmet Bıyık
 Haydar Özalp
ORDU
 Ata Bodur

Memduh Ekşi (Bşk. V.)
 Mehmet Said Erbil
 Kemal Şensoy
 Bilâl Taranoğlü
 Senai Yazıcı
RİZE
 Cevat Yalçın
SAKARYA
 Nuri Bayar
 Nadir Lâtif İslâm
 M. Vedat Önsal
SAMSUN
 Mustafa Dağistanlı
 Doğan Kitaplı
 Hüseyin Özalp
 Hayati Savaşçı
 Hilmi Türkmen
SİİRT
 İdris Arıkan
 Mehmet Nebil Oktay
SİNOP
 Mustafa Kaptan
 Tevfik Fikret Övet
SİVAS
 Enver Akova
 Mehmet İhsan Karaçam
 Mustafa Timisi
TEKİRDAĞ
 Yılmaz Alpaslan
 Halil Başol
 Nihan İlgin

TOKAT
 Ali Şevki Erek
TRABZON
 Ömer Çakıroğlü
 Ekrem Dikmen
 Mehmet Özgür
URFA
 Mehmet Aksoy
 Necati Aksoy
 Mehmet Celâl Buçak
 Necmettin Cevheri
 Mustafa Kılıç
 Abdülkadir Öncel
UŞAK
 Orhan Dengiz
VAN
 İhsan Bedirhanöğlü
 Muslih Görentaş
 (İ. Ü.)
 Kinyas Kartal
 Mehmet Salih Yıldız
YOZGAT
 İhsan Arslan
 Ali Fuat Eyüpoğlü
 Mustafa Asri Ünsür
ZONGULDAK
 Fevzi Fırat (İ.)
 Orhan Göncüoğlü
 Sadık Tekin Müftüoğlü
 (İ.)

[Açık üyelikler]

Amasya	1
Bursa	1
Yekûn	2

Deniz hukuku ile ilgili yetki Kanunu tasarısının 3 ncü maddesine verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
 Oy verenler : 230
 Kabul edenler : 213
 Reddedenler : 15
 Çekinseler : 2
 Oya katılmayanlar : 218
 Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

ADANA
 Mehmet Can
 Hasan Cerit
 Erol Çevikçe
 Osman Çıtırık
 İlder Çubukçu
 Mehmet Hulûsi Özkul
 Emin Bilen Tümer
 ADIYAMAN
 Kemal Tabak
 Abdurrahman Ünsal
 Ramazan Yıldırım
 AFYON KARAHİSAR
 Rasim Hancıoğlu
 Süleyman Mutlu
 Şükrü Yüzbaşıoğlu
 AĞRI
 Cemil Erhan
 AMASYA
 Hasan Bütüner
 Hüsnü Cahit Koçkar
 ANKARA
 Muammer Alıcı
 Oğuzhan Asiltürk
 Kemal Ataman
 Osman Ceran
 Mustafa İmırzalıoğlu
 M. Rauf Kandemir
 Cahit Kayra
 Kâmil Kırıkoğlu
 İbrahim Saffet Omay
 Feriha Fatma Öztürk
 Önder Sav
 İlyas Seçkin
 Sabahattin Selek
 Yusuf Ziya Yağcı

ANTALYA
 Deniz Baykal
 Ömer Büyrukçu
 Fahri Özçelik
 ARTVİN
 Turgut Altunkaya
 Ekrem Şadi Erdem
 AYDIN
 İsa Ayhan
 M. Şükrü Koc
 BALIKESİR
 Ahmet Akçeel
 Necati Cebe
 Sadullah Usumi
 Orhan Üretmen
 BİLECİK
 Mehmet Ergül
 BİNGÖL
 Abdullah Bazencir
 H. Celâlettin Ezman
 BOLU
 Harun Aytac
 Abdi Özkök
 BURDUR
 Osman Aykul
 Ali Sanlı
 BURSA
 Mehmet Emekli
 Hasan, Esat Işık
 ÇANAKKALE
 Osman Orhan Çaneri
 Hasan Sever
 ÇORUM
 Cahit Angın
 Etem Eken
 Yâsin Hatiboğlu

Kasım Parlar
 Turhan Utku
 DENİZLİ
 Hüseyin Erçelik
 Hüdaî Oral
 DİYARBAKIR
 Recai İskenderoğlu
 Bahattin Karakoç
 Mahmut Uyanık
 EDİRNE
 İlhan Işık
 Cevat Sayın
 ELÂZİĞ
 Atillâ Atillâ
 Ömer Naimi Barım
 Hasan Buz
 A. Orhan Senemoğlu
 ERZİNCAN
 Hasan Çetinkaya
 Nurettin Karsu
 ERZURUM
 Yahya Akdağ
 Selçuk Erverdi
 Korkut Özal
 Zekâî Yaylalı
 ESKİŞEHİR
 Murat Kâhyaoğlu
 Ayşe Aliye Köksal
 Niyazi Onal
 GAZİANTEP
 Mehmet Bozgeyik
 Mustafa Güneş
 İbrahim Hortoğlu
 Mehmet Özmen
 Yusuf Öztürkmen

GİRESUN
 Mustafa Kemal Çilesiz
 Hasan Vamık Tekin
 Orhan Yılmaz
 GÜMÜŞHANE
 M. Orhan Akkoyunlu
 Erol Tuncer
 HAKKARİ
 Mikail İlçin
 HATAY
 Sabri İnce
 Mehmet Sait Reşa
 Mehmet Sönmez
 Malik Yılman
 İÇEL
 Hikmet Baloğlu
 Oral Maviçoğlu
 Süleyman Şimşek
 Çetin Yılmaz
 İSTANBUL
 Hasan Basri Akkiray
 Hasan Aksay
 Abdullah Baştürk
 Orhan Birgit
 İ. Fehmi Cumalıoğlu
 Vahit Yaşar Çalın
 Süleyman Arif Emre
 A. Bahir Ersoy
 Abdurrahman Köksal-
 oğlu
 Necdet Ökmen
 Ali Nejat Ölçen
 İlhan Özbay
 M. Kâzım Özeke
 A. Doğan Öztunç
 Mehmet Emin Sungur

Şükriye Tok
Ali Topuz
Metin Tüzün
Necdet Uğur
Reşit Ülker
İZMİR
Kaya Bengisu
Alev Coşkun
Yüksel Çakmur
Süleyman Genç
Coşkun Karagözoğlu
A. Kemal Önder
Remzi Özen
Neccar Türkcian
Mahmut Türkmenoğlu
KAHRAMAN MARAŞ
İsmet Ağaoğlu
Mehmet Özdal
Ahmet Tevfik Paksu
Mehmet Pamuk
Oğuz Söğütlü
KARS
Davut Aksu
Doğan Araslı
Abdülkerim Doğru
Kemal Okyay
Hasan Yıldırım
KASTAMONU
Vecdi İlhan
Sabri Tıgılı
KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
Cemal Cebeci
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Tankut Akalın
Mehmet Dedeoğlu
KIRŞEHİR
Sait Saylam
KOCAELİ
İbrahim Akdoğan
Şevket Kazan
KONYA
Reşat Aksoy
Şener Battal
İsmet Büyükyaylaç
Necmettin Erbakan
Hüseyin Keçeli
Mustafa Üstündağ
KÜTAHYA
Ahmet Haşim Benli
MALATYA
Mehmet Turhan Akyol
Mehmet Delikaya
Hüseyin Deniz
Hakkı Gökçe
Celâl Ünver
MANISA
Veli Bakırlı
Mustafa Ok
M. Gündüz Sevilgen
Hasan Zengin
MARDİN
Fehim Adak
Nurettin Yılmaz
MUĞLA
Halil Dere
Ali Döğerli

MUŞ
Tekin İleri Dikmen
NEVŞEHİR
Mehmet Sabri Dörtkol
Mehmet Zeki Tekiner
ORDU
Ferda Güley
RİZE
O. Yılmaz Karaosman-
oğlu
Sami Kumbasar
Südi Reşat Saruhan
SAKARYA
Kenan Durukan
İsmail Müftüoğlu
Hayrettin Uysal
SAMSUN
Ali Acar
Fahri Birer
İlyas Kılıç
Fuat Uysal
İrfan Yankutan
SIIRT
Abdülbaki Cartı
Abdülkerim Zilân
SİNOP
Yalçın Oğuz
Tevfik Fikret Övet
SİVAS
Ahmet Arıkan
N. Nazif Arslan
Ahmet Durakoğlu
Ekrem Kungal

Vahidettin Karaçorlu
TEKİRDAĞ
Ömer Kahraman
TOKAT
Hüseyin Abbas
Cevat Atılgan
İsmail Hakkı Birler
Ali Kurt
Haydar Ulusoy
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Âdil Ali Cinel
H. Kadri Eyüboğlu
Lûtfi Köktaş
Ahmet Şener
TUNCELİ
Nihat Saltık
Süleyman Yıldırım
URFA
Celâl Paydaş
UŞAK
Kadir Özpak
Ahmet Yılmaz
YOZGAT
İlhami Çetin
Nedim Korkmaz
Ömer Lûtfi Zararsız
ZONGULDAK
Zekâi Altınay
Kemal Anadol
Bülent Ecevit
Cahit Karakaş
Mehmet Zeki Okur

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR
Ali İhsan Ulubahşi
AĞRI
Kerem Şahin
ANKARA
İ. Hakkı Köylüoğlu
ANTALYA
Abdurrahim Erdem

BURSA
Kasım Önadım
GAZİANTEP
Mehmet Özkaya
İSPARTA
Mustafa Cesur

İZMİR
Yücel Dirik
Yılmaz Ergenekon
İsmail Taşlı
KÜTAHYA
H. Cavit Erdemir
İlhan Ersoy

SAKARYA
Nadir Lâtif İslâm
YOZGAT
Mustafa Asri Ünsür
ZONGULDAK
Ahmet Nihat Akın

[Çekinsler]

BURSA
Emin Acar

ANKARA
Hüsamettin Akmumcu

[Oya katılmayanlar]

ADANA
Yılmaz Hocaoğlu
Selâhattin Kılıç
Battal Köksal
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Alparslan Türkeş

ADİYAMAN
Halil Açar

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
İbrahim Elmalı
Mete Tan

AĞRI
Rıza Polat
Mir Bahattin Yardımcı

AMASYA
Vehbi Meşhur

ANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
Orhan Eren
M. Kemal Erkovan
Necdet Evliyagil
İ. Hakkı Ketenoğlu
Cevat Önder
Hasan Özçelik
Fikri Pehlivanlı
H. Turgut Toker

ANTALYA
İhsan Ataöv
Faiz Sarlar
Remzi Yılmaz

ARTVIN
Sabit Osman Avcı

AYDIN
Mutlu Menderes
Nahit Mentеше
Kemal Ziya Öztürk
(Bşk. V.)
İsmet Sezgin
Behiç Tozkoparan

BALIKESİR
Mustafa Kemal Alver
İlhan Aytekin
Cihat Bilgehan
İbrahim Behram Eker
Ahmet İhsan Kırmlı

BİLECİK
Muzaffer Erdem

BİTLİS
Abidin İnan Gaydalı
Muh yettin Mutlu

BOLU
Müfit Bayraktar
Ahmet Çakmak
(Bşk. V.)
Kemal Demir

BURDUR
Faik Kırbaşlı

BURSA
Halil Karaathlı
Cemal Külâhlı
H. Suat Sungur
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Murat Bayrak
Zekiye Gülsen
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu

ÇORUM
Yakup Çağlayan
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Rıza Gençoğlu
Hasan Korkmazcan

DIYARBAKIR
Hasan Değer
Abdüllâtif Ensarioğlu
Halit Kahraman
Mahmut Kepolu

EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan

ELÂZİĞ
Rasim Küçükel

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli

ERZURUM
Rasim Cınıslı
Rıfki Danışman
Mehmet Fuat Fırat
Gıyasettin Karaca
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
İbrahim Etem Güngör
Orhan Oğuz
Seyfi Öztürk

GAZİANTEP
İmam Hüseyin İncioğlu
Orhan Tokuz

GİRESUN
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıçoğlu
M. Emin Turgutalp

GÜMÜŞHANE
Mustafa Karaman (İ. Ü.)
Turgut Yücel

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Ali Yılmaz

ISPARTA
Ali İhsan Bahm
Süleyman Demirel
Yusuf Uysal

İÇEL
Nazım Baş
İbrahim Göktepe
Rasim Gürsoy

İSTANBUL
Servet Bayramoğlu
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli
Orhan Eyüboğlu (B.)
Nilüfer Gürsoy
Mustafa Kara
Fatma Gülhis Mankut
Hüseyin Özdemir
Osman Özer
Mustafa Parlar
İlhami Sancar
Cemal Suer
İsmail Hakkı Tekinel
Hüsamettin Tiyanşan

İhsan Toksarı
Halûk Ülman
Engin Ünsal
Cemil Yavaş

İZMİR
Talât Asal
Âdil Demir
Ali Naili Erdem
Şinasi Osma
Orhan Demir Sorguç
Cemal Tercan

KAHRAMAN MARAŞ
Halit Evliya
Ali Zülfişkâroğlu

KARS
Yasin Bozkurt
Kemal Güven (Başkan)
(İ.)
Cemil Ünal

KASTAMONU
Mehdi Keskin
Sabri Keskin
Hilmi Öztürk
Hasan Tosyalı

KAYSERİ
Mehmet Altmışyedi oğlu
Turhan Feyzioğlu
Selçuk İmamoğlu
Hayrettin Nakıboğlu
Kâmil Özsarıyıldız

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün

KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Memduh Erdemir

KOCAELİ
Sedat Akay
Turan Güneş (B.)
Sabri Yahşi

KONYA
Mehmet Oğuz Altalay
Bahri Dağdaş
Muzaffer Demirtaş
Kemâlettin Gökakın
Mustafa Kubilây İmer
M. Necati Kalaycıoğlu
Ali Kökbudak

Özer Ölçmen
Faruk Sükan
Vefa Tanır
KÜTAHYA
Ahmet Mahir Ablum
Mehmet Ersoy
MALATYA
Ahmet Karaaslan
MANİSA
Ahmet Balkan
Sülcüman Çağlar
Hilmi Okçu
Neemi Özgür
Önol Şakar
Süleyman Tuncel
MARDİN
İbrahim Aysoy
Seyfi Güneşan
Talât Oğuz
Ahmet Türk
MUĞLA
Adnan Akarca
Ahmet Buldanlı
Ünat Demir

MUŞ
Ahmet Hamdi Çelebi
Kasım Emre
NEVŞEHİR
Ragıp Üner
NİĞDE
Ş. Yaşar Arıbaş
Mehmet Altınsoy
Mehmet Bıyık
Haydar Özalp
Azmi Yavuzalp
ORDU
Ata Bodur
Memduh Ekşi (Bşk. V.)
Mehmet Said Erbil
Mustafa Kemal Gönül
Kemal Şensoy
Bilâl Taramoğlu
Senai Yazıcı
RİZE
Cevat Yalçın
SAKARYA
Nuri Bayar
M. Vedat Önsal

SAMSUN
Mustafa Dağistanlı
Doğan Kitaplı
Hüseyin Özalp
Hayati Savaşçı
Hilmi Türkmen
SIİRT
İdris Arıkan
Mehmet Nebil Oktay
SİNOP
Mustafa Kaptan
SİVAS
Enver Akova
Vahit Bozatlı
M. İhsan Karaçam
Mustafa Timisi
TEKİRDAĞ
Yılmaz Alpaslan
Halil Başol
Nihan İlgün
TOKAT
Feyzullah Değerli
Ali Şevki Ereğ

TRABZON
Ömer Çalkıroğlu
Ekrem Dikmen
Mehmet Özgür
URFA
Mehmet Aksoy
Necati Aksoy
Mehmet Celâl Bucaklı
Neemettin Cevheri
Mustafa Kılıç
Abdülkadir Öncel
UŞAK
Orhan Dengiz
VAN
İhsan Bedirhanoğlu
Muslih Görentaş (İ. Ü.)
Kınyas Kartal
Mehmet Salih Yıldız
YOZGAT
İhsan Arslan
Ali Fuat Eyüpoğlu
ZONGULDAK
Fevzi Fırat
Orhan Göncüoğlu
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Amasya	1
Bursa	1
Yekûn	2

Deniz hukuku ile ilgili yetki Kanunu tasarisının tümüne verilen oylarin sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
 Oy verenler : 233
 Kabul edenler : 212
 Reddedenler : 20
 Çekinseler : 1
 Oya katılmayanlar : 215
 Açık üyelıklar : 2

[Kabul edenler]

ADANA
 Mehmet Can
 Hasan Cerit
 Erol Çevikçe
 Osman Çitirik
 İter Çubukçu
 Mehmet Hulûsi Özkul
 Emin Bilen Tümer
 ADIYAMAN
 Kemal Tabak
 Abdurrahman Ünsal
 Ramazan Yıldırım
 AFYON KARAHİSAR
 Süleyman Mutlu
 Şükrü Yüzbaşıoğlu
 AĞRI
 Cemil Erhan
 AMASYA
 Hasan Bütüner
 Hüsnü Cahit Koçkar
 Vehbi Meşhur
 ANKARA
 Hüsamettin Akmumeu
 Muammer Ahe
 Oğuzhan Asiltürk
 Kemal Ataman
 Osman Ceran
 Mustafa İmirzalıoğlu
 M. Rauf Kandemir
 Cahit Kayra
 Kâmil Kırkoğlu
 İbrahim Saffet Omay
 Feriha Fatma Öztürk
 Önder Sav
 İlyas Seçkin

Sabahattin Selek
 Yusuf Ziya Yağcı
 ANTALYA
 Deniz Baykal
 Ömer Buyrukçu
 Fahri Özçelik
 ARTVIN
 Turgut Altunkaya
 Ekrem Şadi Erdem
 AYDIN
 İsa Ayhan
 M. Şükrü Koç
 BALIKESİR
 Ahmet Akçeel
 Necati Cebe
 Sadullah Usumi
 Orhan Üretmen
 BİLECİK
 Mehmet Ergül
 BİNGÖL
 Abdullah Bazeneir
 Hasan Celâlettin Ezman
 BOLU
 Harun Aytac
 BURDUR
 Osman Aykul
 Ali Sanlı
 BURSA
 Mehmet Emekli
 Hasan Esat Işık
 ÇANAĞKALE
 Osman Orhan Çaneri
 Hasan Sever
 ÇORUM
 Cahit Anım

Etem Eken
 Yâsin Hatiboğlu
 Kasım Parlar
 Turhan Utku
 DENİZLİ
 Hüseyin Erçelik
 Hüdai Oral
 DİYARBAKIR
 Recai Iskenderoğlu
 Bahattin Karakoç
 Mahmut Uyanık
 EDİRNE
 İlhan Işık
 Cevat Sayın
 ELÂZİĞ
 Atillâ Atılâ
 Ömer Naimi Barın
 Hasan Buz
 A. Orhan Senemoğlu
 ERZİNCAN
 Hasan Çetinkaya
 Nurettin Karsu
 ERZURUM
 Yahya Akdağ
 Selçuk Erverdi
 Mehmet Fuat Fırat
 Korkut Özal
 Zekâi Yaylalı
 ESKİŞEHİR
 Murat Kâhyaoglu
 Ayşe Aliye Köksal-
 Niyazi Önal
 GAZİANTEP
 Mehmet Bozgeyik
 Mustafa Güneş

İbrahim Hortoğlu
 Mehmet Özmen
 Yusuf Öztürkmen
 GİRESUN
 Mustafa Kemal Çilesiz
 Hasan Vamık Tekin
 Orhan Yılmaz
 GÜMÜŞHANE
 M. Orhan Akkoyunlu
 Erol Tuncer
 HAKKÂRİ
 Mikail İlgin
 HATAY
 Sabri İnce
 Mehmet Sait Reşat
 Mehmet Sönmez
 İÇEL
 Hikmet Baloğlu
 Oral Mavioğlu
 Çetin Yılmaz
 İSTANBUL
 Hasan Basri Akkiray
 Hasan Aksay
 Abdullah Baştürk
 Orhan Birgit
 İ. Fehmi Cumahoglu
 Vahit Çalm
 Süleyman Arif Emre
 A. Bahir Ersoy
 Abudurrahman Köksal-
 oğlu
 Necdet Ökmen
 Ali Nejat Ölgen
 İlhan Özbay
 M. Kâzım Özeke

A. Doğan Öztung
Mehmet Emin Sungur
Şükriye Tok
Ali Topuz
Metin Tüzün
Neddet Uğur
Reşit Ülker
İZMİR
Kaya Bengisu
Alev Coşkun
Yüksel Çakmur
Süleyman Genç
Coşkun Karagözoğlu
A. Kemal Önder
Remzi Özen
Neccar Türkan
Mahmut Türkmenoğlu
KAHRAMAN MARAŞ
İsmet Ağaoglu
Mehmet Özdal
Ahmet Tefvik Paksu
Mehmet Pamuk
Oğuz Söğütli
KARS
Doğan Araslı
Abdülkerim Doğru
Kemal Okyay
Hasan Yıldırım
KASTAMONU
Veddi İlhan
Sabri Tıgılı
KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
Cemal Cebeci
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Tankut Akalm
Mehmet Dedeoğlu
KIRŞEHİR
Sait Saylam
KOCAELİ
İbrahim Akdoğan
Şevket Kazan
KONYA
Reşat Aksoy
Şener Battal
İsmet Büyükyaylaç
Nemettin Erbakan
Hüseyin Keçeli
Mustafa Üstündağ
KÜTAHYA
Ahmet Haşim Benli
MALATYA
Mehmet Turhan Akyol
Mehmet Delikaya
Hüseyin Deniz
Hakkı Gökçe
Celâl Ünver
MANİSA
Veli Bakırh
Mustafa Ok
Gündüz Sevilgen
Hasan Zengin
MARDİN
Fehim Adak
Nurettin Yılmaz
MUĞLA
Halil Dere
Ali Döğerli

MUŞ
Tekin İleri Dikmen
NEVŞEHİR
Mehmet Sabri Dörtkol
Mehmet Zeki Tekiner
NİĞDE
Azmi Yavuzalp
ORDU
Ferda Güley
RİZE
Osman Yılmaz Karaos-
manoğlu
Sami Kumbasar
Südi Reşat Saruhan
SAKARYA
Kenan Durukan
İsmail Müftüoğlu
Hayrettin Uysal
SAMSUN
Ali Acar
Fahri Birer
İlyas Kılıç
Fuat Uysal
İrfan Yankutan
ŞİRT
Abdülbaki Cartı
Abdülkerim Zilan
SİNOP
Yalçın Oğuz
Tevfik Fikret Övet
SİVAS
Ahmet Arıkan
N. Nazif Arslan
Ahmet Durakoğlu

Ekrem Kangal
Vahidettin Karagorlu
TEKİRDAĞ
Ömer Kahraman
TOKAT
Hüseyin Abbas
Cevat Atılğan
İsmail Hakkı Birler
Ali Kurt
Haydar Ulusoy
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Âdil Ali Cinel
H. Kadri Eyüpoğlu
Lûtfi Köktas
Ahmet Şener
TUNCELİ
Nihat Saltık
Süleyman Yıldırım
URFA
Celâl Paydaş
UŞAK
Kadir Özpak
Ahmet Yılmaz
YOZGAT
İlhami Çetin
Nedim Korkmaz
Ömer Lûtfi Zararsız
ZONGULDAK
Zekâi Altınay
Kemal Anadol
Bülent Ecevit
Cahit Karakaş
Mehmet Zeki Okur

[Reddedenler]

AFYON KARAHISAR
Mete Tan
AĞRI
Kerem Şahin
ANKARA
İsmail Hakkı Köylüoğlu
Cevat Önder
ANTALYA
Abdurrahim Erdem

BOLU
Müfit Bayraktar
BURSA
Kasım Önadım
DENİZLİ
Hasan Korkmazcan
ISPARTA
Mustafa Cesur
İZMİR
Yücel Dinik

Yılmaz Ergenekon
İsmail Taşlı
KAHRAMAN MARAŞ
Ali Zülfikâr oğlu
KARS
Yasin Bozkurt
KONYA
Muzaffer Demirtaş
KÜTAHYA
Hüseyin Cavit Erdemir

SAKARYA
Nadir Lâtif İslâm
SİVAS
Vahit Bozathı
TOKAT
Feyzullah Değerli
YOZGAT
Mustafa Asri Ünsür

[Çekimler]

BURSA

Emin Acar

[Oya Katılmayanlar]

ADANA

Yılmaz Hocaoğlu
Selâhattin Kılıç
Battal Köksal
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Alparslan Türkeş

ADİYAMAN

Halil Ağar
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
İbrahim Elmalı
Rasim Hancıoğlu
(Bşk. V.)
Ali İhsan Ulubaşlı

AĞRI

Rıza Polat
Mir Bahattin Yardımcı

ANKARA

Orhan Alp
Oğuz Aygün
Orhan Eren
M. Kemal Erkovan
Necdet Evliyagil
İsmail Hakkı Ketenoğlu
Hasan Özçelik
Fikri Pehlivanlı
Hayrettin Turgut Tokar

ANTALYA

İhsan Ataöv
Faiz Sarlar
Remzi Yılmaz

ARTVİN

Sabit Osman Avcı

AYDIN

Nahit Mentеше
Mutlu Menderes
Kemal Ziya Öztürk
(Bşk. V.)

İsmet Sezgin

Behiç Tozkoparan

BALIKESİR

Mustafa Kemal Alver
İlhan Aytekin
Cihat Bilgehan
İbrahim Behram Eker
Ahmet İhsan Kırmılı

BİLECİK

Muzaffer Erdem

BİTLİS

Abidin İnan Gaydalı
Muhyettin Mutlu

BOLU

Ahmet Çakmak
(Bşk. V.)

Kemal Demir

Abdi Özkök

BURDUR

Faik Kırbaşı

BURSA

Halil Karaathı
Cemal Külâhlı
Hüseyin Suat Sungur
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE

Murat Bayrak
Zekiye Gülsen

Refet Sezgin

ÇANKIRI

Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok

Anif Tosyahoğlu

ÇORUM

Yakup Çağlayan
İhsan Tombuş

DENİZLİ

Sami Arslan

Fuat Avcı

Rıza Gençoğlu

DİYARBAKIR

Hasan Değer
Abdüllâtif Ensarioğlu
Halit Kahraman (İ.)

Mahmut Kepolu

EDİRNE

İlhami Ertom

Veli Gülkan

ELÂZİĞ

Rasim Küçükkel

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli

ERZURUM

Rasim Cinisli

Rıfkı Danışman

Gıyasettin Karaca

İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR

İbrahim Etem Güngör

Orhan Oğuz

Seyfi Öztürk

GAZİANTEP

İmam Hüseyin İncioğlu

Mehmet Özkaya

Orhan Tokuz

GİRESUN

Nizamettin Erkmen

İbrahim Etem Kılıçoğlu

M. Emin Turgutalp

GÜMÜŞHANE

Mustafa Karaman

(İ. Ü.)

Turgut Yücel

HATAY

Sabahattin Adalı

Abdullah Cilli

Malik Yılman

Ali Yılmaz

İSPARTA

Ali İhsan Balım

Süleyman Demirel

Yusuf Uysal
İÇEL

Nâzım Baş

İbrahim Göktepe

Rasim Gürsoy

Süleyman Şimşek

İSTANBUL

Servet Bayramoğlu

Sadettin Bilgiç

Ferruh Bozbeyli

Orhan Eyüboğlu (B.)

Nilüfer Gürsoy

Mustafa Kara

Fatma Gülhis Mankut

Hüseyin Özdemir

Osman Özer

Mustafa Parlar

İlhami Sanear

Cemal Süer

İsmail Hakkı Tekinel

Hüsamettin Tiyangın

İhsan Toksarı

Halûk Ülman

Engin Ünsal

Cemil Yavaş

İZMİR

Talât Asal

Adil Demir

Ali Naili Erdem

Şinasi Osma

Orhan Demir Sorguç

Cemal Tercan

KAHRAMAN MARAŞ

Halit Evliya

KARS

Davut Aksu

Kemal Güven (Başkan)

(İ.)

Cemil Ünal

KASTAMONU

Mehdi Keskin
Sabri Keskin
Hilmi Öztürk
Hasan Tosyalı

KAYSERİ

Mehmet Altmısyedioğlu
Turhan Feyzioğlu
Selçuk İmamoğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Kâmil Özsarıyıldız

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün

KIRŞEHİR

Mustafa Aksoy
Memduh Erdemir

KOCAELİ

Sedat Akay
Turan Güneş (B.)
Sabri Yahşi

KONYA

Mehmet Oğuz Atalay
Bahri Dağdaş
Kemâlettin Gökakın
Mustafa Kubilay İmer
M. Necati Kalaycıoğlu
Ali Kökbudak
Özer Ölçmen
Faruk Sükan
Vefa Tanır

KÜTAHYA

Ahmet Mahir Ablum
İlhan Ersoy

Mehmet Ersoy

MALATYA

Ahmet Karaaslan

MANİSA

Ahmet Balkan
Süleyman Çağlar
Hilmi Okçu
Neemi Özgür
Önol Şakar
Süleyman Tuncel

MARDİN

İbrahim Aysoy
Seyfi Güneçtan
Talât Oğuz
Ahmet Türk

MUĞLA

Adnan Akarca
Ahmet Buldanlı
Ünat Demir

MUŞ

Ahmet Hamdi Çelebi
Kasım Emre

NEVŞEHİR

Ragıp Üner

NİĞDE

Ş. Yaşar Arıbaş
Mehmet Altınsoy
Mehmet Bıyık

Haydar Özalp

ORDU

Ata Bođur
Memduh Ekşi
(Bşk. V.)

Mehmet Said Erbil
Mustafa Kemal Gönül
Kemal Şensoy
Bilâl Taranoğlu

Senai Yazıcı

RİZE

Cevat Yalçın

SAKARYA

Nuri Bayar
M. Vedat Önsal

SAMSUN

Mustafa Dağistanlı
Doğan Kitaplı
Hüseyin Özalp
Hayati Savaşçı
Hilmi Türkmen

SİRT

İdris Arıkan
Mehmet Nebil Oktay

SİNOP

Mustafa Kaptan

SİVAS

Enver Akova
Mehmet İhsan Karaçam
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan

Halil Başol

Nihan İlgün

TOKAT

Ali Şevki Ereğ
TRABZON

Ömer Çakıroğlu

Ekrem Dikmen

Mehmet Özgür

URFA

Mehmet Aksoy

Necati Aksoy

Mehmet Celâl Buçak

Neçmettin Cevheri

Mustafa Kılıç

Abdülkadir Öncel

UŞAK

Orhan Dengiz

VAN

İhsan Bedirhan oğlu

Muslih Görentaş (İ. Ü.)

Kinyas Kartal

Mehmet Salib Yıldız

YOZGAT

İhsan Arslan

Ali Fuat Eyüpoğlu

ZONGULDAK

Ahmet Nihat Akın

Fevzi Fırat (İ.)

Orhan Güncüoğlu

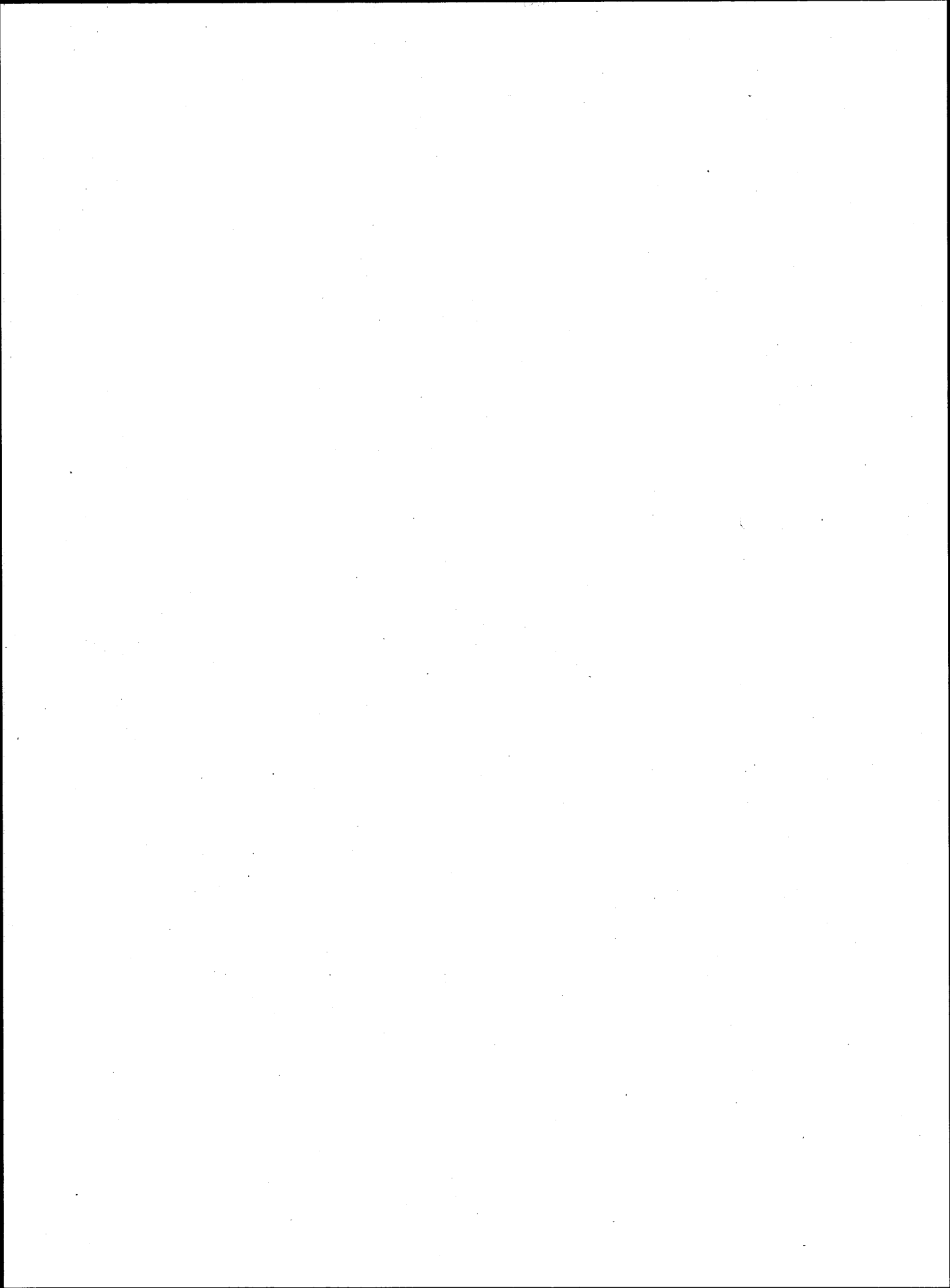
Sadık Tekin Müftüoğlu
(İ.)

[Açık üyelikler]

Amasya 1

Bursa 1

Yekûn 2

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

106 NCI BİRLEŞİM

4 . 7 . 1974 Perşembe

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

1. — Anayasa Mahkemesinde açık bulunan 1 asıl üyelik için yapılacak seçime dair Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu ve aday listesi (3/173) (S. Sayısı : 57) (Dağıtım tarihi : 29 . 5 . 1974)

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞ- TIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖ- RÜŞMELER

1. — Cumhuriyetçi Güven Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili M. Nebil Oktay ile Van Milletvekili Salih Yıldız'ın; Hayvancılığın geliştirilmesini sağlamak ve hayvancılıkla geçinen yurttaşların refaha kavuşması için gerekli kanunî ve idarî tedbirleri tespit etmek üzere Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İktüzüğü'nün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına dair önergesi (10/9)

2. — Demokratik Parti Grubu adına parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Ferruh Bozbeğli'nin, Hükümetin izlediği dış politika ve özellikle Türk - Yunan ilişkileri konusunda Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İktüzüğü'nün 100 ve 101 nci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/2)

6

SÖZLÜ SORULAR

1. — Çorum Milletvekili Etem Eken'in, tuz fiyatlarına yapılan zamlara dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü soru önergesi (6/49) (*)

2. — Hakkâri Milletvekili Mikâil İlçin'in, mahrumiyet bölgelerinde vazife gören ilkokul öğretmenlerine yan ödeme verilmesine dair Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/67) (*)

3. — Hakkâri Milletvekili Mikâil İlçin'in, Devlet memurlarından kesilen % 5 keseneklere dair Maliye Bakanından sözlü soru önergesi. (6/68) (*)

4. — İstanbul Milletvekili Doğan Öztunç'un, işçilerin konut kredisine dair Çalışma Bakanından sözlü soru önergesi (6/20)

5. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Ortak Pazara dair Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi. (6/71) (*)

6. — Ankara Milletvekili Rauf Kandemir'in, Devlet kuruluşlarındaki israfın önlenmesine dair Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/26)

7. — İstanbul Milletvekili Engin Ünsal'ın, Türk Hava Yollarının pilot ihtiyacına dair Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/27)

8. — Muş Milletvekili Ahmet Hamdi Çelebi'nin, geçici olarak tayin edilen ilkokul öğretmenlerine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/28)

9. — Muş Milletvekili Ahmet Hamdi Çelebi'nin, 1950 yılından evvel emekli olanların özlük haklarına dair Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/29)

10. — Çanakkale Milletvekili O. Orhan Çaneri'nin, peynir üretim ve tüketimine dair Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/31).

(*) İktüzüğü'nün 96 ncı maddesi uyarınca sözlü soruya çevrilmiştir.

11. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, toprak tevzi komisyonlarına dair Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanından sözlü soru önergesi (6/32).

12. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, teminindeki güçlük zammına dair Başbakan-dan sözlü soru önergesi (6/33).

13. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, MIT Teşkilâtına dair Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/34).

14. — Bingöl Milletvekili Abdullah Bazencir'in, Bingöl iline ayrılan imam kadrolarına dair Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/35).

15. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, öğretmenlere dair Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi. (6/41)

16. — Burdur Milletvekili Ali Sanlı'nın, Türkiye Şeker fabrikalarında uygulanan ihale yöntemine dair Sanayi ve Teknoloji Bakanından sözlü soru önergesi. (6/42)

17. — Hatay Milletvekili Mehmet Sönmez'in, ödenmemiş vergilere dair Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/118) (*)

18. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in Orman muhafaza memurlarına dair Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/43).

19. — İstanbul Milletvekili Gülhis Mankut'un, ev kadınlarının sosyal güvenlik haklarına dair Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/44).

20. — Kocaeli Milletvekili Sedat Akay'ın, Orman Genel Müdürlüğü bölge kâtip ve mutemetlerine dair Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/47)

21. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun'da kurulacak televizyon istasyonuna dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi (6/54)

22. — Sivas Milletvekili Enver Akova'nın, Sivas iline bağlı bazı ilçe karayollarına dair Bayındırlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/55)

23. — Sivas Milletvekili Enver Akova'nın, 4. demir - çelik fabrikasının kurulmasına dair Sanayi ve Teknoloji Bakanından sözlü soru önergesi (6/56)

24. — Kars Milletvekili Hasan Yıldırım'ın, Kars Devlet Hastanesinin doktor ihtiyacına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/57)

25. — Kars Milletvekili Hasan Yıldırım'ın, Kars'ın Çıldır ilçesine bağlı Kutkale nahiyesini Hanak ilçesine bağlayacak olan yolun yapımına dair Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanından sözlü soru önergesi (6/58)

26. — Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, Kars Çimento Fabrikasına dair Sanayi ve Teknoloji Bakanından sözlü soru önergesi (6/59)

27. — İstanbul Milletvekili Engin Ünsal'ın, Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamında olup emekliliğe hak kazanan işçilere dair Çalışma Bakanından sözlü soru önergesi (6/60)

28. — Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, Kars'a havaalanı yapılmasına dair Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/61)

29. — Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, Devlet ormanlarına dair Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/62)

30. — Denizli Milletvekili Sami Arslan'ın, Ziraat Bankası İzmir - Çiğli şubesindeki yolsuzluğa dair Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/63)

31. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, bütçe tasarruflarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/65)

32. — Yozgat Milletvekili İhsan Arslan'ın, Turizm ve Tanıtma Bakanlığındaki yolsuzluk iddialarına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi. (6/66).

33. — İçel Milletvekili Nazım Baş'ın, Devlet Su İşlerinin Adana Bölgesindeki bir müteahhidine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/116) (*)

34. — İçel Milletvekili Rasim Gürsoy'un, İçel köylerinde yapılan ilkokullara ilişkin İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/69).

35. — İçel Milletvekili Rasim Gürsoy'un, İçel Valisine ilişkin İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/70)

36. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in Kastamonu'da bulunan vakıf mallara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/72)

37. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, köylerin ilçelerle telefon bağlantısına ilişkin İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/73)

38. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu'ya televizyon imkânının sağlanmasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi. (6/74)

39. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu ili ve ilçelerinde yapılmakta olan barajlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi. (6/75)

40. — Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, et taban fiyatına ilişkin Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi. (6/76)

41. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, yurtlarda kalan öğrencilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi. (6/77)

42. — Denizli Milletvekili Sami Arslan'ın, Cumhuriyetin 50 nci yılı münasebetiyle İstanbul'da dikilen heykellere ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/78)

43. — İstanbul Milletvekili Doğan Öztunç'un, Amerikalı iki parlamenterin haşhaş ekimi ile ilgili Türkiye'ye gelmelerine ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/79)

44. — Manisa Milletvekili Süleyman Çağlar'ın, kuru üzün fiyatlarına ilişkin Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanından sözlü soru önergesi. (6/80)

45. — Sivas Milletvekili Enver Akova'nın, Sivas ilinin televizyona kavuşturulmasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi. (6/81)

46. — Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz'ın Türk vatandaşlarının Suriye'deki arazilerine ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/82)

47. — Hatay Milletvekili Mehmet Sönmez'in, Hatay'ın bazı ilçelerinde televizyon yayınlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi. (6/83)

48. — İçel Milletvekili Nazım Baş'ın, son günlerde meydana gelen gençlik olaylarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi. (6/84)

49. — Ankara Milletvekili Necdet Evliyagil'in, Paris'te çıkan aylık bir gazetenin Türkiye ile ilgili yayımına ilişkin Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi (6/85)

50. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Devlet dairelerinde çalışan personelle yeni müşavir kadrolarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi. (6/86)

51. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, TRT programlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/87)

52. — Sakarya Milletvekili Nadir Lâtif İslâm'ın, sıkıyönetim ve Devlet Güvenlik mah-

kemelerindeki davalara ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/88)

53. — Bolu Milletvekili Müfit Bayraktar'ın, merhum Menderes, Polatkan ve Zorlu'nun naaşlarının nakline ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/89)

54. — İçel Milletvekili İbrahim Göktepe'nin, Ankara - Kızılay meydanındaki panonun kaldırılmasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/90)

55. — Afyon Karahisar Milletvekili Mete Tan'ın, hekimlerin rotasyonuna ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/91)

56. — Diyarbakır Milletvekili Hasan Değer'in, Diyarbakır'ın Diele ilçesindeki sel afetine ilişkin Başbakan ve İmar ve İskân bakanlarından sözlü soru önergesi (6/92)

57. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, C. H. P. Siverek İlçe Başkanı hakkındaki gazete haberine ilişkin Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanından sözlü soru önergesi (6/93)

58. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Vakıf gayrimenkullere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/94).

59. — Niğde Milletvekili Mehmet Bıyık'ın, Yunanistan'da Türkiye aleyhine başlatılan kampanyaya ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/95)

60. — Sivas Milletvekili Ekrem Kangal'ın, Sivas'ın - Kangal ilçesindeki linyit kömürü yataklarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi. (6/96)

61. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Türkiye mason ve siyonist teşkilâtına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/97)

62. — İçel Milletvekili Rasim Gürsoy'un, Siyonist ve mason derneklerine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/98)

63. — Samsun Milletvekili Hilmi Türkmen'in, «Türk Yükseltme Cemiyeti» nin adını değiştirmesine ilişkin Adalet ve İçişleri bakanlarından sözlü soru önergesi. (6/99)

64. — Hatay Milletvekili Ali Yılmaz'ın, Konya'nın, Kulu ilçesi Merkez İlkokulu öğretmenine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/100)

65. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, İçişleri Bakanının Bütçe Komisyonundaki beyanlarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/101)

66. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu'da Sosyal Sigortalar Kurumu şubesinin açılmasına ilişkin Çalışma Bakanından sözlü soru önergesi (6/102)

67. — Kocaeli Milletvekili Sedat Akay'ın, Kocaeli hudutları içindeki trafik kazalarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/103)

68. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Meteoroloji Genel Müdürünün yerinden alınmasına ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi (6/104)

69. — Afyon Karahisar Milletvekili Mete Tan'ın, haşhaş ekicilerinin durumlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/105)

70. — Hatay Milletvekili Sabri İnce'nin, yemeklik margarinelere ilişkin Ticaret ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlarından sözlü soru önergesi (6/106)

71. — Balıkesir Milletvekili İlhan Aytekin'in, ilçe müftülüklerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/108)

72. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu'da bir fakülte açılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/109)

73. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu'da kâğıt fabrikası kurulmasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/110)

74. — Burdur Milletvekili Faik Kırbaşı'nın, Türk Medenî Kanununun değiştirilmesine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/111)

75. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Gümrük ve Tekel Bakanına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/134) (*)

76. — Ordu Milletvekili Senai Yazıcı'nın, fındık ürününe ve üreticisine ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi (6/112)

77. — Ordu Milletvekili Senai Yazıcı'nın, fındık taban fiyatına ilişkin Ticaret ve Köy İşleri ve Kooperatifler bakanlarından sözlü soru önergesi (6/113)

78. -- Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Başbakan Yardımcısının çalışma odasında bulunduğu iddia edilen parti bayrağına ilişkin Devlet Bakanından (Başbakan Yardımcısı) sözlü soru önergesi (6/114)

79. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Bozkurt rozetine ve Köy Enstitülerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/115)

80. — Nevşehir Milletvekili Ragıp Üner'in, Nevşehir'de Soma fabrikası açılmasına ilişkin Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü soru önergesi (6/135) (*)

81 — Kahraman Maraş Milletvekili İsmet Ağaoğlu'nun, Kahraman Maraş ili sınırları içindeki belediyelere ilişkin İmar ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi. (6/137) (*)

82 — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Cumhuriyet Halk Partisine yeni giren milletvekillerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/119)

83 — İstanbul Milletvekili Hüseyin Özdemir'in, Tunceli Öğretmen Okulunda meydana gelen olaylara ilişkin Başbakan ve Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/120)

84 — Ankara Milletvekili Mustafa Kemal Erkovan'ın, TÖS boykotuna iştirak eden öğretmenlere ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/121)

85 — Artvin Milletvekili Ekrem Şadi Erdem'in, Çoruh nehrinden elektrik üretiminde faydalanılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/122)

86 — Kars Milletvekili Cemil Ünal'ın, anarşik olaylara katılan kişilere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/123)

87 — Sakarya Milletvekili Nadir Lâtif İslâm'ın, 1918 sayılı Kanun hükümlerine göre ödenen ikramiyelere ilişkin Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü soru önergesi (6/124)

88 — Çanakkale Milletvekili Zekiye Gülşen'in, Zeytin güvesi mücadelesine ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi (6/125)

89 — Kocaeli Milletvekili Sabri Yahşi'nin, Dışişleri teşkilâtında çalıştığı iddia edilen bir memureye ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/126)

90 — Giresun Milletvekili Orhan Yılmaz'ın, Giresun - Aksu'da meydana gelen fa-

ciaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/127)

91. — Ankara Milletvekili Necdet Evliyagil'in, İstanbul Festivali için Fransa'da yaptırılan afişe ilişkin Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi (6/128)

92 — Kars Milletvekili Cemil Ünal'ın, Sosyal Sigortalar Kurumuna kira borcu olanlara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/129)

93 — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Türk Kıt'a Sahanelğinde yapılan petrol aramalarına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/130)

94 — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, bazı mahkûmların yazdığı makalelerin yayımlanmasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/131)

95 — Bolu Milletvekili Müfit Bayraktar'ın, 12 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/132)

96 — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın, Bakanlar Kurulunun 7/8083 sayılı kararına ilişkin Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanından sözlü soru önergesi (6/133)

97. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, İstanbul Belediyesinin otobüs ve dolmuşlara yaptığı zamlara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/136)

7

**KANUN TASARISI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER
İŞLER**

1. — Deniz Hukuku ile İlgili Yetki kanunu tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/141) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1974)

× 2. — İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonları raporları. (1/4) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 22 . 6 . 1974)

× 3 — Kooperatifler Bankası ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret, Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan komisyonları raporları (1/169) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 25 . 6 . 1974)

× 4 — Vatansızlık hallerinin sayısının azaltılmasına dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri komisyonları raporları

(1/85) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 10 . 6 . 1974)

× 5. — Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine Kaydına Dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri komisyonları raporları. (1/86) (S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1974)

6 — Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluş ve görevleri hakkında Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Plan Komisyonu raporu (1/149) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1974)

7 — 854 sayılı Deniz İş Kanununun 20 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan komisyonları raporları (1/135) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1974)

8 — 1475 sayılı İş Kanununun 14 ve 24 nci maddeleri ile 98 nci maddesinin VII nci bendinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, işçinin kıdem tazminatının 15 günden 30 güne çıkarılmasına; Adana Milletvekili Alparslan Türkeş ve 2 arkadaşının, 1475 sayılı İş Kanununun 14 nci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesine; İstanbul Milletvekili Engin Ünsal'ın, 1475 sayılı İş Kanununun 14 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ile Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan komisyonları raporları, (1/136, 2/25, 2/187, 2/199) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1974)

× 9 — İstanbul Milletvekili Necdet Uğur ve 6 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kitaphı kanun teklifi ile Rize Milletvekili Sami Kumbasar ve 2 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kitaphı kanun teklifi ve Anayasa ve Plan komisyonları raporları (2/215, 2/76) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1974)

10 — İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem ile C. Senatosu İzmir Üyesi Mümin Kırılı'nın ve İzmir Milletvekili Cemal Tercan ve 4 arkadaşının, 1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununun 46-52/3 maddesi dolayısıyla 100 nci maddesi gereğince mahkûm olan tütün ekicilerinin affına dair Kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (2/71, 2/72) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1974)

11 — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimaî Yardım Sandığı hakkındaki 4357 sayılı Kanununun 11 ve 14 ncu maddelerinin kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı kurulmasına dair kanun tasarısı ile reddi hakkındaki Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Millet Meclisi Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/37; C. Senatosu : 1/1) (M. Meclisi 3 ncu Dönem S. Sayısı : 431, M. Meclisi S. Sayısı : 69; C. Senatosu S. Sayısı : 58) (Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1974)

12 — 1 Mart 1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 401 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Burdur Milletvekili Ali Sanlı ve 13 arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 401 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (1/140, 2/213) (S. Sayısı : 70) (Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1974)

× 13 — Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/145) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 22 . 6 . 1974)

× 14 — Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/146) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 22 . 6 . 1974)

× 15 — Cenazelerin Nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu. (1/127) S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 22 . 6 . 1974)

× 16 — Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu. (1/144) (S. Sayısı : 75) (Dağıtma tarihi : 22 . 6 . 1974)

× 17 — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Kırallığı arasında hukukî ve ticarî konularda adli ilişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Adalet komisyonları raporları. (1/63) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 24 . 6 . 1974)

18 — Isparta Milletvekili Süleyman Demirel ve 3 arkadaşının, 6831 sayılı Orman Kanununun 1744 sayılı Kanunla değiştirilen 34 ncu maddesinin 4 ncu fıkrasının değiştirilmesine; İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ve 32 arkadaşının, 31 . 8 . 1956 gün ve 6831 sayılı Orman Kanununun 34 ncu maddesinin değiştirilmesine; Kocaeli Milletvekili Sedat Akay'ın, 6831 sayılı Orman Kanununun 1744 sayılı Kanunla değiştirilmiş olan 34 ncu maddesinin 4 ncu ve 5 neç fıkralarının değiştirilmesine; Rize Milletvekili Yılmaz Karaosmanoğlu'nun, 31 . 8 . 1956 gün ve 6831 sayılı Orman Kanununun 20 . 6 . 1973 gün ve 1744 sayılı Kanunla değiştirilen 34 ncu maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesine ve Kocaeli Milletvekili Sedat Akay ve 3 arkadaşının, 6831 sayılı Orman Kanununa 20 . 6 . 1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunla eklenen ek 3 ncu madde (A) fıkrası (c) bendinin değiştirilmesine dair Kanun teklifleri hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişikliklere dair M. Meclisi Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 2/55, 2/65, 2/79, 2/111, 2/112; C. Senatosu 2/73) (M. Meclisi S. Sayısı : 24 ve 24'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihleri : 20 . 3 . 1974, 24 . 6 . 1974)

19 — Uşak eski Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve İçişleri Komisyonu raporu ve Millet Meclisi metni (M. Meclisi : 2/1 ; C. Senatosu : 2/217) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 24 . 6 . 1974)

20. — İstanbul Milletvekili Abdullah Baştürk ve 10 arkadaşının, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 110 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/198) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1974)

21. — Isparta Milletvekili Süleyman Demirel ve 10 arkadaşının, 25 . 5 . 1961 gün ve 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 9 ncu maddesinin 9 ncu bendi ile 13 . 7 . 1965 gün ve 648 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 8 nci maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ile İstanbul Milletvekili Ferruh

Bozbeyle ve 7 arkadaşının, 13 . 7 . 1965 günlü ve 648 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 104 ncu maddesinin yürürlükten kaldırılmasına dair ve 25 . 5 . 1961 günlü ve 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 9 ncu maddesinin 9 ncu fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifleri ve İçişleri, Adalet ve Anayasa komisyonları raporları (2/162, 2/158, 2/159) (S. Sayısı : 82) (Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1974)

22. — Kadroları İl Özel İdarelerine ait bulunan Kütüphane ve Müze Personelinin Aylıklarının Genel Bütçeden Ödenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan Komisyonu Raporu (1/163) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma Tarihi : 1 . 7 . 1974)

23. — İnönü Üniversitesi Kanun tasarısı ile Malatya Milletvekili Mehmet Delikaya ve 210 Arkadaşının, İnönü Üniversitesi Açılması Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim ve Plan Komisyonları Raporları (1/175, 2/73) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma Tarihi : 7 . 1 . 1974)

24. — İstanbul Milletvekili Fehmi Cumalıoğlu ve üç Arkadaşının, 20 . 6 . 1973 tarih ve 1750 Sayılı Üniversiteler Kanununun 52 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Millî Eğitim ve Plan Komisyonları Raporları (2/249) (S. Sayısı : 86) (Dağıtma Tarihi : 1 . 7 . 1974)

25. — Kütahya Milletvekili İhsan Ersoy'un, 25 . 6 . 1973 gün ve 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanununun 212 nci maddesinde değişiklik yapılması hakkında Kanun teklifi ve İçişleri, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma, Turizm ve Plan komisyonları raporları (2/101) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1974)

26. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner ve 57 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında Kanun teklifi ve Plan Komisyonu raporu (2/228) (S. Sayısı : 87) (Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1974)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geri verilmesi ve ceza işlerinde karşılıklı adli yardımlaşma sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair Kanun tasarısı ve Dışişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/87) (S. Sayısı : 88) (Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1974)

28. — İstanbul Milletvekili Fehmi Cumalıoğlu'nun, 14 . 6 . 1973 tarih ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 25 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plan komisyonları raporları (2/250) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1974)

